

CONSILIUL SECURITĂȚII STATULUI
DIRECȚIA PERSONAL ȘI ÎNVĂȚĂMÎNT

100357

D 001511

EVADAREA

15 VOLUME

D 1511

În mai 1961, Curtea Criminală Centrală din Londra a pronunțat sentința în procesul privitor la George Blake, care lucrase pentru Serviciul secret britanic, dar se dovedise a fi agent dublu: 42 de ani închisoare. Aceasta a fost pedeapsa însumând cel mai mare număr de ani pronunțată vreodată în Anglia.

Încarcerat, George Blake a executat însă o mică parte din pedeapsă, întrucât a reușit să evadeze și, fugind din Anglia, să se pună la adăpost.

Lucrarea de față redă modul cum a fost concepută și realizată evadarea lui George Blake din închisoare și felul în care a reușit să fugă în străinătate. Autenticitatea faptelor este girată de calitatea povestitorului: Sean Bourke, cel care, recrutat în penitenciar de Blake, a fost principalul organizator și executor al evadării.

SECRET

EVADAREA

Seria 0548

Așa cum sugerează de altfel și titlul, lucrarea de față tratează despre modul cum a fost concepută și realizată o evadare dintr-o închisoare engleză.

Evadatul este George Blake, care a funcționat în cadrul Ministerului de Externe englez și, sub această acoperire, a lucrat pentru Serviciul secret britanic. El a fost condamnat în anul 1961, de către Curtea Criminală Centrală din Londra, la cel mai lung termen de închisoare dat vreodată în Anglia — 42 de ani —, pentru că a furnizat date cu caracter secret unei puteri străine.

În realizarea acestei acțiuni, George Blake a fost ajutat îndeaproape de Seán Bourke, fost deținut de drept comun și vechi client al închisorilor engleze. În momentul întâlnirii cu George Blake, Seán Bourke ispășea o pedeapsă de șapte ani. Este interesant de remarcat modul în care George Blake a reușit să-l determine pe Seán Bourke să-l ajute să evadeze, exploatând cu multă finețe anumite trăsături de caracter ale sale și unele deficiențe din activitatea celor însărcinați cu paza deținuților. Odată asigurat acest sprijin, preparativele în vederea realizării evadării se precipită. Seán Bourke, a cărui perioadă de detenție se apropia de sfârșit, se bucură de anumite privilegii și, ca atare, are mai multe posibilități de mișcare. De comun acord cu George Blake, el întocmește un plan — pe etape și în mai multe variante — menit să asigure succesul evadării. În acest plan, întotdeauna s-a acordat părții adverse un avantaj teoretic, luându-se ca punct de referință condiția cea mai defavorabilă realizării evadării. În

raport cu acest avantaj ipotetic a fost prevăzută fiecare fază a evadării.

Încă din perioada de detenție, Seán Bourke punctează diverse persoane din rîndul deținuților cît și din afară pe care să le folosească la momentul oportun, observă atent sistemul de pază al locului de detenție și verigile sale slabe, studiază locurile și momentele cele mai propice realizării acțiunii, procură și introduce în închisoare materiale necesare atingerii scopului propus.

După eliberarea din închisoare, Seán Bourke definitivează pregătirile în vederea realizării evadării și, la 22 octombrie 1966, acțiunea reușește pe deplin.

Folosirea aparatelor de radio emisie-recepție cu tranzistori, a unor scrisori cu conținut convențional și a altor deținuți în menținerea legăturii, închirierea unei locuințe corespunzătoare care să servească drept primă ascunzătoare imediat după evadare; crearea unui alibi pentru întîrzierea cercetărilor poliției prin deplasarea lui Bourke în Irlanda, procurarea și utilizarea de către Bourke a pașaportului contrafăcut, amenajarea și folosirea ascunzătorii din rulota automobilului în care Blake a trecut fraudulos mai multe frontiere etc., sînt tot atîtea dovezi ale inventivității celor ce-au dus acțiunea pînă la capăt. Totodată, din lucrare rezultă și carențele ce au existat în activitatea organelor de asigurare a pazei închisorii, polițienesci și a celor de la punctele de trecere a frontierelor, încetineala, lipsa de operativitate și superficialitatea de care acestea au dat dovadă.

Cele de mai sus permit să se deducă ce anume ar fi trebuit să facă organele în cauză pentru ca evadarea și trecurile frauduloase de frontiere să nu reușească.

Evident că lucrarea are și anumite scăderi, în sensul că unele acțiuni sînt insuficient de argumentate. Totuși, privită cu spiritul critic care se impune, ea oferă cititorilor o imagine de ansamblu asupra cauzelor care au făcut posibilă acțiunea de evadare, fiind, în același timp, și o lectură plăcută.

PROLOG

Dimineața primei zile de luni din septembrie 1965 a fost la fel ca toate celelalte petrecute în închisoarea Wormwood Scrubs din Londra. Clopotul de alamă de la parterul corpului „D” a început să răsune puternic și autoritar, făcîndu-se auzit în întreaga clădire. Trei sute de deținuți s-au trezit deschizînd ochii fără tragere de inimă. Era ora șase și treizeci de minute cînd începeam o nouă zi în spatele grătilor.

Am mai rămas în pat cîteva minute, uitîndu-mă în tavanul celulei mele, arcuit și vîruiț în alb. Lumina ce fusese aprinsă cu o jumătate de oră mai devreme de către garda de noapte era greu de suportat atît de dimineată. Dar, în situația mea, nu o mai băgam în seamă, după cum nu mai dădeam atenție nici iritării de care este cuprins orice deținut în primele șase luni de închisoare.

Mai aveam de executat zece luni, și în această dimineată îmi puteam permite luxul să reflectez asupra celor întîmplate, precum și asupra a ceea ce aveam de făcut de acum înainte. Mi se părea că totul a trecut repede, dar totdeauna ai această senzație după ce timpul s-a scurs.

Urma să ies din închisoare la vîrsta de 32 de ani, după ce petrecusem nouă dintre ei prin astfel de instituții. Mi-au revenit în minte începuturile vieții mele de infractor.

Aveam 10 ani cînd am fugit de la școală, din cauza tratamentului inuman la care eram supuși. Lihnit de foame, am fost tentat să fur prima franzelă găsită pe bancheta din spate a unui automobil. Apoi a urmat încă una, și încă una... și, nu după mult timp, mă aflam alături de alți doi infractori de teapa mea la judecată în fața Curții Juvenile din Limerick. „Acest fel de purtare nu poate fi tolerat — ne-a spus judecătorul. A sosit timpul să vi se dea o lecție exemplară. Veți ispăși trei ani la Daingean.“

Daingean! Acest cuvînt sinistru inspira aceeași teroare tinerilor irlandezi, precum Alcatroz infractorilor din America sau Dartmoor celor mai renumiți criminali ai Londrei. Iși merita reputația. Era o școală de corecție din satul Daingean, condusă de ordinul călugărilor „Jertfele Preacuratei Maria“.

Daingean! Mama a izbucnit în plîns, iar unul din frații mei mai mari m-a bătut liniștitor pe umăr.

După Daingean, am plecat la Londra. Dar vechile obiceiuri nu dispar ușor. Am fost prins din nou furînd și judecătorul mi-a prescrip „o perioadă de disciplină severă“. Am fost închis la Borstal, care, oricum, era altfel decît Daingean. Aici personalul era mai de treabă. Totuși, mă săturasem. Aveam 21 de ani și sosise timpul să-mi fac și eu un rost. Am plecat în Crawley, comitatul Sussex. M-am angajat într-o fabrică și am început o viață nouă. Nimeni nu știa nimic despre trecutul meu. Apoi, poliția a descoperit că fusesem închis la Borstal și faptul acesta a constituit începutul sfîrșitului.

Vecinii au început să fie întrebați despre purtarea mea.

Intr-o zi, un polițist a primit prin poștă un pachet ce conținea o mașină infernală. Fiind cunoscut în evidențele poliției, am fost imediat suspectat. M-au arestat și m-au trimis în fața instanței. La întrebarea judecătorului am răspuns: „nevinovat“, dar jurații au decis altfel. Așa am fost condamnat din nou, de data asta la șapte ani închisoare. Pedepsa urma să o execut la închisoarea Wormwood Scrubs. Primii doi ani am lucrat în atelierul de croitorie

unde, cu timpul, am devenit maestru croitor. Apoi m-am apucat de scris. Am devenit redactorul unei reviste care circula în închisoare, „New Horizon“, și cel mai privilegiat deținut. Acum aveam birou separat în corpul „D“. Sarcina mea era să scot o revistă lunară de 24 de pagini. Fiind un dactilograf priceput, iar confecționarea tiparului o treabă ușor de realizat, multiplicarea celor 200 de exemplare ale revistei îmi lua doar o singură zi de muncă. Totuși, activitatea de redactor era un lucru greu. Această greutate consta în încercarea de a-i lămuri pe ceilalți deținuți să scrie articole pentru revistă.

Redactorul trebuia să poarte la mîna stîngă o banderolă albastră. Purtătorul unei asemenea banderole sau „șeful“, cum mai era numit, avea voie să meargă oriunde dorea prin închisoare, fără să fie escortat. Dimpotrivă, el îi putea escorta pe alți deținuți.

În dimineța aceasta mă simțeam fericit. Exact peste o lună urma să apar în fața comisiei care avea să decidă dacă voi fi sau nu admis în căminul de preeliberare din incinta închisorii.

Dacă rezultatul era favorabil, atunci ultimele 7—8 luni de închisoare urma să le petrec în cadrul acestui cămin, avînd dreptul să ies în fiecare zi afară și să lucrez alături de oamenii din libertate. Puteam sta în oraș toată ziua, cu condiția să mă întorc pînă la ora 22,45, iar de vineri seara pînă luni aveam învoire.

În același timp, trebuia să-mi fac datoria de redactor. Începutul primei săptămîni a fiecărei luni era destinat difuzării revistei. De îndată ce difuzam cele 200 de exemplare, mă apucam să lucrez pentru numărul următor.

Imediat după deșteptare, responsabilii de etaje făceau apelul, raportînd ofițerului de serviciu. Apoi urma masa.

Jumătate din deținuții corpului „D“ luau masa în sala de recreere sau „D Rec“, cum mai era denumită. Aceasta era o clădire cu un singur etaj, în afara corpului „D“. Cealaltă jumătate servea masa la etajul întîi al corpului „D“.

Aveam 10 ani cînd am fugit de la școală, din cauza tratamentului inuman la care eram supuși. Lihnit de foame, am fost tentat să fur prima franzelă găsită pe bancheta din spate a unui automobil. Apoi a urmat încă una, și încă una... și, nu după mult timp, mă aflam alături de alți doi infractori de teapa mea la judecată în fața Curții Juvenile din Limerick. „Acest fel de purtare nu poate fi tolerat — ne-a spus judecătorul. A sosit timpul să vi se dea o lecție exemplară. Veți ispăși trei ani la Daingean.“

Daingean! Acest cuvînt sinistru inspira aceeași teroare tinerilor irlandezi, precum Alcatraz infractorilor din America sau Dartmoor celor mai renumiți criminali ai Londrei. Își merita reputația. Era o școală de corecție din satul Daingean, condusă de ordinul călugărilor „Jertfele Preacuratei Maria“.

Daingean! Mama a izbucnit în plîns, iar unul din frații mei mai mari m-a bătut liniștitor pe umăr.

După Daingean, am plecat la Londra. Dar vechile obiceiuri nu dispar ușor. Am fost prins din nou furînd și judecătorul mi-a prescris „o perioadă de disciplină severă“. Am fost închis la Borstal, care, oricum, era altfel decît Daingean. Aici personalul era mai de treabă. Totuși, mă săturasem. Aveam 21 de ani și sosise timpul să-mi fac și eu un rost. Am plecat în Crawley, comitatul Sussex. M-am angajat într-o fabrică și am început o viață nouă. Nimeni nu știa nimic despre trecutul meu. Apoi, poliția a descoperit că fusesem închis la Borstal și faptul acesta a constituit începutul sfîrșitului.

Vecinii au început să fie întrebați despre purtarea mea.

Intr-o zi, un polițist a primit prin poștă un pachet ce conținea o mașină infernală. Fiind cunoscut în evidențele poliției, am fost imediat suspectat. M-au arestat și m-au trimis în fața instanței. La întrebarea judecătorului am răspuns: „nevinovat“, dar jurații au decis altfel. Așa am fost condamnat din nou, de data asta la șapte ani închisoare. Pedepsa urma să o execut la închisoarea Wormwood Scrubs. Primii doi ani am lucrat în atelierul de croitorie

unde, cu timpul, am devenit maestru croitor. Apoi m-am apucat de scris. Am devenit redactorul unei reviste care circula în închisoare, „New Horizon“, și cel mai privilegiat deținut. Acum aveam birou separat în corpul „D“. Sarcina mea era să scot o revistă lunară de 24 de pagini. Fiind un dactilograf priceput, iar confecționarea tiparului o treabă ușor de realizat, multiplicarea celor 200 de exemplare ale revistei îmi lua doar o singură zi de muncă. Totuși, activitatea de redactor era un lucru greu. Această greutate consta în încercarea de a-i lămuri pe ceilalți deținuți să scrie articole pentru revistă.

Redactorul trebuia să poarte la mîna stîngă o banderolă albastră. Purtătorul unei asemenea banderole sau „șeful“, cum mai era numit, avea voie să meargă oriunde dorea prin închisoare, fără să fie escortat. Dimpotrivă, el îi putea escorta pe alți deținuți.

În dimineața aceasta mă simțeam fericit. Exact peste o lună urma să apar în fața comisiei care avea să decidă dacă voi fi sau nu admis în căminul de preeliberare din incinta închisorii.

Dacă rezultatul era favorabil, atunci ultimele 7—8 luni de închisoare urma să le petrec în cadrul acestui cămin, avînd dreptul să ies în fiecare zi afară și să lucrez alături de oamenii din libertate. Puteam sta în oraș toată ziua, cu condiția să mă întorc pînă la ora 22.45, iar de vineri seara pînă luni aveam învoire.

În același timp, trebuia să-mi fac datoria de redactor. Începutul primei săptămîni a fiecărei luni era destinat difuzării revistei. De îndată ce difuzam cele 200 de exemplare, mă apucam să lucrez pentru numărul următor.

Imediat după deșteptare, responsabili de etaje făceau apelul, raportînd ofițerului de serviciu. Apoi urma masa.

Jumătate din deținuții corpului „D“ luau masa în sala de recreere sau „D Rec“, cum mai era denumită. Aceasta era o clădire cu un singur etaj, în afara corpului „D“. Cealaltă jumătate servea masa la etajul întîi al corpului „D“.

Aci existau 14 mese. Eu mîncam la masa nr. 14, alături de trei tilhari, un delapidator, un spărgător de bănci și patru ucigași de meserie.

Inchisoarea era formată din patru corpuri de clădire mari, dreptunghiulare, construite paralel. Între ele existau alte clădiri, ateliere și curțile de recreere. Întreaga închisoare era înconjurată de un zid înalt de 20 de picioare¹. Corpurile de clădire erau identice, avînd fiecare cîte patru etaje și cîte un turn în toate cele patru colțuri.

Corpurile de clădire aveau cîte o cameră la fiecare nivel, ce era folosită ca birou de către responsabilul de palier. Biroul meu era plasat într-o astfel de încăpere, situată la capătul de nord al etajului al treilea. L-am aranjat cu tot ce-mi era necesar: mobilă, covor, perdele și o lampă de gătit cu petrol. Întrucît nu eram fumător, salariul de 8 șilingi² pe săptămîină îl cheltuiam pe mîncare.

Fereastra biroului meu oferea o splendidă panoramă a parcului, al cărui nume îl împrumutase și închisoarea. Doar cîțiva pași mă despărteau de parc. Am jurat în gîndul meu că de îndată ce voi ieși din închisoare mă voi duce în parc să privesc fereastra biroului, să văd cum arată Wormwood Scrubs pe dinafară.

¹ Un picior = 30,5 cm. (N.T.)

² O dată cu introducerea în Anglia, din februarie 1971, a sistemului decimal, șilingul nu mai este o subdiviziune a lirei sterline. (N.T.)

Mă ajuți să evadez ?

Cum stăteam în birou, pierdut în gîndurile mele, mi-am adus aminte că trebuia să merg la masă.

M-am uitat la ceas. Era 11,15. Prînzul se servea la 11,30, dar eu coboram la etajul întîi pe la 11,20. Îmi plăcea să fac o plimbare scurtă înainte de masă. În ultimele patru luni făceam această plimbare zilnică alături de un om față de care nutream o mare simpatie.

Acesta fusese condamnat la Old Bailey¹. Impotriva sa erau reținute cinci capete de acuzare de spionaj în favoarea Rusiei și fusese condamnat la 42 de ani, termen nemaiîntîlnit pînă atunci în istoria dreptului englez. Numele lui era George Blake.

Ne împrieteniserăm la scurt timp după sosirea mea la Wormwood Scrubs, cu aproape patru ani în urmă, cînd ne-am întîlnit la un curs special de literatură engleză, ținut în închisoare sub egida Universității din Londra.

Deși avea de executat cea mai mare pedeapsă dată vreodată de un tribunal britanic, Blake se comporta mai bine decît oricare alt deținut. Cunoscusem oameni ce aveau de executat doar șase luni și care ar fi dorit ca o lume întreagă să le plîngă de milă. Blake nu era dintre aceștia. Supor-

¹ Curtea Criminală Centrală din Londra. (N.T.)

ta cu vizibilă ușurință regimul de închisoare, pe când ceilalți tot timpul se lamentau.

Chiar dacă i s-ar fi acordat o reducere de pedeapsă, tot ar fi trebuit să execute 28 de ani, ceea ce ar fi însemnat să îmbătrânească în închisoare, întrucît la data condamnării avea 38 de ani.

Blake primise permisiunea să studieze în celulă două zile pe săptămînă literatură arabă în original, el cunoscînd limba respectivă.

Astăzi, luni, trebuia să fie în celulă și aveam posibilitatea să port cu el o discuție mai lungă decît de obicei.

Celula lui se afla la etajul întîi, unde putea să fie mai bine supravegheat. El era singurul deținut din corpul „D” care nu avea voie să fie escortat de către un „șef”, fiind însoțit peste tot de un supraveghetor. Tocmai cînd am ajuns la capătul sălii și m-am întors pentru a mă îndrepta spre masă nr. 14, l-am zărit pe Blake ieșind din celulă. Cînd s-a apropiat de mine, am observat că își ținea mîinile la spate, capul aplecat, iar pe față i se citea o adîncă concentrare. Nu-l mai văzusem niciodată arătînd așa. De regulă, el mergea cu capul sus, arborînd un zîmbet larg pe față.

În momentul cînd a ajuns în locul unde mă oprisem pentru a-l aștepta, și-a ridicat brusc capul și m-a privit drept în ochi. Era încruntat. Fără vreo altă introducere, îmi spuse:

— Domnule Bourke, aș vrea să discut ceva important cu dumneata.

Nu mi se mai adresase cu „domnule” de cîtiva ani, cam de cînd deveniserăm prieteni.

— Despre ce este vorba?

Ne-am îndreptat spre capătul sălii.

— Vreau să-ți fac o propunere, spuse el ținîndu-și în continuare mîinile la spate și privirea atîntită în podea. Dar mai întîi doresc să-ți explic două chestiuni. În primul rînd, trebuie să știi că nu posed nici un capital, însă prin perso-

na mea reprezint o sumă frumoasă de bani. Aș putea să scriu despre activitatea mea, ceea ce mi-ar aduce un profit imediat. Înțelegi?

— Da.

— În al doilea rînd, în caz că refuzi propunerea mea, te voi aproba întru totul și te asigur că nu-mi voi schimba părerea despre dumneata. Tot ce îți cer este să nu-mi dai un răspuns imediat. Să te gîndești cîteva zile. E clar?

— Da, am răspuns eu, foarte clar.

Am observat că s-a îndepărtat cîtiva pași de masa nr. 14, unde veniseră deja vreo doi-trei deținuți să mănînce.

— Bine, spuse el.

Am mai mers puțin în tăcere, timp în care și-a formulat cu grijă următoarele idei:

— Mă aflu în închisoare de mai bine de patru ani. De la bun început condamnarea mea pare a fi puțin nedreaptă și sperasem să fiu ajutat într-un fel. Mă gîndeam la un schimb de deținuți cu rușii sau la ceva asemănător. Dar acum îmi dau seama că un astfel de schimb nu va avea loc. De aceea, m-am gîndit că va trebui să ies de aici cu propriile-mi forțe. Te rog pe tine, Seán, să-mi dai o mîină de ajutor pentru a evada.

N-am zis nimic. Am fost luat prea prin surprindere pentru a putea răspunde imediat. De atîția ani de cînd eram împreună, nu observasem pe fața lui zîmbitoare nici cel mai mic semn că poate fi vorba de așa ceva. Ce răspuns poți da la o asemenea propunere, cu toate implicațiile ei?

— După cum ți-am mai spus, continuă Blake, nu am nevoie de un răspuns imediat. Mai gîndește-te cîteva zile.

M-am oprit brusc și m-am întors spre el.

— George, am zis eu, nu am nevoie de timp de gîndire.

— Atunci? (Fața i se întunecă deodată, parcă presimțind ceva rău.) Ce ai hotărît?

— Accept oferta.

La auzul acestui răspuns, chipul i se luminează.

— Dar Ține minte, i-am spus eu, să nu te mai aud că pomenești de bani.

Toată după-amiază aceea am frământat în gând cuvintele lui Blake și mi-am dat seama că de acum înainte aveam măcar o preocupare. De ce m-am angajat să întreprind această acțiune periculoasă? Și cu atita ușurință? Desigur, Blake îmi era simpatic. Mulți îl simpatizau. Dar ajungea asta oare? Mai erau și alții în corpul „D” pe care îi simpatizam, dar cred că n-aș fi căzut de acord atât de ușor să fac același lucru pentru ei. Sigur că un factor a fost și sentința dată lui, care era prea severă. Și apoi, el nu era un infractor de rînd, ci unul deținut pentru convingerile sale politice. Dar pentru a arăta întregul adevăr și a fi sincer cu mine însumi, trebuie să mărturisesc că am acceptat propunerea lui Blake, poate, și pentru faptul că eu vedeam în ea o ocazie de a mă răzbuna pe autorități.

În cursul lunii următoare, Blake și cu mine am discutat, ore în șir, planurile noastre.

Evadarea trebuia să fie executată prin escaladarea zidului închisorii, potrivit uneia din următoarele trei variante:

A. Într-o sîmbătă la ora 18, cînd în „D Rec” se prezenta un film.

B. Într-o sîmbătă la ora 14, în timp ce deținuții se îndreptau spre bibliotecă.

C. Într-o duminică după-amiază, cînd deținuții stau pe iarba de lîngă zidul dinspre nord al închisorii.

Toate trei variantele presupuneau ca cineva de afară să arunce o scară de frînghie peste zid.

După calculele noastre, aveam nevoie de aproximativ șapte sute de lire pentru a cumpăra tot ce ne trebuia în vederea realizării evadării. Blake mi-a spus să cer acești bani de la mama sa imediat ce ies din închisoare.

Ultimele zile petrecute în corpul „D”

Blake a fost foarte încîntat cînd i-am spus că am fost admis în căminul de preeliberare.

— Și cît timp mai stai pînă te muți la cămin? mă întrebă el.

— Cel puțin o lună, i-am răspuns eu. Poate ceva mai mult. Trebuie să mă duc în audiență la Ministerul Muncii și apoi să am o întrevvedere cu viitorul meu patron.

— Bun, spuse el. Avem destul timp pentru ultimele pregătiri. Trebuie să revedem amănunțit fiecare detaliu în parte. Să nu rămînă nimic neclarificat după plecarea ta, iar comunicările dintre noi trebuie să fie precise și eficiente. O dată ce ai intrat în cămin, nu ne mai vedem decît dacă ne reușește acțiunea.

— Așa este, am încuviințat eu. Iar luna următoare trebuie să fim foarte atenți și să observăm orice schimbare, să luăm în considerare tot ce ar putea să ne stînjenească planurile. Trebuie să mergi frecvent la cinema, astfel ca ei să se obișnuiască cu prezența ta acolo, iar eu voi stabili cum arată închisoarea în zilele de sîmbătă la ora 18. Voi reuși să fac acest lucru, oferindu-mă să duc vesela înapoi la bucătărie în locul „șefului”.

— Bună idee, zise Blake.

— Ei bine, am zîmbit eu, să sperăm că asta este doar o chestiune de timp.

— Poate în decembrie sau în ianuarie, sugeră plin de speranță Blake.

— Poate.

În prima săptămînă a lunii noiembrie am fost primit în audiență la Ministerul Muncii. Funcționarul însărcinat cu rezolvarea problemei mele mi-a cerut toate datele personale și mi-a spus că va încerca să aranjeze lucrurile în așa fel ca totul să iasă bine.

În ziua următoare, împreună cu Blake, am revăzut planurile noastre.

— Seân, cel mai important lucru, spuse Blake, este modul de comunicare dintre noi. Fiecare trebuie să înțeleagă ce spune celălalt. Hai să stabilim codul.

— Mai întâi, tu o să-mi trimiți un mesaj. Acesta va fi: „Ai făcut rest de cartea «O mie și una de nopți»?“. Asta va însemna că tu ești pregătit să ieși. Apoi, când eu voi fi gata cu toate pregătirile, îți voi trimite un mesaj care va suna așa: „Am găsit cartea «O mie și una de nopți» și ți-o voi aduce simbătă“, ceea ce va însemna că în simbăta respectivă vom realiza evadarea. În sfârșit, tu îmi vei confirma primirea mesajului, spunându-mi: „Mulțumesc pentru carte. Aștept să vii simbătă să mi-o aduci“. Asta-i tot.

— Bine, zîmbi Blake.

— Și, am adăugat eu, toate mesajele vor fi transmise de Peter Martin. (Acesta era un tânăr londonez, spărgător de bănci, care pe vremea aceea avea de executat șase ani pentru furt prin efracție dintr-un oficiu poștal. Era atît prietenul meu cît și al lui Blake.)

— Sigur că da. Blake făcu o pauză. Și acum îți voi spune cum o s-o fac pe mama să înțeleagă că te trimit pe tine la ea să-ți dea banii. Am cîteva fotografii de familie la mine. Dacă am să tai o fotografie în două și o jumătate ți-o dau ție, iar cealaltă jumătate o dau mamei, cînd vă veți întîlni veți alătura cele două jumătăți și asta o va convinge că vii din partea mea.

— Nu-i rea ideea, am apreciat eu. Dar cum ai să dai jumătatea de fotografie mamei tale?

— Am să i-o strecur discret, cu ocazia unei vizite.

M-am uitat mirat la el.

— Dar vizitele tale sînt de un soi deosebit. Tu îți vezi mama într-o cameră separată de toți deținuții și ești continuu supravegheat de un gardian!

— Asta cam așa este, spuse el. Dar gardianul nu este prea sever. El stă totuși la o depărtare rezonabilă de noi, nefiind atent la fiecare mișcare a noastră și neascultînd fiecare cuvînt. Nu-mi va fi greu să-i plasez jumătatea de fotografie în mînă, în timp ce discutăm, rîdem și mîncăm cio-

colată. Atmosfera nu este deloc rigidă. Pot spune că este chiar relaxată. În afară de asta, vom putea schimba un cuvînt, două în olandeză. Așa că aş putea să-i spun pe scurt cam în felul următor: „Va veni cineva să te viziteze și va trebui să ai încredere în el, întrucît vine din partea mea“. Probabil că va bănuî imediat că am de gînd să evadez. Și, desigur, tu ai să-i dai toate detaliile de care are nevoie.

— Pare destul de ușor.

— Și acum, gata, zise el. Hai să mergem în celula mea și să alegem o fotografie.

În celulă, Blake goli un plic galben pe masă și alese o fotografie reprezentînd pe cei trei fii ai săi jucîndu-se în grădină. O ridică și se uită la mine în tăcere. Am dat din cap, exprimîndu-mi aprobarea. Apoi a luat un foarfece și a tăiat fotografia vertical, în așa fel încît capul băiatului din mijloc a fost împărțit în două. Mi-a dat o jumătate de fotografie și am pus-o imediat în buzunar. Pe cealaltă a pus-o la loc în plic. Fiînd conștienți de posibilitatea interceptării convorbirilor din celula sa, n-am schimbat nici un cuvînt pînă cînd nu am ieșit de acolo. De îndată ce am ajuns pe coridor, Blake s-a întors spre mine și a spus:

— Și cu asta am lămurit aproape totul. Săptămîna viitoare va veni mama la vorbitor și-i voi plasa jumătatea mea de fotografie.

În ultima săptămîină a lunii noiembrie, ofițerul de serviciu pe cîmîn mi-a spus că mi se găsise de lucru într-o fabrică, în Acton, cam la vreo milă depărtare de închisoare. Fabrica C.A.V.-Ltd, era o secție a faimosului grup „Lucas“, care se ocupa cu producerea de accesorii pentru mașini. A doua zi dimineata trebuia să mă schimb în haine civile și să mă pregătesc pentru o întrevvedere ce urma să aibă loc la fabrică. Ofițerul de serviciu m-a luat de la biroul de primiri și m-a condus pînă la poartă.

— Ai învoire pînă la ora 13, spuse el, arătîndu-mi un bilet de voie. Iar aici ai o scrisoare de recomandare, continuă întinzîndu-mi un plic mare, de culoare maro.

Am luat autobuzul nr. 7, care m-a dus pînă la fabrică. De la biroul de informații am fost condus la serviciul de personal, unde am dat recomandarea. După vreo zece minute, cineva m-a condus la șeful secției. Acesta a dat mina cu mine și m-a poftit să iau loc. Cînd termină de citit scrisoarea, ridică privirea asupra mea și spuse:

— Ei bine, domnule Bourke, noi lucrăm cinci zile pe săptămînă — de luni pînă vineri, de la ora 7,30 la ora 16,30. Vei primi un salariu de 16 lire pe săptămînă. Poți face și ore suplimentare, dacă vrei. Vei lucra la depozitul 224, care aprovizionează liniile de producție ce fac piese de schimb pentru tancuri și mașini blindate. Este un loc de muncă plăcut și oamenii sînt destul de cumsecade. O să te împrietenеști ușor cu ei.

Scrisoarea stătea desfăcută pe birou. Se uită la ea, apoi la mine.

— Apropo, zise el, arătînd către scrisoare, nimeni nu va ști. Se uită drept în ochii mei cu o expresie a feței foarte solemnă. Nimeni, repetă el.

Am dat din cap, în semn că am înțeles.

— Mulțumesc, am răspuns eu.

Aceasta avea să fie singura referire asupra trecutului meu în toată perioada în care am lucrat în acea fabrică.

La întoarcere m-am abătut pe la un bufet din Western Street, am mincat ceva, am băut vreo șase pahare cu whisky și pe la ora 13 băteam la poarta închisorii. Ofițerul de serviciu pe cămin a primit cu plăcere vestea angajării mele.

Din nou în lume

M-am schimbat definitiv în hainele civile și peste puțin timp veni să mă ia ofițerul de serviciu pe cămin. Am intrat în biroul său și ne-am așezat la masă, el de o parte, eu de

cealaltă. Pe masă se aflau o pungă de canava, ceva bani și câteva documente.

— Ei bine, Bourke, începu el, regulile sînt simple. Micul dejun și masa de seară ai să le servești aici, la cămin. Masa de prînz o iei la fabrică. Trebuie să te întorci la închisoare în fiecare seară, pînă la ora 22,45. La sfîrșitul săptămînii poți fi liber de vineri seara pînă duminică seara, timp în care îți poți vizita familia sau poți merge la orice adresă aprobată de Ministerul de Interne. O chestiune obligatorie: vineri seara salariul mi-l dai mie și-ți vei opri doar trei lire, bani de buzunar. Alte trei lire vor fi oprite pentru masă și cazare, iar restul va fi păstrat pînă la eliberarea ta.

După ce spuse acestea, ridică punga de canava și o desfăcu.

— Lucrurile tale, zise el, și răsturnă punga pe masă. Semnează aici.

Erau un ceas, o pereche de butoni pentru cămașă și o bancnotă de zece lire irlandeze. Am semnat. Apoi a ridicat două documente.

— Acesta, adăugă el, dîndu-mi-l pe cel mai mic, este permisul tău zilnic. Iar acesta îl folosești pentru învoirile de la sfîrșitul săptămînii. Cînd te întorci din oraș, lași permisul la poartă. Și acum, continuă ofițerul dîndu-mi trei bancnote de cîte o liră, primește-ți dreptul pe o săptămînă, în avans. Asta înseamnă că datorezi administrației trei lire. După aceea se uită la bancnota irlandeză și zîmbi. Apropo, să nu uit. Este interzis să aduci băutură în închisoare.

În seara aceea m-am dus din nou la bufetul din Western Street și am băut o sticlă de whisky. Lipsa de antrenament se simțea. M-am cam îmbătat și numai instinctul m-a făcut să merg drept și să nimeresc poarta închisorii. Nu era prima dată cînd mă îmbătam. Nu contează cîtă putere de voință crede omul că are, dar cînd se îmbată spune o mulțime de lucruri pe care mai tîrziu le regretă. Și nici eu nu fac excepție. Dar cînd păstrezi un secret deosebit, toată băutura din lume nu te poate face să-l divulgi. Totuși, credința

în importanța evadării lui Blake a constituit un zid împotriva ispitei alcoolului, în perioada cît am stat la cămin și ulterior.

Ziua de duminică mă hotărîsem să n-o pierd de pomană. Mi-am luat permisul de la poartă și am plecat. Am luat-o pe Du Cane Road, care trece chiar prin fața închisorii, și am mers pînă la capătul străzii, unde se află complexul comercial East Acton din Old Oak Common Lane. Erconwald Street se termină tot la East Acton, formînd un V cu strada Du Cane Road. Am pornit-o în sus pe Erconwald Street, pe lîngă stația de metro East Acton, spre Braybrook Street, care se învecinează cu marginea de sud-vest a parcului Wormwood Scrubs.

Am pierdut toată ziua cu recunoașterea terenului din imediata apropiere a închisorii, făcînd o singură pauză de o oră pentru masă.

Du Cane Road ținea tocmai din Old Oak Common Lane, dinspre vest, pînă în Wood Lane, spre est. Zidul de vest al închisorii era așezat pe o fișie îngustă de teren din spatele unui șir de căsuțe ale gardienilor, aflate pe Wulfstan Street, una dintre cele două străzi care leagă Du Cane Road cu Erconwald Street (cealaltă era Fitz Neal Street). Zidul de est era despărțit de spitalul Hammersmith prin Artillery Road, un drum mai discret, care dă direct din Du Cane Road în spatele parcului. Zidul din spate dădea în întregime în spre parc.

Am trecut pe fiecare stradă din vecinătate, notînd cu atenție tot ce mă interesa: școli, magazine, locuri de parcare, treceri pentru pietoni, semafoare, precum și orice alt factor care ar fi putut avea vreo importanță în reușita evadării. Apoi mi-am cumpărat o hartă a districtului și un ghid al Londrei. Toată seara, în camera mea de la cămin, am stat studiînd harta și făcînd însemnări. Ceilalți doi colegi de cameră erau în învoire și nu se întorceau înainte de ora 22,30.

O dată ce Blake ar fi trecut zidul, aveam în față trei posibilități de a ne îndepărta imediat de închisoare. Puteam parca mașina, cu care trebuia să fugim, în trei locuri: pe Braybrook Street, în partea de vest a parcului; pe Scrubs Lane, de pe partea de est, sau pe Artillery Road.

Ca să fugim pe lîngă calea ferată, pe la marginea de nord a parcului, nici nu încăpea discuție, așa că nu am mai pus la socoteală o asemenea variantă.

În urma unui studiu amănunțit am ajuns la concluzia că cea mai bună rută ar fi prin Artillery Road. Cu cît ajungeam mai repede în mașină, cu atît șansele noastre de izbîndă creșteau. Dacă întorceam la dreapta sau la stînga pe Du Cane Road, nu se mai punea decît problema distanței pînă la ascunzătoare.

Ar fi fost de preferat să întoarcem la stînga, întrucît ieșeam într-o stradă cu o singură bandă de circulație.

Săptămîna următoare am tot colindat pe străzi, de la Harrow Road, în nord, pînă la Uxbridge Road, în sud, de la Ladbroke Grove, la est, pînă în Horn Lane, la vest. Singurul mod de a cunoaște bine un district este să-l parcurgi pe jos. La sfîrșitul săptămîinii eram un om obosit, dar plin de satisfacție. Aveam notat pe hartă fiecare semafor, trecere de pietoni, școală, loc de parcare, linie de autobuz, stație de metro, stradă cu sens unic, cinema, biserică, local public și post de poliție. Multe dintre ele puteau afecta într-un fel sau altul rapiditatea operațiunii. Cinematografele, bisericile și localurile publice puteau fi locuri temporare de refugiu. Desigur că posturile de poliție constituiau cea mai serioasă problemă. Cele mai apropiate de închisoare erau trei: postul din Harrow Road, cel din Acton High Street și cel din Shepherds Busch. Asupra acestuia din urmă aveam să-mi îndrept, mai tîrziu, atenția în mod deosebit.

De asemenea, am mai aflat că orele de vizită la spitalul Hammersmith erau de la 19 la 20 în fiecare seară. Acesta avea să fie unul dintre cei mai importanți factori din istoria evadării.

Contact cu familia lui Blake

La o săptămână după ce am intrat în cămin, a venit și semnalul de la Blake. Un deținut de încredere, trecând pe lângă mine, mi-a spus că Peter Martin întrebase dacă pot să-i procur „O mie și una de nopți”. Imediat am scris mamei lui Blake, în Radlett, Hertfordshire:

„Stimată doamnă Blake,

Dumneavoastră vă veți fi așteptat să aflați vești de la mine.

Acționez în numele fiului dv. Vă rog să veniți pentru a mă întâlni, în stația de metro Golders Green, vineri seara la ora 20. Vă rog să aduceți jumătatea dv. de fotografie.

Seán Bourke“

Vineri am luat metroul spre Golders Green, unde am ajuns la 19,45. M-am postat lângă Hippodrome Theatre. La 19,55, doamna Blake a coborât dintr-un autobuz și s-a oprit lângă intrarea în stația de metro. Am recunoscut-o după fotografia ce mi-o arătase Blake în celula sa. I-am observat atent pe toți cei care coboriseră cu ea; nu părea să fie urmărită. După ce am ținut-o sub observație încă zece minute, cercetând cu grijă pe fiecare din preajma noastră, am traversat spre stație.

M-am îndreptat spre ea și mi-am ridicat pălăria:

— Bună seara. Doamna Blake?

— Da, răspunse ea, aruncându-mi o privire pătrunzătoare. Părea nervoasă.

— Eu sînt Seán Bourke. Nu vreți să ne plimbăm puțin?

— De acord.

Am pornit spre Hippodrome Theatre.

— Ar fi bine dacă am discuta în timp ce ne plimbăm, i-am spus eu. Un restaurant n-ar prezenta siguranță.

Ajungînd la Hippodrome Theatre, am început să ne plimbăm pe șoseaua liniștită și slab luminată North End Road. La al doilea stîlp luminat, m-am oprit și am privit-o în față.

— Ați adus jumătatea dumneavoastră de fotografie?

Își deschise poșeta și o scoase. Am scos și eu jumătatea mea din portofel și le-am pus una lângă alta, dînd astfel la iveală capul cu fața zîmbitoare a băiatului din centrul fotografiei.

— Sînteți mulțumită, doamnă?

— Oh, da, răspunse ea, aruncînd o privire fugară spre fotografie. Știu că George te-a trimis. Vorbea cu un ușor accent străin, dar altfel engleza ei era perfectă. Am continuat să ne plimbăm încet.

— Doamnă Blake, voi intra direct în subiect. George m-a rugat să-l ajut să evadeze.

Nu părea surprinsă.

— Cred că asta tot încerca să-mi spună, cînd l-am vizitat, zise ea încet. Dar cum pot să-l ajut?

— Un lucru ca acesta costă bani. După toate calculele noastre avem nevoie de cel puțin șapte sute de lire, sumă pe care George vă roagă să i-o împrumutați.

Cîteva minute am continuat să ne plimbăm în tăcere.

— George m-a rugat să vă spun că acesta este doar un împrumut, continuai eu. Mai tîrziu își va scrie memoriile și va fi în stare să vă restituie banii.

Doamna Blake se întoarse spre mine.

— Dar cum aș putea să fac rost de acești bani fără a trezi suspiciuni? întrebă ea, cu vocea încă nervoasă. Știi, eu duc o viață foarte modestă în Radlett, care nu-i decît un fel de sat, unde fiecare cunoaște treburile tuturor celorlalți. Niciodată n-am scos de la bancă mai mult de cîteva lire, exact cît am nevoie ca să-mi fac cumpărăturile. Dacă aș ridica șapte sute de lire, directorului băncii i-ar da de bănuît. El știe foarte bine cine sînt eu.

Ne-am plimbat o jumătate de oră spre capătul lui North End Road și înapoi, discutînd problema în fel și chip. I-am

dat dreptate că i-ar fi imposibil să-mi dea banii, fără ca acest lucru să nu devină cunoscut poliției. Dar am lăsat-o să înțeleagă, cât am putut eu de politicoasă, că era în joc libertatea fiului ei.

— La urma urmelor, doamnă, am argumentat eu, de ce trebuie să dați socoteală celor de la poliție pentru faptul că vă retrageți banii din bancă? Puteți să le spuneți să-și vadă de treburile lor. Nu vă pot băga la pușcărie pentru așa ceva. Și, în definitiv, ați cumpărat libertatea fiului dumneavoastră numai cu șapte sute de lire. Asta ar merita deranjul.

Doamna Blake se uită în pământ și dădu încet din cap.

— Am trecut deja prin multe încercări, când a fost arestat George, replică ea fricoasă. Și-apoi, toți acei reporteri...

Am ajuns din nou la Hippodrome Theatre și ne-am oprit. M-am întors ca s-o privesc.

— Doresc cu adevărat, doamnă Blake, să puteți găsi modalitatea de a obține suma de bani. George contează pe asta.

— Trebuie să mă gândesc, sfârși ea. Putem să ne vedem din nou?

— Vinerea viitoare, am sugerat eu. Aici, la aceeași oră.

— Foarte bine.

Am însoțit-o pînă la autobuz și ne-am spus noapte bună.

Vinerea următoare, la ora 19,45, mă găseam din nou lângă Hippodrome Theatre. Am lăsat-o pe doamna Blake să aștepte în stație zece minute, timp în care m-am uitat să nu fim urmăriți. Apoi m-am apropiat de ea. Din nou am traversat spre North End Road.

— În seara asta să nu ne mai plimbăm, Seán, spuse ea obosită. Aș sta mai degrabă undeva și aș bea o cafea.

— Cum doriți, doamnă.

Ne-am întors și am intrat într-o cafenea de pe Fischley Road.

— Doamnă Blake, am început eu în timp ce ne sorbeam cafeaua, v-ați hotărît într-un fel?

Își puse ceașca pe masă.

— Da. M-am gândit toată săptămîna și am ajuns la concluzia că nu este un lucru asupra căruia pot să decid singură. Va trebui s-o întreb pe fiica mea.

Am săgetat-o cu o privire pătrunzătoare.

— Doamnă Blake, George nu m-a autorizat să discut această problemă cu altcineva. Trebuie să iau legătura cu el înainte de a putea face asta.

— Oh, fii fără grijă, Seán, zise ea liniștitor. Adèle este fată bună și deșteaptă. Și ea îl iubește pe George foarte mult.

— Unde locuiește Adèle?

— Ea este căsătorită cu un om de știință, care lucrează acum la Bangkok, pentru Națiunile Unite. Îi voi scrie mîine.

— Nu-i primejdios? am întrebat eu repede.

— Cred că nu. Noi ne scriem tot timpul, așa că de ce ar trebui cineva să creadă că această scrisoare este altfel? Și noi corespondăm în olandeză, știi...

— Cum voi afla cînd veți primi răspunsul de la ea?

— Pot să-ți telefonez?

— Nu, mă tem că nu. Dar puteți să-mi scrieți la cămin. Scrisorile noastre nu se deschid.

Atunci mi-a trecut prin minte un gând.

— Dumneavoastră îi scrieți deseori lui George, am continuat eu, și scrisorile lui se bucură de o atenție cu totul specială. Scrisul dumneavoastră este cunoscut la Wormwood Scrubs.

Am scos din buzunar un plic, mi-am scris adresa pe el și l-am timbrat. Apoi i-am spus:

— Mai bine folosiți-l pe acesta și semnați scrisoarea „Jean“.

Deveni din nou nervoasă.

— Sînt îngrozită de toate astea, Seán, spuse ea. Dacă ceva merge prost, mă înspăimîntă gîndul că bietul George ar putea fi trimis în temnița de la Durham, cu toți acei jefuitori de trenuri. Cel puțin acum este destul de liniștit și pot să-l vizitez cu regularitate.

— Dar, doamnă Blake, am răspuns eu, mai curînd sau mai tîrziu el trebuie să fie trimis la o închisoare mai severă. E de mirare că n-a fost încă transferat, în special de cînd au evadat cei doi care au jefuit trenul, de care cred că ați aflat. La urma urmei, el execută cu doisprezece ani mai mult decît oricare dintre jefuitorii de trenuri, iar evadarea sa ar pune guvernul britanic într-o încurcătură foarte mare. De fapt, această operație a noastră este o cursă contra timpului.

Cuvintele mele au întristat-o și mai mult. Ne-am despărțit.

— Aștept vești de la dumneavoastră, am strigat eu, după ce s-a urcat în autobuz.

Aceasta era o complicație, pe care nici eu și nici Blake n-o prevăzuserăm. Acum mi-am dat seama cît de fragile erau mijloacele noastre de comunicare și cît de nepotrivite erau semnalele asupra cărora conveniserăm. Trebuia să-i fac cunoscută această nouă evoluție a lucrurilor și singura cale era scrisoarea. Intors la cămin, m-am dus direct în camera mea.

„Așa cum știi, am scris eu, sînt foarte nerăbdător să cumpăr casa cît de curînd posibil, adică în următoarele cîteva luni. Din păcate, această doamnă, de la care sperasem să împrumut banii, întîrzie să-i scoată de la bancă. Spune că este prea bătrînă ca să ia hotărîri ca aceasta și insistă că trebuie să-și consulte fiica, care acum este în străinătate. Deoarece tu o cunoști pe această bătrînă doamnă, poate că pui o vorbă bună pentru mine, cînd o vezi data viitoare. Aș aprecia asta foarte mult.“

Desigur, scrisoarea n-a fost nici semnată și nici nu avea adresa destinatarului. Am pus-o într-un plic și l-am lipit. Apoi am scris o altă scrisoare scurtă, pe o altă bucată de hîrtie: „Te rog transmite plicul prietenului nostru comun“. Am pus plicul și această notă într-un al doilea plic, pe care l-am lipit. Ziua următoare l-am dat unui om de încredere

și l-am rugat să-l transmită lui Peter Martin din partea mea. Acest fel de circulație între cămin și celule era ceva aproape obișnuit.

Blake a răspuns cîteva zile mai tîrziu. După ce a reflectat asupra celor scrise de mine, a răspuns că înțelege nervozitatea „bătrinei doamne“. Dar el presimțea că fiica va fi de acord. „Nu mă îndoiesc, scria el, că tînăra doamnă va fi de acord să te împrumute“. Am observat că Blake folosea hîrtia cel mai des întrebuițată în închisoare. Și el a scris mărunt, cu litere tipografice majuscule, care deghizau efectiv scrisul său de mină.

La cîteva zile după Crăciun, am primit o scrisoare de la doamna Blake. Scrisoarea mă aștepta în despărțitura mea pentru corespondență de pe polița căminiștilor de la poartă. Mi-am recunoscut scrisul de mină de pe plic și m-am îngrijorat puțin, observînd cît de clar era aplicată ștampila „Radlett“ pe plicul alb. Dar nu fusese cenzurat. Am așteptat s-o citesc în camera mea. Era foarte scurtă. Spunea că Adèle va veni la Londra în februarie și că eu va trebui să aștept pînă atunci. Hotărîrea urma să fie luată de către fiică.

În fiecare sîmbătă seara din luna ianuarie am studiat cu grijă traficul și oamenii din vecinătatea închisorii. La ora 16,30, Artillery Road era cufundată în întuneric, iar o persoană care ar fi trecut pe Du Cane nu putea fi văzută mai mult de cîtiva pași spre parc. Vizitatorii la spitalul Hammersmith nu soseau mai înainte de 18,45. Dacă începeam operația la ora 18, aveam la dispoziție cel puțin o jumătate de oră ca să-l trec pe Blake peste zid, fără ca cineva să intervină. Lucrurile păreau foarte promițătoare. Tot ce mai aveam nevoie acum erau banii.

La începutul lunii februarie am trimis o altă scrisoare doamnei Blake, anexînd și un plic timbrat cu adresa destinatarului scrisă de mine. După o săptămînă am primit răspuns. Doamna Blake mă ruga s-o aștept pe ea și pe fiica sa la hotelul Cumberland, vinerea următoare, la ora 20.

Vineri, după ce am primit cele trei lire, bani de buzunar, am luat metroul de la East Acton. Ploua. La Marble Arch am trecut strada în fugă, prin ploaie, la hotelul Cumberland. Doamna Blake și fiica sa așteptau în hol.

După ce am făcut cunoștință, Adele mi-a cerut o mulțime de amănunte în legătură cu planul evadării. Pe unele i le-am dat, pe altele însă nu, explicându-i că numai după ce voi obține banii voi putea pune lucrurile la punct.

— Nu vă pot da amănunte despre planul nostru, am spus eu, decît dacă obțin banii. Și apoi, pot să vă asigur că șapte sute de lire reprezintă suma minimă ce ar putea fi cerută. Această cifră, de fapt, a sugerat-o fratele dumneavoastră.

— Cred că trebuie să discut din nou cu George. Avem de gînd să-l vizităm joia viitoare.

— Cum doriți, am răspuns resemnat. Dar orice întîrziere ne costă. Martie este aproape, iar noi ne-am gîndit să realizăm evadarea sub acoperirea întinericului. Nu e timp de pierdut. Pregătirile finale ne vor mai lua încă o lună pînă să fie bine puse la punct.

— Seân ar putea să ne telefoneze sîmbăta viitoare, sugera doamna Blake.

— Da, e o idee, căzu de acord fiica.

Doamna Blake mi-a dat numărul de telefon, pe care l-am memorat.

Ne-am urat noapte bună și ne-am despărțit.

Am traversat în fugă spre stația Marble Arch și am luat metroul către East Acton. Continua să plouă. M-am apropiat de porțile închisorii.

A doua zi i-am trimis lui Blake un bilet, relatîndu-i despre rezistența opusă de sora sa în acordarea ajutorului:

„...Fiica nu pare să fie satisfăcută pe deplin de planurile mele pentru casă și spune că nu e gata să mă finanțeze pînă ce nu-i dau garanția că această casă va fi un succes. De fapt, prin asta pune bețe-n roate. Sper că vei reuși s-o convingi de adevăr. Tot ce mă ține pe

mine în loc sînt banii. Dă-mi uneltele și eu voi isprăvi treaba“.

Marti am primit răspunsul că va discuta cu „tînăra doamnă“ și îi va da din nou asigurări.

Vineri mi-a trimis altă scrisoare.

„...Ieri le-am întîlnit pe cele două doamne și am fost foarte afectat de starea lor nervoasă. Ele sînt, desigur, foarte îngrijorate de toate aceste lucruri și, cu repulsie, am ajuns la concluzia că nu mai trebuie să apelăm la serviciile lor. Le-am spus că nu vor mai fi deranjate pe viitor. Imi dau seama că asta va fi o mare dezamăgire pentru tine. Poți să te gîndești la un alt mod de a procura fondurile necesare?“

Sentimentele mele erau un amestec de furie și deziluzie. Mă gîndeam că asta trebuie să fie sfîrșitul speranțelor noastre.

Cîteva zile mai tîrziu m-am hotărît să apelez încă o dată la doamna Blake și să-i dau o ultimă șansă de a ne ajuta. I-am scris o scrisoare lungă, pe zece pagini, expunînd din nou detaliile planului meu.

„...Dacă nu este ajutat, i-am scris eu, fiul dv. este sortit să zacă patruzeci și doi de ani în celulă. Asta este o moarte lentă. Acum el are un prilej să evadeze, o ocazie care nu se va mai ivi niciodată. Cu numai șapte sute de lire puteți cumpăra libertatea fiului dv., viața sa. Scriu scrisoarea cu propria mea mină și o semnez cu propriul meu nume, spre a vă da o garanție indiscutabilă de sinceritate în această problemă. Dacă credeți că nu v-am tratat cinstit, n-aveți decît să prezentați scrisoarea celui mai apropiat post de poliție, ca să mă aresteze.“

Dar nu am mai primit răspuns...

Legătura prin radio

În luna martie am schimbat cu Blake o serie de bilete. Într-unul din ele mă întreba dacă mai credeam că putem înlăptui ceva. I-am răspuns că fac tot posibilul să obțin cele necesare și că nu m-am răzgîndit.

Imi dădeam seama că evadarea nu puteam s-o realizăm în timp ce mă aflam în cămin. Trebuia să fac singur rost de bani, dar nu prea aveam speranțe. În afară de asta, mai exista posibilitatea ca Blake să fie transferat pînă cînd găseam eu banii, sau cel puțin starea de lucruri de la Wormwood Scrubs să se schimbe considerabil.

Primele schimbări aveau să apară mai curînd decît mă așteptam. La sfîrșitul lunii martie au avut loc două evadări: una din „D Rec”, iar cealaltă chiar din corpul „D”.

Din investigațiile autorităților a rezultat că cele mai multe evadări din trecut au cuprins în planul lor zidul de est din spatele corpului „D”, care dădea spre spitalul Hammersmith; al doilea zid, în ordinea preferințelor, era cel de nord, dinspre parc. Ca urmare, au luat o măsură pe cît de simplă, pe atît de eficace. A fost postat un supraveghetor chiar în locul unde se întîlnesc zidurile de est și de nord, care avea astfel posibilitatea să le observe, în bune condiții, pe amîndouă. Acesta trebuia să stea acolo zi și noapte. Așa că, dintr-o singură lovitură, autoritățile au făcut ca variantele „A” și „B” să apară nefolosibile. Stînd în colțul său, supraveghetorul nu avea decît vreo 30 de iarzi¹ pînă la locul unde trebuia să fie aruncată scara. Dar, mai exista varianta „C”, care fusese elaborată ca un plan de rezervă, ce urma să fie aplicat în caz de extremă urgență. El presupunea executarea evadării în vîzul tuturor. Firește că ar fi fost de preferat un plan mai bun, ceva asemănător variantei „A”, care să ofere o șansă de a fugi fără a se da alarma

¹ Iard = cca 0,914 m. (N.T.)

imediat. În luna aprilie am schimbat cu Blake o mulțime de bilete pe marginea acestei probleme.

Intrucît lucrurile intraseră în împas, singura posibilitate de a evada, după opinia sa, era varianta „C”. („Am în vedere o casă drăguță, situată pe o pajiște întinsă, unde se poate bea un pahar de șampanie cu prietenii, într-o după-amiază de duminică senină, cam pe la ora 15, și unde puțin mai tîrziu îi poți invita la o plimbare prin parcul de vizavi.”)

Dar, fără capital nu puteam face nimic și mă rugam celui de sus ca Blake să nu fie transferat. (Mai tîrziu aveam să aflăm dintr-un ziar, „Mountbatten Report”, că pe timpul acela directorul închisorii deja ceruse Ministerului de Interne să-l mute pe Blake într-o închisoare mai sigură. Din fericire pentru noi, nu aflaserăm acest lucru, altfel am fi intrat în panică și am fi luat măsuri care ar fi dus la un eșec total.)

Pe la jumătatea lui aprilie începusem să mă împac cu gîndul că evadarea nu putea să aibă loc decît după cîteva luni de la eliberarea mea.

Pînă atunci aș fi avut o sută de lire economii și urma să împrumut restul, deși nu aveam nici o idee de unde aș fi putut face rost.

Dar, deocamdată, trebuia să mă asigur că după plecarea mea din cămin să am un canal de comunicare cu închisoarea. Asta era de o importanță vitală. În consecință, am cultivat prietenia unui nou căminist, care știam că nu va fi eliberat pînă în decembrie. Acesta se numea Barry Richards. Am mers împreună la bufetul din apropierea închisorii de mai multe ori. I-am spus că sînt interesat să cunosc în continuare viața din Wormwood Scrubs, întrucît intenționez să scriu o carte despre ea. Am căzut de acord să ne întîlnim din cînd în cînd la același bufet, după eliberarea mea.

Pe la sfîrșitul lui aprilie eram convins de colaborarea lui Barry. El urma să ducă bilețelele mele în închisoare după ce mă eliberam. Totuși, eram neliniștit. O simplă schimbare de ultim moment putea răsturna planurile noastre, făcute cu destulă migală și, dacă nu mai eram în închisoare, nu mai

aveam de unde să știu despre o astfel de schimbare. De pildă, filmul putea fi programat în loc de sîmbătă seara, duminică. Firește că în această situație varianta „A” era amenințată să cadă, dar mai rămînea posibilitatea ca Blake să fugă din corpul „D” în timp ce majoritatea deținuților se aflau la cinema, iar în clădire rămîneau doar doi supraveghetori. Cele două ore cît dura filmul erau într-adevăr călcîiul lui Achile.

Nu puteam aștepta de la Barry să mă țină la curent cu astfel de schimbări de ultimă oră, chiar dacă ar fi avut posibilitate să le cunoască la timp, lucru de care mă îndoiam. De fapt, nici nu puteai pretinde de la un căminist să cunoască imediat tot ce se întîmplă în corpul „D”.

Zile întregi m-am tot gîndit la problema asta. Apoi mi-a venit în minte ideea să comunic cu Blake prin radio, el stînd la etajul patru, iar eu în parc sau chiar pe acoperișul spitalului.

Intr-adevăr, aceasta era o idee îndrăzneată, chiar foarte îndrăzneată. Nu se mai auzise de așa ceva în istoria închisorilor engleze. Dar cum noi trăim în secolul electronicii, n-aveam dreptul să nu ne folosim de cuceririle științei moderne. Puteam, astfel, comunica cu Blake direct în celula sa.

M-am așezat la masă și am făcut un raport către ofițerul de serviciu pe cămin.

„Domnule,

Acum, cînd am acumulat o sumă destul de mare de bani, aș aprecia mult dacă mi-ați permite să folosesc o parte din ei pentru a-mi cumpăra un costum de haine.

Al dv. cu stimă,

Seán Bourke”

Raportul l-am lăsat pentru a fi prezentat ofițerului de serviciu, în timp ce eu eram la fabrică. Vineri seara am prezentat salariul și mi s-au dat cele trei lire săptămînale, plus alte douăzeci și cinci.

În dimineața următoare mă aflam la Piccadilly, privind în vitrina unui magazin de articole electrice și radio. Am văzut ce căutam: un set de două aparate emisie-recepție japoneze, într-o cutie din piele neagră, destul de mici pentru a încăpea în buzunar. Raza lor de activitate era de numai cinci mile în linie dreaptă, dar asta nu m-a speriat, întrucît jumătate sau chiar un sfert de milă era suficient pentru scopul nostru. Am intrat în magazin și am cumpărat setul. Apoi, împreună cu vînzătorul le-am încercat. Funcționau minunat. Un polițist, care tocmai trecea pe acolo, a zîmbit indulgent la această scenă în care doi oameni maturi păreau că se joacă de-a hoții și gardiștii.

— Unde le veți folosi? întrebă vînzătorul, în timp ce împacheta aparatele.

— A, la țară, am răspuns eu. Pe o fermă întinsă comunicațiile sînt anevoioase.

— Pofțiți și un set de baterii de rezervă, spuse vînzătorul, și dacă aveți necazuri cu ele sau nu corespund scopului urmărit de dv., vă rog să le aduceți înapoi și să încercați altceva.

Am intrat pe poarta închisorii cu pachetul sub braț. Un căminist putea intra, pe vremea aceea, și cu un geamantan, că tot nu-l controla nimeni.

— Ai fost după cumpărături, Seán? zîmbi portarul.

— Da, i-am răspuns eu. Am dat o fugă pînă la Piccadilly și înapoi.

A doua zi era duminică. Înainte de a mă gîndi cum să-i strecur lui Blake un aparat, trebuia să-mi dau seama dacă zidul închisorii nu avea cumva o influență prea mare asupra clarității emisie. Am legat un aparat cu o bucată de sfoară în așa fel ca butonul de emisie să fie în contact. L-am așezat pe fundul cufărului meu și i-am întins antena telescopică. M-am uitat la ceas. Era ora 12. Tocmai trebuia să începă emisiunea muzicală de prînz. Am dat apoi drumul și tranzistorului pe care-l aveam și l-am plasat lîngă aparatul de emisie. După ce am încuiat cufărul, am ieșit din cameră cu celălalt aparat în buzunar.

Am luat-o pe Artillery Road spre parcul din spatele închisorii. Era luna mai și puțini oameni se plimbau pe acolo ori ședeau pe vreo bancă, citind.

M-am îndreptat către centrul parcului și m-am așezat pe o bancă. Nu era nimeni lângă mine. Am scos aparatul din buzunar, i-am întins antena la maximum și l-am pus în funcțiune. Programul de la radio se auzea clar și tare.

Natural că eram mai interesat să aud vocea crainicei decât programul muzical și, spre satisfacția mea, aceasta s-a auzit clar.

Privirea mi s-a îndreptat spre zidul închisorii și corpul „D”, apoi la aparatul meu, ce zăcea în iarbă cu antena strălucind în soare, și am zîmbit la gândul cât de simplu se rezolva această problemă. M-am ridicat și am privit din nou zidurile închisorii. „Dragul meu prieten — am spus eu, mîngiind cu afecțiune aparatul — noi amîndoi vom adăuga o pagină nouă la istoria evadărilor.”

În seara aceea i-am trimis un alt bilețel lui Blake. I-am explicat că urma să mă mut cât de curînd la o nouă adresă, care se afla destul de departe, fapt ce mă făcea să recurg la un aparat de emisie-recepție pentru a menține legătura cu el. Scrisorile luau prea mult timp. În răspunsul său, Blake a apreciat că ideea era strălucită. După aceea, am început să mă gîndesc la stabilirea semnalelor de intrare în emisie și a codului de identificare.

Pentru semnalele de intrare în emisie am hotărît să folosim inițialele numelor a două dintre cele mai cunoscute personaje din mitologia irlandeză: Fionn MacCuhaill, conducătorul fenianilor, și Baldy Canaan, locotenentul său. Astfel că eu eram „Fox Michael” și Blake — „Baker Charlie”.

În ce privește codul de identificare, și el a fost ales tot dintr-o operă literară. Mi-am amintit cîteva versuri foarte sugestive dintr-o poezie a lui Richard Lovelace:

Din ziduri de piatră nu se face o închisoare,

Nici din gratii de fier o colivie.

Minți inocente, visătoare

Le-asemuiesc cu o sihăstrie.

Liber în dragoste să fiu aș vrea
Și sufletul curat să-mi fie,
Cum numai îngerii le pot avea,
Depart, hăt, de lumea vie.

Codul de identificare era:

Eu: Din ziduri de piatră nu se face o închisoare,

Nici din gratii de fier o colivie.

Blake: Minți inocente, visătoare

Le-asemuiesc cu o sihăstrie.

Eu: Richard Lovelace trebuie să fi fost nebun.

Blake: Sau poate un simplu visător.

Am făcut o notiță cu toată această procedură și am trimis-o lui Blake. Totodată, i-am făcut cunoscut că voi trimite aparatul prin „prietenul nostru comun „P””. I-am dat asigurări că nu există nici un motiv care să ne împiedice pentru a-l introduce pe Peter în problemele noastre. Chestiunea tratată în acest bilet nu putea fi tălmăcită prin ficțiunea cumpărării unei case și, fiind vorba de ultimul, am hotărît să risc puțin. La urma urmei, nici unul dintre bilețele schimbate între noi nu se rătăcise, așa că de ce tocmai acesta ar fi putut ajunge în altă parte?

Blake m-a asigurat în răspunsul său că a înțeles pe deplin procedeul. Își puna și el întrebarea de ce Peter Martin să fie ținut în continuare la distanță, cu atît mai mult cu cît acum urma să aibă un rol atît de activ.

M-am mai gîndit puțin la această chestiune și mi-am zis că, în definitiv, nu aveam decît de cîștigat prin acordarea încrederii noastre lui Peter. Din moment ce o să vadă aparatul își va da seama despre intențiile noastre. În afară de asta, el era tipul omului în care se putea avea încredere deplină.

Stagiunea de primăvară a grupului dramatic din închisoare începuse deja cu spectacolele săptămînale. Pușcărișii vechi și minorii văzuseră piesa miercuri și joi, corpul „C” vineri și sîmbătă, iar corpul „D” era programat pentru luni. Vizitatorii puteau veni la spectacol marți, miercuri și joi.

Aceștia erau rudele și prietenii deținuților, familiile și prietenii personalului închisorii, funcționari ai organelor locale, salariați ai Ministerului de Interne și alții. În aceste trei serii erau de serviciu aproximativ o duzină de „șefi” pe traseul de la poarta principală pînă la sala de teatru din „D Rec”. În timpul spectacolului, aceștia stăteau fie în picioare, fie pe scaunele din ultimul rînd, iar la sfîrșit își reluau serviciul pentru a-i conduce pe vizitatori la plecare.

Întorcîndu-mă de la lucru, l-am întîlnit pe Peter Martin în drum spre cămin. Fusese numit de curînd „șef”. Am mers împreună cîteva pași între corpul „C” și popota ofițerilor.

— Peter, am șoptit eu fără să mă uit la el. Am ceva să-ți dau, dar trebuie și să discutăm puțin. Cum putem face?

— Aș putea să spun că mă cheamă cineva la cămin.

— Este prea periculos, Peter. Ce zici de piesă? Ai putea aranja să fii trecut printre „șefii” de serviciu?

— Deja am fost inclus printre ei.

— Bine, Peter. Voi cere direcției permisiunea să merg și eu la spectacolul de mîine seară. Am să-ți țin un loc.

— S-a făcut, Seán. La revedere.

— La revedere.

Intors în cămin, am făcut un raport către direcția închisorii și l-am lăsat ofițerului de serviciu pentru a fi înaintat dimineata următoare la semnat. Cînd am venit de la fabrică, permisul mă aștepta. Totuși, mai aveam ceva treburi de rezolvat înainte de a merge la teatru.

Dacă trebuia să iau legătura cu cel din celulă seara tîrziu, atunci aveam nevoie de o cameră unde să stau singur. La etajul întîi se aflau cîteva camere goale și am hotărît să mă mut într-una din ele. Mi-am pus toate lucrurile ce-mi aparțineau într-o pătură și le-am cărat sus. Am ales prima cameră pe stînga, dincolo de scări. Fereastra era orientată spre acoperișurile sălii „D Rec” și a celei de gimnastică, astfel că aveam posibilitatea realizării unei observări nestîngerite a capătului din față al corpului „D”.

M-am bărbierit repede, am băgat un aparat de emisie-recepție în buzunarul interior de la haină și m-am examinat în oglindă. Nici o umflătură suspectă. Recent făcusem rost și de un aparat de fotografiat atît de mic, încît îl puteam ascunde în palmă. L-am pus și pe acesta în alt buzunar, împreună cu trei role de film și am plecat.

La ora 19,15 mă aflam în rîndul din spate al sălii de teatru din „D Rec”. Am ocupat și scaunul din dreapta mea. Luminile s-au stins, cortina s-a ridicat și spectacolul a început. Mai intrară cîteva întîrziți și, în sfîrșit, apărură și Peter Martin. Luă loc lîngă mine. Rîndul din spate era lînit de zid, așa că era tocmai bun pentru scopul nostru. Am urmărit piesa în tăcere vreo cincisprezece minute, apoi m-am dat mai aproape de Peter și i-am șoptit din colțul gurii, fără să mă întorc spre el.

— Peter, am început eu, mai întîi de toate vreau să-ți spun ceva foarte important. Am de gînd să-l scot pe George Blake din închisoare.

— Mă bucur că mi-ai spus, Seán, zise el, continuînd să privească la spectacol. Dacă nu mi-ai fi spus, m-aș fi simțit foarte prost.

— Da, îmi dau seama. Pînă acum nu a fost nevoie să știi, nu pentru că nu aș fi avut încredere în tine, ci pentru că n-am vrut să te amestec în chestiunea asta fără să fie necesar. Dar acum îți cer ceva care înseamnă și amestecul tău direct. Prin urmare, ai tot dreptul să cunoști ce urmează.

— Ce vrei să fac?

— Am în buzunar un aparat de emisie-recepție, pe care te rog să-l dai lui George. Este împreună cu caseta sa de piele, casca și instrucțiunile de folosire. Mai am un aparat minuscule de fotografiat și trei role de film. Aș vrea să-i faci lui George cîteva poziții bust, pentru a le folosi, eventual, pe un pașaport. Îmi aduci filmele cît timp mai stau la cămin.

— Bine, Seán. Am înțeles totul.

— Peter, sigur nu te superi?

Aceștia erau rudele și prietenii deținuților, familiile și prietenii personalului închisorii, funcționari ai organelor locale, salariați ai Ministerului de Interne și alții. În aceste trei serii erau de serviciu aproximativ o duzină de „șefi” pe traseul de la poarta principală pînă la sala de teatru din „D Rec”. În timpul spectacolului, aceștia stăteau fie în picioare, fie pe scaunele din ultimul rînd, iar la sfîrșit își reluau serviciul pentru a-i conduce pe vizitatori la plecare.

Intorcîndu-mă de la lucru, l-am întîlnit pe Peter Martin în drum spre cămin. Fusese numit de curînd „șef”. Am mers împreună cîteva pași între corpul „C” și popota ofițerilor.

— Peter, am șoptit eu fără să mă uit la el. Am ceva să-ți dau, dar trebuie și să discutăm puțin. Cum putem face?

— Aș putea să spun că mă cheamă cineva la cămin.

— Este prea periculos, Peter. Ce zici de piesă? Ai putea aranja să fii trecut printre „șefii” de serviciu?

— Deja am fost inclus printre ei.

— Bine, Peter. Voi cere direcției permisiunea să merg și eu la spectacolul de mîine seară. Am să-ți țin un loc.

— S-a făcut, Seán. La revedere.

— La revedere.

Intors în cămin, am făcut un raport către direcția închisorii și l-am lăsat ofițerului de serviciu pentru a fi înaintat dimineata următoare la semnat. Cînd am venit de la fabrică, permisul mă aștepta. Totuși, mai aveam ceva treburi de rezolvat înainte de a merge la teatru.

Dacă trebuia să iau legătura cu cel din celulă seara tîrziu, atunci aveam nevoie de o cameră unde să stau singur. La etajul întîi se aflau cîteva camere goale și am hotărît să mă mut într-una din ele. Mi-am pus toate lucrurile ce-mi aparțineau într-o pătură și le-am cărat sus. Am ales prima cameră pe stînga, dincolo de scări. Fereastra era orientată spre acoperișurile sălii „D Rec” și a celei de gimnastică, astfel că aveam posibilitatea realizării unei observări nestîngerite a capătului din față al corpului „D”.

M-am bărbierit repede, am băgat un aparat de emisie-recepție în buzunarul interior de la haină și m-am examinat în oglindă. Nici o umflătură suspectă. Recent făcusem rost și de un aparat de fotografiat atît de mic, încît îl puteam ascunde în palmă. L-am pus și pe acesta în alt buzunar, împreună cu trei role de film și am plecat.

La ora 19,15 mă aflam în rîndul din spate al sălii de teatru din „D Rec”. Am ocupat și scaunul din dreapta mea. Luminile s-au stins, cortina s-a ridicat și spectacolul a început. Mai intrară cîteva întîrziați și, în sfîrșit, apărură și Peter Martin. Luă loc lingă mine. Rîndul din spate era lipit de zid, așa că era tocmai bun pentru scopul nostru. Am urmărit piesa în tăcere vreo cincisprezece minute, apoi m-am dat mai aproape de Peter și i-am șoptit din colțul gurii, fără să mă întorc spre el.

— Peter, am început eu, mai întîi de toate vreau să-ți spun ceva foarte important. Am de gînd să-l scot pe George Blake din închisoare.

— Mă bucur că mi-ai spus, Seán, zise el, continuînd să privească la spectacol. Dacă nu mi-ai fi spus, m-aș fi simțit foarte prost.

— Da, îmi dau seama. Pînă acum nu a fost nevoie să știi, nu pentru că nu aș fi avut încredere în tine, ci pentru că n-am vrut să te amestec în chestiunea asta fără să fie necesar. Dar acum îți cer ceva care înseamnă și amestecul tău direct. Prin urmare, ai tot dreptul să cunoști ce urmează.

— Ce vrei să fac?

— Am în buzunar un aparat de emisie-recepție, pe care te rog să-l dai lui George. Este împreună cu caseta sa de piele, casca și instrucțiunile de folosire. Mai am un aparat minuscule de fotografiat și trei role de film. Aș vrea să-i faci lui George cîteva poziții bust, pentru a le folosi, eventual, pe un pașaport. Imi aduci filmele cît timp mai stau la cămin.

— Bine, Seán. Am înțeles totul.

— Peter, sigur nu te superi?

— Seân, ți-am mai spus-o și ți-o repet: fac orice pentru tine, numai să știu ce. Orice și oricând.

— Mulțumesc, Peter. După spectacol e târziu să mai mergi la George. Du-te mâine dimineață și nu uita să-i înmânezi aparatul. Dar, pînă atunci, ai ceva împotrivă dacă îl încercăm împreună?

— Deloc. Cred că este o idee bună.

— Am să te chem cînd se sting luminile, după ora 22. De la fereastra mea pot vedea cînd s-au stins luminile din corpul „D”.

Mi-am aruncat privirea asupra scaunelor din jurul nostru. Toată lumea se uita, preocupată, la spectacol.

— Ești gata, Peter?

— Da.

Mi-am deschiat haina, am băgat mîna în buzunarul interior, apoi fără să scot definitiv aparatul afară, m-am aplecat în jos pînă aproape de genunchi și l-am împins spre Peter. Acesta a întins mîna stîngă, cu precauție, pînă la jumătatea distanței dintre noi, a luat aparatul și l-a ascuns tot în buzunarul interior de la haină. Cînd și-a scos mîna din buzunar avea între degete o batistă, cu care s-a prefăcut că-și șterge nasul. Aparatul de fotografiat și rolfilmele le-am plasat în același fel, explicîndu-i totodată procedeul convenit cu George pentru luarea legăturii.

La sfîrșitul spectacolului, unul dintre actori a mulțumit pentru posibilitatea ce le-a fost oferită de a-l prezenta. Apoi a urcat pe scenă directorul. Și-a ținut discursul obișnuit și a reamintit asistenței că la ușă se află o cutie în care se colectează contribuția celor prezenți, destinată unui fond în beneficiul deținuților.

Cînd am ajuns la ușă, am pus două jumătăți de coroană în cutie.

— Mulțumesc, domnule, a spus directorul adjunct zîmbind.

— Pentru puțin, domnul meu, am răspuns eu și ne-a pufnit risul pe amîndoi.

Ajuns la cămin, m-am dus direct în camera mea. M-am așezat pe patul de lîngă fereastră și mi-am ațintit privirea spre corpul „D”. Se făcuse ora 22, dar luminile de la etajul patru erau încă aprinse. Asta însemna că gardianul de noapte își începuse rondul de la etajul întîi. După vreo douăzeci de minute, toate luminile erau stinse. Am mai așteptat încă vreo cinci minute, apoi m-am lungit pe pat, ținînd aparatul pe piept. Am apăsat pe butonul de transmisie și am făcut apelul:

— Alo, Baker Charlie, sînt Fox Michael; Baker Charlie, sînt Fox Michael. Recepție.

Aparatul său era deja deschis și-mi răspunse imediat:

— Aici Baker Charlie către Fox Michael; Baker Charlie către Fox Michael. Recepționat apelul. Recepție.

— Din ziduri de piatră nu se face o închisoare, nici din gratii de fier o colivie, am spus eu. Terminat.

— Mîți inocente, visătoare le-asemuiesc cu o sihăstrie, replică el. Terminat.

— Richard Lovelace trebuie să fi fost un nebun, am continuat eu. Terminat.

— Sau poate un simplu visător, încheie Peter. Terminat.

— Prietene, sînt încîntat să te aud, am spus eu. Recepția este excepțională. Parcă te-ai afla aici lîngă mine și volumul nu este nici la jumătate. Asta ne dă mult curaj. Terminat.

— Și eu te aud foarte bine. Terminat.

— Apropo, am zis eu, cred că nu mai este cazul să-ți spun că nu-i necesar să folosim nume. Nu se știe dacă nu ascultă și altcineva. Terminat.

— Ai dreptate, Fox Michael, aprecie Peter. Nu este prima dată cînd folosesc astfel de instrumente. Știu să lucrez cu ele. Terminat.

— Imi pare bine. Ne ești de mare ajutor și asta prețuim foarte mult, atît eu cît și prietenul nostru comun. Terminat.

— Lasă asta, Fox Michael. Cred că îți dai seama că planurile inițiale au căzut. Trebuie să ne gîndim la altceva.

Poate ai aflat că în colțul acela stă un supraveghetor toată ziua. La asta e nevoie să ne gândim, dar las-o pe seama mea. Terminat.

— Mulțumesc, Baker Charlie, am răspuns eu. Dacă poți aranja să-l scoți pe prietenul nostru până la zid, restul rămîne în sarcina mea. Terminat.

— Bine, asta am să și fac. Acum ascultă puțin, trebuie să știi un lucru ca să-ți lei măsuri de precauție. Un grup de vreo șase persoane vor s-o șteargă curînd. Deja au tăiat grățiile la ferestrele unor celule de la etajul întâi. Singurul lucru care-i încurcă este omul din colțul acela. Terminat.

Asta era o veste proastă.

— Și cum vor s-o scoată la capăt? am întrebat eu. Terminat.

— Foarte simplu, răspunse Peter. Cînd plouă, omul se adăpostește în gheretă. De acolo poate supraveghea zidul de nord, dar nu și pe cel care dă spre spital. Asta-i toată chestiunea, înțelegi? De îndată ce plouă, aștia o șterg. Grățiile sînt tăiate de o săptămînă, iar cîrligul și frînghia sînt ascunse în corpul „D”. Tocmai vreau să te avertizez să nu lași, cumva, vreo urmă. De acum încolo trebuie să fii foarte atent, în special pe vreme ploioasă. Terminat.

— Îți mulțumesc, prietene. Fiîndcă veni vorba, de unde știi toate acestea? Nu, mai bine nu-mi răspunde. A fost o întrebare prostescă. Mă gândesc că dacă știe prea multă lume n-au să reușească. Terminat.

— Da, este adevărat. A aflat multă lume de intențiile lor, Fox Michael. A fost de ajuns să afle numai unul. Terminat.

— Ascultă, Baker Charlie, am zis eu, în mod normal ar trebui să le urăm mult noroc, dar asta poate avea repercusiuni asupra acțiunii pe care o punem noi la cale. Dacă acțiunea lor reușește, cu siguranță că se vor lua măsuri restrictive. Spune-mi, acești șase oameni sînt dintre cei a căror fugă ar putea provoca scandal în presă? Terminat.

— Este normal. Evadarea unui grup de șase deținuți nu poate să nu provoace scandal. Dar, întrucît unii dintre ei

sînt experți în astfel de probleme, lucrurile se mai schimbă puțin, cred că mă înțelegi ce vreau să spun. Terminat.

— În regulă, Baker Charlie. Mulțumesc din nou pentru cele comunicate. N-avem încotro. Vom ține o legătură strînsă și sperăm că urmările nu vor fi dezastruoase pentru noi. El știe ceva despre toate acestea? Terminat.

— Este puțin necăjit, firește, dar i-am spus că asta nu trebuie să-l împiedice să-și încerce norocul. Terminat.

— Bine, Baker Charlie. Fă ce poți să-l scoți din corpul „D”, iar de restul mă îngrijesc eu. Deocamdată nu este nici o grabă. Nu putem acționa pînă ce nu ies eu de aici. Îi dai aparatul mîine? Terminat.

— Da, răspunse Peter. Nu-ți bate capul cu asta, o să găsec eu o posibilitate să i-l dau. Terminat.

Am auzit pașii grei ai patrului de noapte trecînd pe lingă cămin. M-am sculat din pat și m-am uitat pe fereastră. Patrula tocmai trecea pe lingă biroul de primiri.

— Baker Charlie, fereastra ta este deschisă? Terminat.

— Da, este. De ce? Terminat.

— Patrula de noapte își face rondul. Peste cîteva minute va trece pe sub fereastra ta. Te poate auzi? Terminat.

— Nu, Fox Michael, nu are cum să mă audă. Fereastra mea e destul de sus și, apoi, eu vorbesc în șoaptă. Totuși, am să închid fereastra. Mie mi-e teamă să nu mă audă cei din celulele vecine. Dar, chiar dacă mă aud, probabil vor crede că vorbesc în somn sau că ascult la radio. Terminat.

— Bine, prietene. Deocamdată ajunge atît. Spune-i că voi lua legătura cu el mîine seară în același mod. Terminat.

— S-a făcut, Fox Michael, îi spun. Terminat.

Am mai apăsă o dată pe butonul de emisie.

— Aici Fox Michael către Baker Charlie. Incheiat transmisia. Noapte bună!

— Baker Charlie către Fox Michael. Recepționat. Noapte bună!

Am strîns antena și am pus aparatul în cufăr.

M-am hotărît ca atunci cînd nu am nevoie de aparat în închisoare să-l ascund în fabrică.

Gîndul la evadarea celor șase m-a cam enervat. Putea provoca o larmă serioasă. Dar ce puteam face? Nimic.

În dimineața următoare am ieșit pe poarta închisorii cu aparatul în buzunar. L-am ținut închis în dulap toată ziua. Cînd m-am întors de la lucru, el se afla din nou în buzunarul meu.

Am mai luat o măsură de prevedere: am făcut rost de un magnetofon cu tranzistori. Acest lucru mă putea ajuta să-mi amintesc mai bine faptele, dacă îmi propuneam vreo dată să le povestesc. Mai mult, constituia o probă elocventă că acționasem potrivit propriei mele voințe, și nu la îndemnul vreunui serviciu de informații străin.

În seara aceea, gardianul de la corpul „D” a început să stingă luminile începînd cu cele de la etajul doi, și nu cu cele de la etajul întîi, unde se afla celula lui Blake, așa că iar a trebuit să aștept pînă mai tîrziu. La ora 22,30 m-am așezat în pat, am extins antena la maximum, am așezat aparatul pe piept și l-am deschis. În același timp, am pus în funcțiune și magnetofonul.

Am apăsat butonul de emisie:

— Aici Fox Michael către Baker Charlie; Fox Michael către Baker Charlie. Recepție.

O mică pauză și apoi, spre bucuria mea, am auzit zgomotul făcut de butonul de emisie al celui alt aparat. Vocea lui Blake, care nu putea fi confundată, părea că-mi umple camera.

— Aici Baker Charlie către Fox Michael; Baker Charlie către Fox Michael. Te aud bine. Recepție.

— Din ziduri de piatră nu se face o închisoare, nici din grătii de fier o colivie. Terminat.

— Minți inocente, visătoare le-asemuiesc cu o sihăstrie. Terminat.

— Richard Lovelace trebuie să fi fost nebun. Terminat.

— Sau poate un visător. Terminat.

— Ei bine, dragul meu prieten, am zis eu, cum te simți? Terminat.

— Foarte bine. Nici nu-ți pot spune cît de emoționat și de fericit sînt cînd vorbesc în modul acesta cu tine. Este într-adevăr emoționant. Aceasta este prima mea legătură liberă și fără restricții cu lumea de afară din ultimii cinci ani. Terminat.

Se simțea cu adevărat că avea emoții.

— Așa este, am confirmat eu. Mă auzi bine, nu-i așa? Recepția este bună? Terminat.

— Sigur că da, Fox Michael, foarte bună. Este ca și cum ai sta aici, lîngă mine. Pot să dau volumul și mai încet. Tu cum mă auzi? Terminat.

— La fel de bine. Dar care este poziția ta din punct de vedere tehnic? Adică, antena este extinsă la maximum? Stai în picioare, culcat sau cum? Terminat.

— Stau foarte confortabil în pat, cu antena extinsă la maximum. Ca o măsură de prevedere, am închis fereastra. De asemenea, am lăsat aparatul de radio deschis pe un post cu muzică, pentru cazul în care sînt ascultat de vecinii mei sau prin mijloace speciale, ascunse în celulă. Dacă aud gardianul că se apropie, pot vîrî aparatul de emisie sub pătură în cîteva secunde. Dar, după cum știi și tu, rar se uită gardianul prin ochiul-spion al ușii între ora stingerii și șase dimineața. Terminat.

— Mă bucur. Natural, și eu mă tem mai puțin în situația de acum. Terminat.

— Bine, zise Blake, și acum la lucru. Am să te țin la curent cu tot ce întreprinde prietenul nostru împreună cu mine. În același timp, există această problemă a finanțelor. Mi se pare că ai rupt relațiile cu cele două doamne. Terminat.

— Da. Nu vreau să înțelegi că nu sînt dezamăgit, dar așa stau lucrurile. În ceea ce le privește pe doamne, cunoști totul. Terminat.

— Ei bine, Fox Michael, mă bucur că înțelegi situația. Cred că nici nu mai este cazul să insistăm. Sînt convins că doamnele erau prea nervoase și chiar și numai acest lucru era un pericol. Terminat.

— Oricum, am zis eu, nu-i nimic. M-am gândit la o sur-să posibilă de ajutor, pe care o voi explora la sfîrșitul ace-s-tei săptămîni. Un vechi prieten de-al meu, săritor la ne-ca-zuri de genul acesta și băiat de încredere. El nu este infrac-tor. Dacă ar fi fost, nici nu m-aș fi uitat la el. Nu, prietene, acest om la care mă refer este tipul omului care, dacă gă-sește cinci lire pe stradă, le predă primului polițai. Cred că el este cheia unora din problemele noastre. Terminat.

— Sună destul de promițător, spuse el. Nu mai este ca-zul să-ți arăt că nu mă simt îngrijorat deloc în legătură cu acest tip. Dacă tu spui că este un om de nădejde, este des-tul pentru mine. Cînd ai să-mi comunici și mie rezultatul? Terminat.

— După cum ți-am spus, îl voi vedea la sfîrșitul acestei săptămîni. Voi lua legătura cu tine în același fel. Terminat.

Blake a apăsă pe butonul de emisie, dar a făcut o pau-ză înainte de a vorbi din nou.

— Dacă acest om consimte să ne ajute cu ceva bani, nu vom putea trece la acțiune pînă cînd nu te eliberezi tu, nu-i așa? Terminat.

— Intr-adevăr, mă tem că nu. Acum sîntem la mijlocul lunii mai. Mai am de stat aici vreo șase săptămîni. Prea pu-țin timp ca să putem executa operația. Cred că trebuie să așteptăm să treacă cel puțin o lună, o lună și ceva după ce ies eu. Între timp am să te țin la curent cu toate. Și, desi-gur, tu trebuie să te străduiești să găsești o cale de ieșire din corpul „D”. Terminat.

— Așa este. Deja ne-am făcut un plan, dar mai trebuie să întreprindem ceva investigații înainte de a ne hotări. Apropo, ai auzit despre cei șase? Terminat.

— Da. Este o adevărată pacoste, dar nu avem ce face. Terminat.

— Pacoste este prea puțin zis, dar, după cum spui și tu, n-avem ce face. Terminat.

— Să nu uit, ai primit aparatul de fotografiat și filme-le? Terminat.

— Da, le-am primit. Mă îndoiesc că ne vor fi de vreun real folos. Cred că-ți imaginezi că mă pricep și eu puțin la aparate minuscule de fotografiat. Ele nu sînt potrivite pen-tru fotografiile la care te gîndești tu. Totuși, vom încerca și, dacă nu ies, nu-i nici o nenorocire. Probabil că vom avea condiții mai bune după ce ies de aici. Terminat.

Am discutat și despre alte probleme, care nu aveau le-gătură cu acțiunea noastră.

Trecuse de miezul nopții cînd ne-am hotărît, în sfîrșit, să ne spunem noapte bună.

— Ei, cam asta e, am spus eu. Acum hai să dormim puțin. Luni seara iau din nou legătura cu tine și-ți voi co-munica ce am făcut cu prietenul meu. Terminat.

— Bine. N-are nici un rost să forțăm lucrurile. Două ore de emisie este prea mult. Trebuie să fim mai operativi în viitor. Terminat.

— De acord. Aici Fox Michael către Baker Charlie. In-cheiat emisia. Noapte bună!

— Baker Charlie către Fox Michael. Receptionat. Noap-te bună!

Prietenul la nevoie se cunoaște

Sîmbătă dimineața am dat un telefon de la cabina de lingă spitalul Hammersmith.

— Alo! Tu ești, Michael? Michael Reynolds?

— Da. Cine-i la telefon?

— Seán. Seán Bourke.

— A, Seán, salut! Ce mai faci?

— Binișor, Michael. Dar tu?

— Nu mă plîng. Mă bucur că te aud după atîta timp. Cum a fost?

— Nu-i o poveste tocmai plăcută.

— Vino pe la noi cînd ai timp, Seán.

— De aceea ți-am și dat telefon. Aș vrea să te văd cît de curînd posibil. Vreau să discutăm o chestiune care nu se poate spune la telefon.

— Poți veni astă-seară? Nu plec nicăieri.

— Aș putea. La ce oră?

— Să zicem pe la 19. E bine?

— O.K., Michael. Voi fi acolo la ora 19.

— Bine. Te aștept.

Michael Reynolds trăia într-o căsuță modestă. El era tipul omului care disprețuia bogăția, ca și pe cei avuți.

Am sunat la ușă și aproape imediat s-a și deschis. Michael îmi strînse mîna cu putere.

— Poftim, Seán, intră.

Mă conduse în sufragerie.

— Știi că m-am căsătorit?

— Da, am auzit.

— Soția mea, Anne. Seán, prietenul meu, făcu el prezentările. Am dat mîna și am luat loc.

— Aceștia sînt ai noștri, zise Michael arătînd cu capul către doi copilași, care se jucau pe jos. Unul are patru ani, iar celălalt doi și jumătate.

— Mă duc să fac o cafea, spuse Anne și plecă la bucătărie.

— Michael, dă-mi voie să te felicit pentru diploma universitară. Am aflat din „The Times“.

Michael îmi povesti despre greutățile sale cu întreținerea casei și despre faptul că nu găsește un post mai bun. În această situație mi-am dat seama că Michael și familia sa au destule greutăți și că, în mod obiectiv, nu mă vor putea ajuta cu bani.

Totuși, mi-am propus să discut problema pentru care venisem, fie chiar și pentru simplul motiv de a vedea cum reacționează Michael.

— Michael, ce vreau să vorbesc cu tine este un lucru periculos. Numai discutînd despre asta și este primejdios. Nu știu dacă vrei ca și Anne să fie de față la această discuție. Poate ai prefera ca ea să nu fie amestecată.

Michael se uită țintă la mine.

— Oh, nu-ți face griji, Seán. Putem avea încredere deplină în Anne. Poți să spui orice dorești în fața ei.

Anne tocmai intra cu cafeaua și a auzit cele spuse de Michael. Așeză ceștile în fața noastră și apoi luă loc. Hotărîrea fusese luată. Am sorbit din cafea și m-am rezemat de spătarul scaunului.

— Ei bine, am început eu, amîndoi știți unde am fost în ultimii patru ani. Nu e nevoie să povestesc totul de la început. Deocamdată stau la căminul închisorii și nu mă eliberează înainte de patru iulie; cam peste vreo șase săptămîni. În timp ce mă aflu în închisoare m-am împrietenit cu George Blake. Vă amintiți de acest nume?

— Sigur că da, spuse Michael. Îmi amintesc foarte bine. Nu a fost judecat în 1961?

— Da, am răspuns eu, ceea ce înseamnă că deja a făcut cinci ani. În mod normal, un deținut execută două treimi din condamnare. Asta înseamnă că Blake ar avea de executat douăzeci și opt de ani. Și cum el avea treizeci și opt de ani cînd a fost condamnat, nu poate spera să fie eliberat înainte de șaiszeci și șase de ani.

Michael aprobă, scuturînd din cap.

— De aceea sînt aici, am continuat eu. Am căzut de acord să-i dau o mîna de ajutor să evadeze.

Michael închise încet gura, iar Anne își lăsă ceașca pe farfurioară, după ce o ridicase deja pînă la jumătatea drumului ca să soarbă din ea. Mi-am întors privirea spre Anne.

— Vreți să mai stați să ascultați?

— Firește că vreau, răspunse ea. Vreau să ascult cu orice preț.

Atunci le-am explicat în detaliu întreaga situație, începînd cu prima zi în care am făcut cunoștință cu Blake. Michael și soția sa s-au arătat foarte interesați, întrerupîndu-mă ici și colo cu cîte o întrebare sau exclamație.

— Deci, am continuat eu, în închisoare totul este pregătit și, pe deasupra, avem această legătură prețioasă prin radio, pe care o putem păstra pînă în ultimul moment. Sin-

gurul lucru care ne ține în loc sînt banii. Șapte sute de lire, care ne-ar ajunge să luăm o mașină mai uzată, ceva îmbrăcăminte și alte mărunțișuri și, bineînțeles, să plătim, dacă acțiunea reușește, chiria pentru un apartament.

Michael dădu din cap.

— Numai dacă am avea bani, zise el uitîndu-se la Anne. Dar, din păcate, stăm destul de rău din acest punct de vedere. Anne îl aprobă dînd din cap puțin cam tristă.

M-am uitat la ceas. Era ora 21.

— Trebuie să te întorci cumva la o anumită oră? mă întrebă Michael.

— Da, am răspuns eu, la 22,45. Voi pleca de aici pe la 21,30, ca să am destul timp să ajung acolo. Nu este cazul să pierd căminul tocmai acum, cu atîtea pe capul meu.

— Seán, spuse Michael, după cum ți-ai dat seama, nu avem nici un ban. Dar sîntem de acord să te ajutăm cu orice vom putea.

— Sigur că da, căzu de acord Anne. Dacă există ceva ce putem face, vom face. Sîntem gata să-i oferim casa noastră drept loc de ascunzătoare. Asta va economisi chiria pentru apartament.

— Apreciez gestul dumneavoastră, doamnă, am spus eu, dar asta nu-i o idee tocmai bună. Implică riscuri atît pentru dumneavoastră cît și pentru Blake. Pe urmă, nu putem ști sigur cît timp va trebui să stea ascuns pînă ce va încerca să părăsească țara. Toate acestea vă vor crea o stare de tensiune ridicată. În plus, prietenii voștri ar putea intra la bănuieli văzînd că nu-i mai primiți în vizită.

— Da, ai dreptate, spuse Michael. Oricum, Seán, vom face tot ce ne stă în putință. Cunosce pe cineva care ar putea să-mi împrumute banii de care avem nevoie. Săptămîna viitoare voi lua legătura cu el.

Făcu o pauză, se uită spre Anne și apoi din nou spre mine.

— Aș vrea să mai știu ceva, adăugă el cu glasul scăzut. Cîți ani de pușcărie primești pentru ajutorul dat cuiva să evadeze din închisoare?

— Maximum cinci ani. Din aceștia se execută numai trei ani și patru luni.

Din nou o privi pe Anne și dădu din umeri. Se sculă și se uită gînditor la cei doi copii care se jucau liniștiți. Apoi se întoarse spre mine.

— S-a făcut, Seán. Sîntem alături de tine.

M-am sculat și eu și ne-am strîns mîinile.

— Mulțumesc, Michael, vă mulțumesc din toată inima la amîndoi.

Ne-am înțeles să ne vedem din nou sîmbăta viitoare. Admirația mea față de Michael crescuse considerabil în ultimele cîteva ore. Și ce soție minunată!

Luni seara am luat din nou legătura cu Blake. După ce am trecut prin codul de identificare, ne-am început conversația.

— Ei bine, cum te mai simți? am întrebat eu. Terminat.

— Destul de bine. Sînt mult mai fericit zilele acestea. Mult, mult mai fericit. În sfîrșit, pot vedea lumina de la capătul tunelului. Trebuie să-ți mărturisesc, Fox Michael, că ideea cu aceste aparate de emisie-recepție tranzistorizate a fost extraordinară. Mă simt alt om. Acum îmi dau seama cît de rudimentară fusese legătura noastră inițială. Terminat.

— Ceea ce mă surprinde, am zis eu, este faptul că nu ne-a venit în cap această idee de la început. Dar noi nu aveam de unde să știm cît de mici au putut deveni aceste aparate în ultimii ani. S-au schimbat destule lucruri de cînd erai și tu în libertate. Astăzi totul este miniaturizat. Terminat.

L-am auzit pe Blake rîzînd.

— Să sperăm că în curînd voi avea și eu ocazia să le văd. Apropo, auzi radioul meu? Terminat.

— Il aud perfect. Totdeauna mi-a plăcut Beethoven. Terminat.

— Cred că l-am dat puțin prea tare, spuse el. N-aș vrea să vină gardianul să-mi spună să-l închid. Scuză-mă puțin. Mă duc să-i reduc volumul. Te chem eu imediat. Terminat.

După puțin timp a revenit. I-am povestit despre vizita mea la Michael Reynolds și despre rezultatul ei.

— Cred, i-am spus eu în cele din urmă, că poți fi liniștit acum în privința banilor. Nu mai reprezintă o problemă. Este doar o chestiune de timp. Terminat.

— Este o veste excelentă, dragul meu. Se vede treaba că țin la tine foarte mult, dacă au acceptat asta fără să ezite. Terminat.

— Sîntem foarte buni prieteni, i-am răspuns eu. Ei știu că nu-i trag pe sfoară și asta contează mult. Și-apoi, ei fac parte din categoria unor oameni hotărîți. Cînd stai mult timp în închisoare ai tendința să uiți că mai există și astfel de oameni. Terminat.

— De acord cu tine. Și acum să-ți spun ce s-a mai întîmplat pe aici. Ultima dată îți comunicam că ne-am gîndit la o modalitate de a ieși din corpul „D”. Ei bine, am studiat-o în amănunțime și sîntem convinși că răspunsul este acesta: Ții minte că la fiecare capăt al corpului „D” există cîte o fereastră mare, gotică. Aceste ferestre au o ramă solidă din fontă, fiecare ochi de geam avînd optsprezece inci¹ înălțime și șase lățime. Ele nu sînt prevăzute cu grătiii, întrucît se consideră că rama este destul de sigură. Dar, de fapt, nu oferă prea multă siguranță. E de ajuns să disloci baza ce desparte cele două ochiuri de geam și obții o deschizătură de optsprezece inci înălțime și doisprezece lățime. Printr-o asemenea deschizătură un om de statura mea trece cu ușurință. Aceste ferestre încep de la etajul trei și țin cam pînă la jumătatea distanței dintre etajul patru și acoperiș. La fiecare capăt al clădirii se află cîte o ușă, imediat sub fereastră, iar în fața fiecărei uși o marchiză cu acoperișul în pantă. Destul de convenabil, pentru că partea superioară a acoperișului marchizei se află exact la etajul trei, unde se găsește fereastra. După cum știi, fereastra de la capătul de nord al clădirii se află la numai cîțiva iarzi de omul din colț. De aceea, ne-am gîndit s-o folosim pe cea de la capă-

¹ O incie = 2,54 cm. (N.T.)

tul de sud. Aici, acoperișul marchizei ajunge pînă la coridorul care duce la corpul „C”. Avînd scoase geamurile de la două rame alăturate — bineînțeles că mai întîi trebuie dislocată bara ce le desparte, și pot face acest lucru —, mă urc pe acoperișul marchizei, alunec pe el pînă la coridor și de aici sar jos. În tot acest timp mă aflu în afara cîmpului de observație al omului din colț. Zidul închisorii dinspre spital este doar la cincisprezece iarzi de locul unde sar eu. Noi o să ținem legătura prin radio și, la un semnal din partea mea, tu arunci scara, iar eu mă îndrept spre zid și-l escaladez. Cînd omul din colț mă va vedea îndreptîndu-mă spre zid, va fi prea tîrziu ca să mai facă ceva. În timp ce eu am doar cincisprezece iarzi de parcurs, el are o sută. Cam asta este, Fox Michael. Tu ce părere ai? Terminat.

Deja mă ridicasem din pat și studiam fereastra pe care Blake o descria atît de amănunțit. Cu toate că era întuneric, am reușit totuși să recunosc locul pe unde avea să dispară.

Am apăsat pe butonul de emisie.

— Cred că ideea este grozavă, excelentă chiar, Baker Charlie, am răspuns eu. Terminat.

— Mă bucur că ești de acord, continuă Blake. Aceasta este partea cea mai vulnerabilă a clădirii. Mă mir că nu mi-a venit mai de mult ideea asta. Terminat.

— Da, Baker Charlie, am înțeles totul. În plus, mai există un avantaj, și anume: dacă, din diferite motive, nu pot arunca imediat scara, te poți ascunde pentru o clipă lângă marchiză. Supraveghetorul nu va putea să te vadă. Dar, va trebui să ne gîndim și la patrulă. Aceasta trece din douăzeci în douăzeci de minute. Pentru a fi în afara pericolului, tu trebuie să ieși din clădire imediat ce patrula a trecut. Cred că am să-ți trimit un cronometru, pentru a putea să-ți dai seama cum se scurge timpul. Și acum o întrebare: cum ai să realizezi spargerea ramei? Terminat.

— Am aflat că nu e prea dificil de executat, răspunse Blake. Un instrument greu, cum ar fi un bolovan sau o bucată de fier, este de ajuns. Se pare că nu este nevoie să tai rama din fontă. Asta pur și simplu se sparge. Terminat.

— Așa este, m-am declarat eu de acord. Ești norocos, pentru că ai un om de profesie alături de tine. Peter își cunoaște meseria. Terminat.

— Da, am observat. Ajutorul său este incalculabil. Terminat.

— O să încercăm să-l răsplătim și noi cîndva. Fiindcă veni vorba, aș vrea să mai discut o dată cu el, să zicem luna ce vine, seara, pentru a perfectă cîteva amănunte de ordin tehnic. Terminat.

— Foarte bine, am să-i spun. Îi voi da și aparatul. Cînd vorbești cu el, poți deja să stabilești data următoarei noastre legături. Terminat.

— O.K., am zis eu. Consider că este destul pentru astă-seară. Mai ai ceva de transmis? Terminat.

— Nu, răspunse el, nimic în plus. Terminat.

— Aici Fox Michael către Baker Charlie. Incetat emisia. Noapte bună!

— Baker Charlie către Fox Michael. Recepționat. Noapte bună!

Am continuat să mă uit spre corpul „D” timp de cîteva minute, aruncîndu-mi ochii asupra acelei licăriri fantomatice a ferestrei gotice, singurul punct slab în tot acest sarcofag armat din oțel și piatră.

În următoarele zile i-am lăsat pe cei de la cămin să creadă că, fiind vorba de eliberarea mea peste cîteva săptămîni, trebuia să mă gîndesc la cumpărarea unor lucruri utile. În acest scop era normal să-mi cumpăr trening și o pereche de pantofi, ca să alerg în jurul parcului din spatele închisorii. De altfel, toată lumea a apreciat ideea mea ca fiind excelentă.

Joi mi-am cumpărat trening și pantofi, iar o dată cu acestea și un cronometru.

Întorcîndu-mă la cămin, m-am schimbat și am lăsat vorbă că peste o oră mă întorc la masă. Trecînd pe la poartă, mi-am luat permisul, iar gardianul de serviciu a glumit pe seama interesului meu întîrziat pentru cultura fizică. Am rînjit la el și m-am mîngîiat pe burtă:

— Trebuie să mai dau jos ceva, i-am spus eu. Cinci ani numai cu terci și cartofi nu e glumă.

Tocmai cînd îmi băgam permisul în buzunarul de sus al treningului, mi-a scăpat jos cronometrul. L-am ridicat și l-am pus în buzunarul de la pantaloni. Gardianul a văzut scena:

— A! dar vîd că o iei în serios.

— Crede-mă, i-am răspuns eu, că niciodată în viața mea n-am făcut un lucru mai serios ca acesta.

După ce am ieșit pe poarta închisorii, m-am oprit o clipă și mi-am potrivit cronometrul. Apoi am început să alerg. Am luat-o la stînga, am trecut de casele gardienilor, de cele ale medicului șef și directorului, apoi din nou la stînga, pe Artillery Road. M-am oprit în punctul ce corespundea capătului de sud al corpului „D” și m-am prefăcut că îmi leg un șiret la pantofi. Cronometrul arăta un minut și ceva. Un gardian mediocru ar fi făcut treaba asta în cel puțin un minut. De fapt, i-ar fi luat mai mult. Gardienii, în general, nu sînt atleți: munca lipsită de efort îi face nepotrivii pentru o astfel de treabă. Și-apoi, cui i-ar fi putut trece prin gînd că de fapt eu făceam o măsurătoare în vederea pregătirii unei evadări? Totuși, noi trebuia să prevedem totul și să judecăm toate mișcările posibile ale adversarului. Am intrat în parc. Aici se întîlneau zidurile de est și de nord ale închisorii. Dincolo de ziduri, la cîtiva iarzi de locul pe unde trecusem eu, se afla gardianul. Acesta trebuia să-l vadă pe Blake la capătul celălalt, fugind spre scară. Ce putea să facă în această situație? Dacă era mai prost, fugea să-l prindă. Bineînțeles că n-ar fi reușit să-l ajungă din urmă. În plus, n-ar fi putut urca pe scară după Blake, pentru că aș fi tras-o eu. Deci, cea mai bună soluție pe care putea s-o adopte era să apese pe primul buton de alarmă întîlnit în cale. Știam că acesta era fixat la capătul corpului „D”, imediat în stînga marchizei de la intrare, cam la douăzeci de iarzi de locul unde era postat gardianul. Ce s-ar fi întîmplat după aceea, era clar pentru mine.

Gardianul de la camera ofițerului de serviciu ar fi telefonat după ajutoare. Unii dintre gardieni s-ar fi postat de-a lungul părții interioare a zidului închisorii, iar alții în partea din exterior. Dar toată această operație lua minute prețioase. Blake putea escalada zidul în mai puțin de un minut. Odată ajunși în mașină, nu ne-ar fi trebuit mai mult de o jumătate de minut până în Du Cane Road. Deci, din momentul în care Blake ar fi dat semnalul, am fi dispărut în mai puțin de două minute. Gardienii n-ar fi ajuns la timp să vadă mașina.

Am înconjurat parcul de câteva ori așa, de ochii lumii, și m-am întors.

De când Peter Martin îmi povestise despre intenția celor șase de a evada, mă uitam cu îngrijorare pe cer în fiecare zi, în drumul meu spre fabrică și înapoi. Un cer înnoirat îmi trezea tot atâta întristare câtă bucurie oferea celor șase. Ei nu așteptau decît să plouă, ca să evadeze. Probabil că și ei se gîndiseră la o variantă asemănătoare cu a noastră. Dacă evadarea le reușea, era sigur că autoritățile aveau să ia măsuri care să prevină în viitor și altele de acest gen.

La 6 iunie 1966, la ora 16, am scos aparatul de emisie din ascunzătoarea de la serviciu, mi-am luat la revedere de la colegii de muncă și am plecat. La poarta fabricii un puști vindea ziarele de seară, ca de obicei. Am cumpărat „The Evening News” și mi-am văzut de drum pe Warple Way spre Vale și East Acton Lane. Am desfăcut ziarul și am rămas pironit locului. Un titlu cu litere mari și groase îmi sări în ochi: MAREA LOVITURĂ. Sub titlu se afla o fotografie destul de mare, înfățișînd corpul „D” și zidul de est. Existau, de asemenea, obișnuitele linii punctate și săgeți indicînd ruta evadării de la fereastra unei celule de la etajul întîi, peste zidul de est și apoi pe Artillery Road. Ruta noastră!

Un subtitlu spunea: EVADAREA UNOR DEȚINUȚI PERICULOȘI. Am continuat să citesc. Patru dintre deținuți fuseseră amestecați într-un caz urît de viol și judecătorul le spusese că se purtaseră mai rău decît niște animale. Cel-

lalți doi fuseseră condamnați la termene lungi de închisoare pentru rănirea gravă a unor persoane. Erau publicate și fotografii lor. Lovitura avusese loc în dimineața aceea și fusesese deja discutată în Parlament. Inchiisorile Marii Britanii trebuiau să ofere mai multă siguranță!

Mi-am continuat drumul către East Acton Lane, citind articolul de cîteva ori, fără să mă gîndesc unde mă duc pașii. Deodată mi-am adus aminte de aparatul ce-l aveam la mine. Era prea tîrziu ca să-l duc înapoi la fabrică. Acum trebuia să mă aștept la perchezițiile obișnuite în astfel de cazuri. În plus, exista o probabilitate destul de mare ca cei ce locuiau la cămin să fie controlați cînd se întorceau de la lucru. Ca să intru cu aparatul pe poarta închisorii, ar fi însemnat o prostie. Dar unde puteam să-l ascund? La întretaieri dîntre Wulfstan Street cu Erconwald Street, pe colț, se afla o cabină telefonică. Aceasta, ca multe alte cabine telefonice din Londra, fusese spartă de huligani, însă în acel moment m-am simțit dator să le mulțumesc. Am intrat în cabină și m-am făcut că mă uit în cartea de telefon pentru a găsi un număr. Cele patru volume ale cărții, care în mod miraculos scăpaseră din mîinile huliganilor, erau așezate frumos într-o nișă. Am observat că, deși ele acopereau întreaga suprafață a nișei, în adîncime mai era loc. Cînd am ieșit din cabină, aparatul se afla ascuns sub cartea de telefon a Londrei.

În fața închisorii mai erau încă doi-trei reporteri și fotografi, umblind de colo pînă colo.

În cabina portarului cîteva gardieni rîdeau și spuneau bancuri. Evadarea nu le scăzuse buna dispoziție. La urma urmei, directorul era răspunzător, nu ei. În seara aceea nici eu și nici alți căminiști nu am fost controlați la poartă.

După vreo cincisprezece minute eram din nou la poartă în treningul meu. Am luat-o încet pe Artillery Road, îndreptîndu-mă spre parc. Locul era pustiu. Nici un polițist, nici un supraveghetor. Nici un semn că s-ar fi luat măsuri speciale. În acel moment, la numai cîteva ore după evadarea celor șase, nimic nu mă oprea să arunc și eu o scară peste

zid. La colț mi-am potrivit cronometrul și am luat-o la fugă pe porțiunea de aproximativ o jumătate de milă, ce desparte parcul de Scrubs Lane. M-am întors la zidul închisorii și am alergat, de data aceasta, spre Braybrook Street. Această operație mi-a confirmat un gând, și anume, că drumul mai scurt și mai sigur era prin Artillery Road spre Du Cane Road.

Întors la cămin, am făcut o baie fierbinte. După masă am ieșit din nou și m-am dus la cabina telefonică. Am zăbovit puțin, răsfoind prin cartea de telefon, am pus aparatul în buzunar și am plecat. M-am gândit să mă plimb vreo oră, pentru a nu trezi nici o suspiciune, dacă mă întorc prea repede. Totuși, nu mă simțeam în apele mele când am trecut pragul închisorii cu aparatul în buzunar. Dar din nou supraveghetorii au fost prietenoși și nu am fost controlat.

În seara aceea, la ora 22,30, am închis bine fereastra, am stins lumina și m-am lungit în pat. Nu aveam nici cea mai mică speranță că voi reuși să vorbesc cu Blake. El văzuse desigur la televizor fotografiile corpului „D” și ale zidului de est și era probabil foarte speriat. Trebuia deci să iau legătura cu Peter Martin, pe care îl știam destul de îndrăzneț ca să facă orice. Dar mergea el oare atât de departe încât să aducă aparatul de radio în celula sa, într-o asemenea împrejurare?

Am apăsat pe butonul de emisie.

— Aici Fox Michael către Baker Charlie: Fox Michael către Baker Charlie. Recepție.

Ridicînd mîna de pe buton, am ascultat. Nici un răspuns. Tocmai voiam să reîncep apelul, cînd am auzit un bîzîit în receptor. Apăsase cineva pe buton. Cine era oare? Dacă aparatul căzuse pe mîinile altora, evident că aceștia ar fi încercat să-l prindă pe complice. Dar eu cunoșteam prea bine atît vocea lui Blake cît și pe cea a lui Peter ca să mă las înșelat. În plus, dispuneam de codul de identificare. Deodată am auzit:

— Aici Baker Charlie către Fox Michael: Baker Charlie către Fox Michael. Receptionat apelul. Recepție.

Era Peter Martin.

— Din ziduri de piatră nu se face o închisoare, am spus eu cît am putut de ironic, nici din gratii de fier o colivie. Terminat.

— Minți inocente, visătoare le-asemuiesc cu o sihăstrie. Terminat.

Peter părea că rîde.

— Richard Lovelace trebuie să fi fost nebun. Terminat.

— Sau poate un simplu visător. Terminat.

— Te simți în siguranță, prietene? Terminat.

— Da, cred că da, răspunse Peter. Totul a revenit deja la normal. Nu am luat aparatul decît în ultimul moment. Nu trebuie să fii îngrijorat. Terminat.

— Ei bine, am citit ziarul de seară și am văzut programul de la televizor. Să vedem ce spun și ziarele de mîine dimineată și la ce concluzie s-a ajuns în urma interpelărilor din Parlament. Sper că șansele noastre nu s-au năruit cu totul. Apropo, care a fost atmosfera acolo azi dimineată? Credeam că tipii așteaptă să plouă. Ce s-a mai întîmplat? Terminat.

— După cum știi, evadarea celor șase urma să aibă loc pe timp de ploaie, dar, studiînd posibilitățile pe care le aveau la dispoziție, ei au găsit și o altă porțiță de scăpare. Omul din colț, care este de serviciu noaptea, își încheie programul la ora 7, iar celălalt vine la ora 8. Timp de o oră, zidul de est rămîne deci nesupravegheat. În acest interval au șters-o. Cu siguranță că această porțiță de scăpare va fi închisă acum. A fost puțină agitație aici, între deșteptare și micul dejun. Toată lumea aflase. Fiecare deținut de pe partea de est stătea pe scaun în celula sa și-și studia fereastra. Era grozav de amuzant. S-a dat alarma imediat și ultimul dintre ei n-a mai avut timp să se cațere pe zid întrucît a fost înhățat de gardieni. Altul a fost prins pe Artillery Road. Celălți au reușit să fugă. Dacă aveau o scară, și nu o simplă frînghie, ar fi putut fugi toți. Le-a trebuit mult timp, mult prea mult timp ca să se cațere pe zid. Sper că tu

și prietenul nostru nu veți folosi doar o simplă frînghie. Terminat.

— Nu, Baker Charlie. Nu vom folosi o simplă frînghie. Dacă, după toate cele întimplite, mai putem face ceva, vom întrebuița o scară, confecționată și experimentată de mine. Mă bucur că-ți pot spune că și afară, de partea aceasta a zidurilor închisorii, totul a fost normal, liniștit, după evadarea lor. Aș fi putut să-i scot pe prietenul nostru astă-seară, fără nici o dificultate. Dar, desigur, nu trebuie să fim exagerați în optimismul nostru. Nu putem ști ce se va schimba după toată afacerea asta. Și acum ajunge cu această discuție. Să vorbim despre planurile noastre. Probabil că tu și cu el ați discutat în legătură cu cele ce i-am spus ultima dată. Am de pus totuși câteva întrebări. Cam cât timp va lua scoaterea geamului de la fereastră, fără să atrageți atenția? Cum veți proceda ca să scoateți bara ce desparte ochiurile de geam? Aveți nevoie să vă trimit ceva scule? Terminat.

— Scoaterea geamului se poate face ușor, răspunse Peter. Am să reușesc cu niște hîrtie ceva mai groasă și cu lipici pe ea. Întind frumos hîrtia pe geam și ramă, îi dau o lovitură, apoi o dezlipesc cu grijă de pe ramă și, o dată cu ea, scot și bucățelele de geam. Cred că înțelegi cam cum vreau să fac. Nu se va auzi nici un zgomot. Bara ce desparte cele două ochiuri de geam vreau s-o rup științific. Dar, pentru aceasta, am nevoie de un cric, bineînțeles unul mic. Încearcă, poate găsești unul hidraulic, pentru că acesta nu are levierul prea mare. Cred că asta este tot ce avem nevoie. Terminat.

— O.K., Baker Charlie. Am să fac rost de cric. Însă nu ți-l trimit pînă nu se termină cu zarva. Ar fi prea primejdios să-l aveți în corpul „D”, chiar dacă ascunzătoarea este bună. De acord? Terminat.

— Da, Fox Michael, de acord cu tine. Dar ai să poți să-l trimiți după ce te eliberezi? Terminat.

— Da. Cred că nu o să întîmpin greutăți. Am dat de vreo două cunoștințe care ne vor ajuta. Ei, și acum cred că

ajunge pentru astă-seară. Nu o să mai am posibilitatea să vorbesc cu tine, dar, dacă va fi nevoie, o să-ți comunice prietenul nostru. Pînă atunci, vreau să-ți mai spun încă o dată că îți sînt foarte recunoscător pentru gestul pe care-l faci de a ne ajuta. Cred că a fost destul de periculos să iei aparatul la tine în celulă, în seara aceasta. Mulțumesc, prietene. Spune-i prietenului nostru că îl voi chema, în același fel, luna viitoare. Terminat.

— S-a făcut, zise Peter. Îi voi spune. Și nu mai pomeni de ajutor. Ți-am mai spus, fac tot ce-mi ceri. Terminat. Noapte bună!

— Fox Michael către Baker Charlie. Recepționat. Noapte bună!

Am mai lăsat aparatul deschis încă un minut, ascultînd cu atenție. Mă gîndeam că s-ar fi putut să fim interceptați și speram, fără prea mare convingere, ca cel care ne intercepta să se dea de gol, apăsînd pe butonul său, ori chiar în mod deliberat să comunice cu altcineva pe aceeași frecvență, crezînd că eu dispărașem din eter. Dar nu am auzit nimic. Am închis aparatul, i-am strîns antena și l-am pus la locul lui. Frecvența pe care lucram noi era fixă, 28 de megahertzi, și am fost avertizat că cele mai multe aparate de radio emisie-recepție cu tranzistori lucrează pe aceeași frecvență.

Oricum, era puțin probabil ca cineva să asculte pînă noaptea tîrziu la tranzistor și să prindă semnalele noastre.

Natural că în prealabil făcusem ceva investigații, cu care ocazie am stabilit că frecvența folosită de poliție era mult mai mare decît cea de 28 de megahertzi, așa că nu puteam fi interceptați de ea chiar dacă eram ascultați din Artillery Road. De asemenea, nici cetățenii din vecinătate, care doreau să asculte B.B.C., Radio Luxemburg sau unul din posturile de radio pirat, nu puteau să ne intercepteze. Firește că o stație de interceptare, instalată special în incinta închisorii, ar fi putut să ne audă, dar asta ar fi însemnat sfîrșitul jocului. Dacă autoritățile și-ar fi făcut cum tre-

buie meseria, nu mi-aş fi dat seama că sînt urmărit pînă cînd nu m-ar fi prins.

M-am lungit pe pat şi m-am gîndit iar la evadarea celor şase. Cum oare se întîmplase că toată lumea ştia despre evadare, numai gardienii nu? Spre marea mea uimire aveam să aflu ulterior dintr-un ziar că, de fapt, ei fuseseră informaţi şi că ştiau precis chiar ziua şi ora cînd avea să aibă loc evadarea. Un anonim telefonase la Scotland Yard şi înştiinţase că operaţia va începe cu imobilizarea unuia dintre gardienii de serviciu pe etaj şi luarea cheilor acestuia. În consecinţă, în dimineaţa aceea, gardienii probabil că fuseseră ceva mai atenţi cu cheile lor, dar este total de neconceput de ce autorităţile nu organizaseră o supraveghere strictă a celor şase, atît de strictă încît să nu poată ajunge toţi în aceeaşi celulă şi să fugă printr-o fereastră ale cărei gratii erau deja tăiate. Ba, mai mult, gardianul din colţ a plecat ca de obicei la ora 7, lăsînd zidurile de est şi de nord ale închisorii nesupravegheate.

Dacă această nemaipomenită lipsă de vigilenţă mai ţinea cîteva luni, aveam o bună şansă de succes.

Libertate

În ziua următoare, pe primele pagini ale ziarelor au apărut ample comentarii cu privire la evadarea de la Wormwood Scrubs. Unii dintre cei cu care lucram la fabrică erau tot atît de indignaţi ca şi semnatarii articolelor din ziare. Mai mult, dădeau şi sugestii pentru remedierea acestei situaţii alarmante: zidul închisorii să fie de două ori mai înalt decît era; să patruleze gardieni înarmaţi în jurul lui; deţinuţii să stea tot timpul închişi şi să li se aducă mîncarea în celule; infractorii violenţi să fie bătuţi cu regularitate; termenele de condamnare să fie mai lungi, iar graţierile abolite.

Roy Jenkins, ministrul de interne, a făcut o vizită la Wormwood Scrubs, iar ziarele de seară au inserat fotografia sa înfăţişînd momentul cînd intra pe poarta închisorii. În aceeaşi seară a ţinut un discurs la televiziune, asigurînd opinia publică engleză că nu este nevoie să se întreprindă acţiuni drastice imediate. Evadarea, a spus el, a fost rezultatul unei breşe în sistemul de securitate al închisorii, breşă care a fost înlăturată. Totuşi, el nu a spus în ce a constatat breşa.

Cîteva zile mai tîrziu, ministrul de interne dădea asigurări celor care îl interpelau în Camera Comunelor că fuseseră luate măsuri pentru ca cele întîmplate la Wormwood Scrubs să nu se mai repete. Dar făcea precizarea că nu se putea hotărî încă să dea dispoziţii ca deţinuţii să stea închişi tot timpul.

Pentru siguranţa închisorilor urmau să se folosească metode moderne, printre care şi o instalaţie de televiziune în circuit închis.

Auzind declaraţia ministrului de interne, m-am simţit mai uşurat, dar existau încă două motive de îngrijorare. Cînd urmau să fie instalate camerele T.V. pe zidurile închisorii? Dacă pînă terminam eu pregătirea evadării lui Blake era mutat într-o altă închisoare? Fără îndoială că durata detenţiei lui Blake şi prezenţa lui într-o astfel de închisoare, a cărei slăbiciune în sistemul de securitate fusese atît de elocvent demonstrată, aveau să dea de gîndit Ministerului de Interne.

Curînd aveam să aflu tot dintr-un ziar că directorul închisorii în care se afla Blake ceruse insistent Ministerului de Interne să aprobe transferarea acestuia într-o altă închisoare. Este de necrezut, dar adevărat: Ministerul de Interne n-a fost de acord.

Imediat ce am aflat vestea, m-am dus din nou la Michael Reynolds. Nu făcuse rost de bani, dar avea promisiuni că în jur de două săptămîni va primi primele două sute de lire. Acestea ajungeau pentru maşină. La urma urmei, nu era necesar să avem suma întreagă înainte de a fi sosit

ora evadării. Puteam să facem rost de bani și după aceea. Vizita mea, pentru a treia oară, la Michael Reynolds a avut loc într-o sîmbătă.

Luni seara l-am contactat din nou pe Blake. După ce am trecut prin codul de identificare, m-a întrebat dacă îl aud bine.

— Te aud foarte bine, i-am răspuns eu. S-au luat ceva măsuri în urma evenimentului de luni? Terminat.

— Pînă acum, răspunse el încet, nimic prea drastic, dar circulă unele zvonuri cum că toți condamnații pe viață vor fi transferați în alte închisori, că libertatea de asociere în închisoare va fi abolită etc. În ce mă privește, deși mă aștept să fiu transferat în fiecare zi, continui să sper că asta nu se va întîmpla înainte de data operației noastre. De asemenea, sper că nu vor mai fi tentative de evadare în următoarele luni. Mă tem că n-aș mai putea supraviețui unui eveniment ca cel de luni. Terminat.

— Și eu mă tem. De acum încolo ne aflăm într-o cursă contra cronometru cu acea preconizată instalație de televiziune cu circuit închis. De la tine ai ceva nou să-mi spui? Terminat.

— Doar o mică schimbare, a răspuns Blake. Gardianul de serviciu, din colțul acela, are acum o gheretă în care stă toată ziua. Nu mai este necesar să plece pentru a se adăposti de ploaie. Terminat.

— Are cumva și telefon sau vreun buton de alarmă? am întrebat eu. Terminat.

— Nu știu, dar voi căuta să aflu, destul de discret, și am să-ți comunic luna viitoare. Terminat.

— Mulțumesc. Normal că asta va însemna ceva. În care zi a săptămînii preferi să executăm operația? Într-o sîmbătă seara, nu-i așa? Terminat.

— Acesta este momentul cel mai potrivit, întrucît sîmbăta personalul din pază este redus, iar mulți dintre deținuți seara sînt la film. Operația va avea deci loc într-o sîmbătă seara. Terminat.

— O.K., Baker Charlie. De la ultima noastră convorbire l-am mai văzut pe prietenul meu de două ori și pot să-ți spun, cu destulă bucurie, că prima parte a sumei de bani o vom primi în vreo cîteva săptămîni. Am luat deja măsuri să ștergem orice urmă de legătură ce a existat între noi. I-am dat scrisorile înapoi să și le distrugă și el mi le-a dat pe ale mele. Terminat.

— Foarte bine ai făcut, aprecie Blake. Sper că veți păstra o strictă conspirativitate și nu uita, prietene, că odată ieșit de aici vom avea de luptat cu cei mai buni oameni ai lor. Ieșirea de aici nu va însemna, în nici un caz, sfîrșitul afacerii. Șederea afară nu va fi deloc ușoară. Tu ești un amator și va trebui să lupți cu cei mai buni oameni în materie ai Angliei. Ține bine minte asta tot timpul. Terminat.

— Da, voi ține minte, am zis eu, și mă simt mai flatat decît mă așteptam. Acest lucru mă pune într-o situație delicată. Trebuie să te fi gîndit și tu la eventualitatea unei confruntări directe în seara operației. Ei bine, aș dori să-ți spun că m-am hotărît să nu recurg în nici un chip la armă. Dacă vreun individ mai vigilent ne va sta în cale, „cel mai bun să cîștige”. Dar fără arme. Terminat.

— Desigur, sînt întru totul de acord cu acest punct de vedere, Fox Michael, spuse Blake repede. Ar fi cu totul lipsit de sens să ne gîndim la altceva. Terminat.

— Da, prietene. Mă bucur că mă înțelegi. Cred că este destul pentru astă-seară. Te voi căuta din nou luna viitoare. Mai ai ceva de spus? Terminat.

— Nu, cred că am epuizat tot ce aveam de discutat. Terminat.

— Aici Fox Michael către Baker Charlie. Incheiat emisiunea. Noapte bună!

— Aici Baker Charlie către Fox Michael. Recepționat. Noapte bună!

Din nou am ascultat cîteva minute înainte de a deconecta aparatul și nici de astă dată nu am auzit nimic mai mult decît zumzetul atmosferic.

Peste o săptămână vorbeam din nou cu Blake. Între timp el stabilise că nu exista nici un telefon sau buton de alarmă în ghereta cu pricina, care fusese făcută probabil pentru a servi mai mult ca adăpost în caz de intemperii. Am căzut de acord să ne întâlnim în eter, din nou, luna următoare, ultima oară înainte de plecarea mea din cămin.

Sîmbătă m-am îndreptat agale spre complexul comercial din Old Oak Common Lane și m-am uitat cu atenție împrejur, cu gândul că poate descopăr vreun anunț de închiriere. Căutam o cameră cu un pat, cît se poate mai aproape de închisoare și cu o astfel de așezare, încît să permită legătura directă, prin radio, între mine și Blake. Am găsit o ofertă pe Perryn Road, la nr. 26, alături de Western Avenue, cam la jumătatea distanței dintre închisoare și fabrică.

Am studiat atent împrejurimile. Doream să nu fie clădiri prea înalte sau fabrici, care, prin proprietățile lor, să împiedice legătura prin radio. Într-adevăr, la jumătatea drumului dintre închisoare și Perryn Road se afla un garaj, dar presupuneam că nu va folosi motoare electrice mari plină noaptea tîrziu. Casa îmi convenea și prin faptul că, datorită condițiilor naturale, Perryn Road se afla pe un teren mai ridicat decît cel al închisorii. După socotelile mele, casa se afla la o milă depărtare de Wormwood Scrubs. Mă îndoiam că vom putea comunica prin radio la o astfel de depărtare într-o zonă urbană aglomerată, cu toate condițiile favorabile aparente. Totuși, trebuia să încerc, întrucît ea era singura casă disponibilă la o astfel de depărtare convenabilă.

Am telefonat proprietarului și am stabilit o întâlnire pentru după-amiaza aceea. Spre marea mea satisfacție, camera se afla la etaj, iar fereastra dădea direct spre închisoare, deși aceasta nu se vedea de la o astfel de distanță. Am acceptat camera, am plătit chiria pe două săptămîni înainte și am primit două chei: una de la ușa principală, iar cealaltă de la cameră. I-am spus proprietarului că în cîteva

săptămîni mă mut din Sussex în Londra și că deocamdată lucrez temporar la o fabrică.

A doua zi, mi-am adus jumătate din bagaje. Restul urma să le aduc în dimineața eliberării mele.

Luni seara am luat din nou legătura cu Blake.

— Este ultima oară cînd îți vorbesc de aici. Am găsit o cameră cam la o milă depărtare de aici și voi încerca să iau legătura cu tine de acolo, la ora și ziua noastră obișnuite. De fapt, mă îndoiesc că voi reuși, dar încercarea moarte n-are. Dacă nu reușesc, voi veni săptămîna următoare, în ziua stabilită, în parcul de alături. Știu sigur că din parc putem lua legătura. Terminat.

— Am înțeles, răspunse Blake. O mică modificare aș vrea să-ți sugerez. Dacă nu reușim să luăm legătura ca de obicei luni, o putem face sîmbătă? Tare mă tem că zilele acestea se va face un control inopinat sau vreo percheziție neașteptată. Era posibil să se întîmple chiar azi-dimineață. Dacă ar fi făcut-o, ar fi găsit aparatul înainte ca eu să am timp să-l ascund. Sîmbăta nu vom mai fi pînziți de acest pericol, întrucît în această zi, ca și duminică, de altfel, personalul este mai redus și, ca atare, nu se pot face controale. Ești de acord? Terminat.

— Da, i-am răspuns eu, sigur că da. Pe mine nu mă deranjează deloc. Atunci, voi încerca să iau legătura cu tine luni seara din locuința mea și, dacă nu voi reuși, voi face apel sîmbăta viitoare, 9 iulie, din parc. Am și eu o mică modificare de sugerat. Evident că trebuie să mă aflu singur în parc și să fie și întuneric, ca să nu fiu observat. De aceea, aș dori să schimbăm ora de emisie, de la 22,30 la 23. Ai ceva împotrivă? Terminat.

— Nu, răspunse Blake, n-am nimic împotrivă. Și acum, cred că ajunge pentru astă-seară, nu-i așa? Terminat.

— Da, ajunge, i-am răspuns eu. Aici Fox Michael către Baker Charlie. Incetat emisiunea. Noapte bună!

— Baker Charlie către Fox Michael. Recepționat. Noapte bună!

În săptămîna următoare am cumpărat cîteva bețe de bambus, iar de la fabrică am făcut rost de niște sîrmă de cupru. Le-am depozitat pe toate la locuința mea din Perryn Road 26 și mi-am luat o zi învoire ca să „mă mut“. Apoi am telefonat unei firme de închiriat automobile și i-am cerut ca la ora 9 să trimită în fața închisorii o mașină să ia „un domn O'Brien cu bagajele, pentru a-l duce la locuința sa din Perryn Road“. Bagajele mi le pregătisem cu o seară mai înainte, așa că dimineața nu-mi mai rămăsese decît să-mi iau rămas bun de la căminiști.

La ora 8,30 mă aflam în biroul administratorului.

— Ei, Bourke, poftim economiile tale, mi-a spus el. O sută de lire. Semnează aici, bineînțeles după ce-i numeri.

— Nu e nevoie, domnule, am spus eu și am semnat. Mi-am îndesat teancul de bancnote în buzunar și am dat să plec.

— Încă o simplă formalitate. Legea te obligă să semnezi că ai luat la cunoștință despre instrucțiunile cu privire la portul ilegal de arme.

Aceste instrucțiuni prevedeau că timp de cinci ani de la eliberarea din închisoare îmi era interzis să port arme sau orice fel de material exploziv. În cazul în care condamnarea inițială fusese dată tot pentru acest gen de infracțiuni — cum era în cazul meu — interdicția era pe viață. Acest lucru mi s-a părut lipsit de sens, de vreme ce legea prevedea această interdicție pentru orice membru al societății, indiferent că fusese sau nu în închisoare. Ca atare, semnarea unui astfel de document de către mine era lipsită de sens. Totuși am făcut-o.

La poartă mă aștepta mașina închiriată.

Ajunși acasă, după vreo zece minute de mers, șoferul s-a oferit să ducă bagajul sus, în cameră. Am refuzat polițios.

În ora următoare m-am apucat să confecționez o antenă din sîrmă și din bețele de bambus pe care le aveam deja acasă.

La etajul întii, unde se afla camera mea, mai erau încă trei camere. Două erau închiriate de niște pakistanezi, cîte doi într-o cameră, iar a treia era locuită de o pereche de tineri englezi. La parter mai erau alte trei camere, fiecare ocupată de cîte doi englezi. Trebuia, în consecință, să vorbesc ceva mai încet cînd foloseam aparatul de emisie.

Camera mea era pentru o singură persoană și mobilată destul de simplu. Existau un șifonier, o comodă, o masă cu un scaun, un lavabou și un divan. Accesoriile de bucătărie constau dintr-o lampă de gătit cu petrol.

Urma să îndur cîteva luni grele.

În seara aceea, pe la ora 23, am încercat să iau legătura cu Blake, dar în zadar. Ne aflam doar la o depărtare de o milă unul de altul, dar zona era plină de diverse construcții, iar aparatele noastre nu erau destul de puternice.

Sîmbătă, la ora 22 m-am dus la bufetul din Western Street. În numai o jumătate de oră am băut șase whisky-uri duble și am flecărit cu fata de la tejghea. Aparatul îl aveam în buzunarul de la trenci. La 22,30 am plecat din cercumă, mergînd pe lîngă magazinele din Old Oak Common Lane pînă în Erconwald Street.

Am intrat în parc și am luat-o spre partea stîngă a închisorii, aproape de linia ferată. Mi-am ales un loc potrivit, de unde puteam să văd bine corpul „D“. Am scos aparatul din buzunar. La lumina unei lanterne am văzut că era ora 22,58. Nu se auzea nici un zgomot, nici dinspre parc, nici dinspre calea ferată. Am întins antena și am deschis aparatul.

— Aici Fox Michael către Baker Charlie. Recepție. Ascultam. Blake încerca să-mi răspundă, dar semnalul său era atît de slab, încît nu se putea înțelege. După cîteva încercări, recepția tot nu se îmbunătățise. Și nici măcar nu știam dacă mă aude.

— Ascultă, Baker Charlie, am spus eu, nu știu dacă mă auzi, dar eu sigur nu te aud. Dacă mă auzi, rămii pe recepție, iar eu voi încerca să mă apropiu mai mult. Terminat.

Am pornit către închisoare, chemându-l din cînd în cînd pe Blake. Cînd, în sfîrșit, ne-am auzit unul pe celălalt, mă aflam doar la cîțiva iarzi de zidul închisorii.

Mă găseam într-o astfel de poziție, că m-ar fi putut vedea oricare trecător care ar fi venit dinspre Artillery Road sau dinspre parc. Dacă atunci ar fi apărut un polițist, n-aș fi avut nici o posibilitate de scăpare. M-am lungit pe iarbă cu aparatul în față. Antena am întins-o la maximum.

— Ascultă, Baker Charlie, am șoptit eu în aparat, stînd cu bărbia lipită de iarbă. Mă aflu într-o poziție extrem de vulnerabilă. Sînt atît de aproape de blestematul ăsta de zid, încît am putea striga unul la celălalt fără a mai fi nevoie de aparate. De fapt, dacă n-aș vorbi în șoaptă, patrula din interior sau cea din colț m-ar putea auzi. Nu știu de ce nu putem lua legătura în condiții mai bune. Dar, oricare ar fi cauzele, nu putem face nimic. Trebuie să fim foarte scurți. Terminat.

— Regret foarte mult că se întîmplă așa, răspunse el în cele din urmă, și sînt de acord să fim cît mai scurți. Ai ceva de comunicat? Terminat.

Și el era tot atît de îngrijorat ca și mine.

— Am încercat luni să te chem de la noua mea adresă și presupun că și tu ai încercat. Terminat.

— Da, am încercat, așa cum ne-a fost vorba, dar nu am reușit. Situația precară în care ne aflăm acum confirmă acest lucru. Aș vrea să-ți comunic doar o singură știre: la ghereta cu pricina s-a instalat un telefon și se apreciază că, în caz de alarmă, închisoarea poate fi înconjurată în patru minute. Ei, ce părere ai? Terminat.

— Mă lasă rece. Noi avem nevoie de cel mult două minute. Dacă lor le trebuie patru, înseamnă că au pierdut deja cursa. De fapt, nu-i deloc rău că sînt optimiști. După cum știi, acum nu pot face nimic, aștept banii. Mă voi întîlni cu prietenul meu peste câteva zile. Putem să luăm legătura din nou sîmbătă seara, la aceeași oră? Terminat.

— Da, răspunse Blake, și cred că ar fi mai bine să întrerupem acum transmisia. Terminat.

— Ai dreptate. Aici Fox Michael către Baker Charlie. Încheiat emisia. Noapte bună!

— Baker Charlie către Fox Michael. Recepționat. Noapte bună!

Am strîns antena și am băgat aparatul în buzunar. M-am întors cu spatele la închisoare, grăbit să ajung în centrul parcului. Doream să măresc cît mai mult distanța dintre mine și închisoare, înainte de a da colțul pe Braybrook Street. În felul acesta, oricine m-ar fi văzut, ar fi crezut că, pur și simplu, venind dinspre Scrubs Lane, am luat-o pe scurtătură prin parc. Această măsură de precauție a fost binevenită, deoarece nici nu am apucat să ies bine din parc că a și apărut o mașină a poliției. A încetinit viteza, iar șoferul și cel de lîngă el s-au uitat bănuitori la mine. Pentru moment am crezut că vor să se oprească. Simțeam cum îmi tremură mîna pe aparat și mă gîndeam dacă aș fi putut să-i dau drumul în iarbă în clipa în care ar fi coborît cineva din mașină. Dar ei păreau satisfăcuți că mă văzuseră, chipurile, venind dinspre Scrubs Lane. Mașina luă viteză și dispăru pe Erconwald Street.

Mă gîndeam atunci că era mult mai ușor să minuiesti un aparat de emisie-recepție în închisoare decît afară! Acolo mă simțeam mult mai în siguranță!

Asasinii din Braybrook Street

În cursul săptămîinii l-am întîlnit pe Richards Barry la bufetul din Western Street. L-am făcut cînte cu cîteva pahare de whisky și am discutat foarte amabil vreo oră. În mod inevitabil discuția s-a axat asupra închisorii și a oame-nilor pe care îi cunoșteam. Apoi, cu totul întîmplător și puțin rizînd, mi-a dat o veste zdrobitoare.

— Apropo, Seán, știai că au adus o stație de ascultare în închisoare?

— Stație de ascultare? Ce vrei să spui cu asta?

— Ei bine, spuse el sorbind din paharul cu whisky, se crede că cineva din afara închisorii întreține legături prin radio cu un deținut.

— Dar de ce ar avea cineva nevoie să țină legătura prin radio cu deținuții? I-am zgîndărit eu, pentru a mai afla cite ceva.

— Nu știu, dădu Barry din umeri. Doar asta am auzit, pricepi? Căminiștii sînt și ei supravegheați mai atent. Ne cenzurează scrisorile și uneori ne controlează la intrare.

Sîmbăta următoare m-am îndreptat din nou spre parc, deși mă cam temeam că cele spuse de Barry ar putea să fie adevărate. Mi-am zis însă că ele puteau fi numai niște zvonuri apărute în urma evadării celor șase deținuți. Totuși, noile restricții impuse căminiștilor dovedeau că ceva era adevărat. Cel mai bine era să renunț la planul meu de a comunica cu Blake din parc. Dar n-aveam de ales. Trebuia să mențin legătura cu el, și mijlocul cel mai bun pe care îl aveam la îndemînă era aparatul de radio. În plus, m-am gîndit eu atunci, dacă poliția prinsese ceva în eter despre legătura noastră, mă putea aresta mai de mult. Mi-am luat, așadar, inima în dinți, m-am apropiat la circa 30 de iarzi de zidul închisorii și am făcut apelul.

— Aici Fox Michael către Baker Charlie; Fox Michael către Baker Charlie. Recepție.

— Baker Charlie către Fox Michael. Te aud. Recepție.

După ce am trecut prin codul de identificare, am spus:

— Ascultă-mă cu atenție, Baker Charlie. Instrucțiuni speciale. Dacă cumva dispar brusc din eter și nu reușesc să restabilesc legătura în cîteva minute, distrugi aparatul și-l arunci cît mai departe de fereastra ta. M-ai înțeles? Terminat.

Blake făcu o pauză înainte de a vorbi.

— Da, am înțeles instrucțiunile tale. Totul e în ordine? Terminat.

— Da, i-am răspuns eu, totul e în ordine. Asta-i o măsură de precauție în plus datorită situației mele vulnerabile.

N-am nimic nou să-ți comunic. Acolo s-a întîmplat ceva? Terminat.

— Nu. Nimic nou în legătură cu telefonul din ghereta din colț, nici o altă modificare privind cele patru minute în caz de alarmă. Aș vrea însă să te întreb dacă este necesar să ținem așa de des legătura, mai cu seamă dacă avem în vedere situația ta prezentă. Nu am putea să luăm legătura, să zicem, peste două săptămîni, la 6 august? Ce zici? Terminat.

— De acord. Nu este prea plăcut să stai întins pe iarbă, în condițiile pe care le cunoști. Imi creează o stare de mă cuprind fiorii. Dacă nu mai ai nimic de comunicat, închid și o șterg repede de aici. Terminat.

— Nu mai am nimic de adăugat, spuse Blake. Terminat.

— O.K.! Aici Fox Michael către Baker Charlie. Terminat emisiunea. Noapte bună!

— Baker Charlie către Fox Michael. Recepționat. Noapte bună!

Mă uitam țintă spre Artillery Road, în timp ce băgam aparatul în buzunar. M-am ridicat. Ca de obicei, înainte de a ieși în strada care ducea spre locuința mea mă mai plimbam puțin prin parc. Pînă acasă mergeam zece minute pe jos. Aveau destul timp ca să mă prindă. În fiecare clipă mă așteptam să aud un fluierat și să-i văd pe polițiști sărind din toate părțile asupra mea. Dar nu se întîmplă nimic. Mai eram încă nervos, în timp ce am luat-o în jos pe Erconwald Street, în drumul meu spre Old Oak Common Lane. Abia cînd am ajuns în Western Avenue m-am simțit mai ușurat.

Întors în camera sărăcăcios mobilată, cu lucrurile aruncate prin colțuri, m-am apucat să fac ceva de mîncare — cîrnați cu ouă prăjite. Mirosul de gaz și grăsime s-a împrăștiat în toată casa, obligîndu-mă să deschid fereastra. În timp ce serveam această masă modestă, în împrejurări atît de vitrege, gîndul îmi zbură pentru o clipă la popularitatea filmelor polițiste și la farmecul ce le înconjoară. Am zîmbit la contrastul dintre acea imagine fictivă și realitatea situației mele, lipsită de farmec. Nici o mașină, nici un pistol,

nici o blondă fatală. Numai ouă și cîrnați într-o cameră plină de fum.

În ziua următoare m-am dus din nou la Michael Reynolds. Făcuse rost de prima sută de lire, pe care mi-a și dat-o. (Din economiile de la cămin îmi cumpărasem un costum, de care aveam neapărat nevoie, cît și alte articole de îmbrăcăminte.) Cunoșteam pe cineva care avea un Humber Hawk, tip 1955, de vânzare. Ceream șaiszeci de lire. Peste câteva zile am cumpărat mașina și am adus-o la locuința mea. Motorul și frînele erau în stare bună. Puteam face acum repetiții în condiții reale. Mi-am alcătuit mai întîi un plan în care am trecut toate etapele desfășurării evadării și am ajuns la concluzia că cel mai bine era ca, dacă acțiunea reușea, să fugim prin Du Cane Road. Singura întrebare era dacă s-o luăm la dreapta sau la stînga după aceea, pentru a ajunge la stația de metro. Pînă la urmă, m-am hotărît să fac repetiții practice cu ambele posibilități.

M-am dus, așadar, și mi-am parcat mașina în Artillery Road, chiar acolo unde se termina corpul „D”. Locul de parcare era minunat pentru evadare. Personalul spitalului, care își parca mașinile aci, plecase pe la ora 17, iar vizitatorii veneau cam pe la 18,45. Acordam lui Blake zece minute pentru toate actele pregătitoare în vederea sosirii sale pînă la zid, timp suficient ca să luăm legătura, să ajungă la fereastră, s-o spargă și să coboare.

La 17,50 am potrivit cronometrul și am pornit motorul. Am prevăzut un minut pentru ca Blake să urce scara, să treacă zidul și să intre în mașină. Apoi am demarat.

Nu am avut nici o greutate, întorcînd la dreapta pe Du Cane Road. Cînd am făcut la stînga pe Old Oak Common Lane, m-am uitat la ceas. Trecuseră numai trei minute de la presupusa aruncare a scării peste zid. Nu am mers pe Old Oak Road spre Stamford Brook, întrucît acesta era drumul cel mai scurt dintre postul de poliție din Shepherds Buch și închisoare. Așa că am luat-o la dreapta, pe Western Avenue, apoi la stînga, pe Glendon Road. În felul acesta mergeam în sens opus și paralel cu mașinile poliției (la o

bună distanță de ele), care s-ar fi îndreptat spre închisoare. Cînd am ajuns la Stamford Brook, trecuseră șapte minute de cînd aș fi aruncat scara peste zid și s-ar fi dat alarma. Mă aflam deja la două mile depărtare de Wormwood Scrubs. În săptămînile ce urmau trebuia să reduc timpul la șase minute. Dar cel mai important lucru era că în numai trei minute eram departe de Du Cane Road. Aveam un minut întreg la dispoziție să fugim pînă să înconjoare poliștii închisoarea.

Ziua de 6 august a fost foarte încărcată. Trebuia să iau din nou legătura cu Blake, din parc. La ora 18 parcasem din nou în Artillery Road. De data asta încercam cealaltă rută, spre Notting Hill Gate. Era cu siguranță mai ușor de făcut la stînga în Du Cane Road, decît la dreapta. La ora stabilită am luat legătura cu Blake. Vestea cumpărării mașinii și a experiențelor făcute l-a bucurat.

Am căzut de acord să reluăm contactul prin radio sîmbătă, 13 august. Dar vineri, 12 august, a avut loc un eveniment care ar fi transformat legătura noastră într-un act de sinucidere.

Cînd am ieșit pe poarta fabricii, am văzut o mulțime de poliști patrulînd pe străzi și cercetînd atent cu privirea fiecare trecător sau automobilist. Primul meu gînd a fost că avusese loc încă o evadare. Dacă se întîmplase așa, nu mai încăpea nici o îndoială că Blake era deja în drum spre o altă închisoare.

Imediat ce am ajuns acasă am dat drumul aparatului de radio. După vreo cincisprezece minute, muzica a fost întreruptă de vocea unui crainic care transmitea ultimele știri în legătură cu asasinarea a trei poliști în Braybrook Street, „în apropierea închisorii Wormwood Scrubs”. Cauzele nu se cunoșteau și nici identitatea asasinilor.

Mă gîndeam în fel și chip la acest eveniment neprevăzut. Cine erau asasinii? Evadați din închisoare sau cineva din afară care încercase să-l ajute să fugă pe vreun deți-

nut? Eram convins că dacă acest asasinat avea legătură cu închisoarea, Blake putea să-și ia adio de la libertate.

Toate ziarele cuprindeau ample comentarii, fotografii, declarații în legătură cu acest caz nemaiîntâlnit în Anglia. Intr-un ziar am citit declarația unui purtător de cuvânt al închisorii, prin care se făcea cunoscut că nu evadase nici un deținut, iar asasinarea celor trei polițiști nu avea nici o legătură cu închisoarea.

Ziarele de a doua zi erau pline cu știri despre asasinarea celor trei polițiști. Așa aveau să fie încă patru luni de zile.

În această zi în care o întreagă poliție fusese pusă în mișcare să-i prindă pe asasini, eu urma să mă așez pe iarba din parcul de lângă închisoare, în imediata apropiere a zidurilor ei, cu un aparat de radio emisie-recepție în mână, punind la cale evadarea lui George Blake. Nu, în nici un caz nu trebuia să fac una ca asta.

De altfel, mă înțelesesem cu Blake că dacă nu puteam lua legătura la data stabilită, s-o amânăm cu o săptămână. Așa am și făcut. După o săptămână am luat legătura cu Blake și el mi-a spus că era de părere să ne întâlnim în eter chiar din mașină, în condiții apropiate de cele prevăzute pentru ziua operației.

În sâmbăta următoare, fixată pentru a lua legătura cu Blake, mi-am cumpărat un buchet de crizanteme și am parcat mașina foarte aproape de închisoare. Apoi mi-am pus aparatul în mijlocul buchetului de flori, i-am conectat antena la cea a mașinii și am apăsător pe butonul de emisie. Nimic mai natural ca un om stînd în mașina sa, cu un buchet de flori în mîni, așteptînd ora de vizită la spitalul Hammersmith! M-am uitat la ceas. Era ora 18.

— Aici Fox Michael către Baker Charlie; Fox Michael către Baker Charlie. Recepție, am început eu.

— Aici Baker Charlie către Fox Michael. Te aud. Recepție, a răspuns vocea lui Blake la celălalt capăt al firului.

Recepția era perfectă. Atît de tare s-a auzit, încît a trebuit să mă uit în jurul meu să văd dacă nu atrăsese atenția cuiva.

— Baker Charlie, recepția este fantastică. Se aude nu ca și cum ai fi aici în mașină, lângă mine, ci ca și cum ai striga cit poți de tare direct în urechea mea. Presupun că nu ești în celulă. Trebuie să te găsești undeva în spatele ferestrelor de la etajul patru, pe care le văd de unde mă aflu. Terminat.

— Așa este cum spui, zise Blake. Și eu te aud perfect. Volumul aparatului meu este la minimum. Ar fi mult mai periculos dacă ți-aș vorbi din celulă, la ora asta. Aici mă aflu în siguranță. Cei mai mulți sînt la cinema, iar cei doi gardieni sînt jos, la etajul întîi, discută și beau ceai. Terminat.

— În aproximativ șase săptămîni de acum încolo executăm operația. Imi pare rău că a trecut deja un an de cînd am discutat pentru prima dată acest proiect. Terminat.

— Da, zise Blake, a trecut de atunci un an și este uimitor că am rezistat amîndoi atîta timp, dacă ne gîndim la cîte riscuri ne-am expus. Terminat.

Tot timpul discuției noastre m-am uitat atent spre Du Cane Road. Din locul unde parcasem mașina aveam vedere bună pînă în Old Oak Common Lane, iar prin oglinda retrovizoare vedeam pînă spre Wood Lane. Circulația nu era prea intensă. Din cînd în cînd intra și ieșea cîte un supraveghetor pe poarta închisorii, dar se afla prea departe ca să mă poată observa. Cu mult timp înainte stabilisem că aproape fiecare supraveghetor care ieșea din închisoare făcea la dreapta, spre Old Oak Common Lane.

Deodată apărură o mașină a poliției care patrula pe străzi. Am apăsător pe butonul de emisie.

— Baker Charlie. Ceva foarte urgent. Se apropie o patrulă. Incetez emisia pînă va trece și apoi te voi chema din nou. Ține pumnii strînși. Terminat.

Am închis aparatul și m-am prefăcut că aranjez crizantemele, fiind sigur că se vedeau de afară. Mașina poliției a încetinit viteza, când a trecut pe lângă poarta închisorii și s-a apropiat de spital. Cu coada ochiului puteam vedea doi polițiști care se uitau la mine. M-am prefăcut că nu-i observ. După ce au plecat, am reluat convorbirea cu Blake.

— Au plecat, i-am comunicat eu. N-am pățit nimic. Aș vrea să te întreb dacă vrei să părăsești țara chiar în seara evadării. O soluție posibilă, la care m-am gândit, ar fi să pleci întâi în Irlanda — fie deghizat, fie ascuns într-un automobil — și apoi, cu un avion, spre continent. Am studiat orarul de zbor al avioanelor și am ajuns la concluzia că este posibil. Ești de acord cu propunerea mea? Terminat.

Blake se gândise deja la lucrul acesta, pentru că răspunsul veni imediat.

— Nu sînt de părerea asta, spuse el hotărît. Implică un grad mare de pericolozitate. Este mult mai preferabil să găsim o ascunzătoare, de unde, în liniște, să pregătim a doua etapă — ieșirea din țară. Terminat.

— O.K.! De fapt, această soluție simplifică puțin lucrurile. Terminat.

Am căzut de acord să luăm din nou legătura peste două săptămîni și am întrerupt emisiia. Nu voiam să iau legătura cu el sîmbăta imediat următoare — prima sîmbătă a lunii septembrie —, pentru că în acea zi îmi planificasem să urmăresc activitatea postului de poliție din Sheapherds Bush. Acesta era postul de poliție care ar fi fost primul alarmat de către ofițerul de serviciu de la Wormwood Scrubs în seara evadării lui Blake.

După ce am deconectat antena aparatului de cea a mașinii, am pus florile lângă mine pe banchetă și am deschis gemulețul. Soarele strălucea puternic, iar fața îmi era lac de sudoare în aerul fierbinte și înăbușitor din mașină. Am trecut pe lângă poarta închisorii, îndreptîndu-mă spre Peryn Road.

Luni am plecat la cumpărături în Old Oak Common Lane. La magazinul Woolworth am găsit o frînghie de rufe lungă de 36 de picioare. Vă dați seama că se potrivea de minune: putea acoperi foarte bine, de o parte și de alta, un zid înalt de 18 picioare. Am cumpărat trei bucăți: două pentru a forma marginile scării, iar a treia pentru trepte. Am mai cumpărat, de asemenea, un ghem de sfoară, un ac mare și 30 de bucăți de andreele din oțel, lungi de 14 inci. Interesant a fost la cumpărarea andreelelor.

— Doresc 30 de bucăți, am spus vînzătoarei.

Ea ridică din sprîncene, apoi zîmbi:

— Trebuie că împletește foarte mult soția dv...

— De fapt nu le iau pentru croșetat, i-am răspuns eu în cel mai bun accent englezesc de care puteam da dovadă. Copiii au nevoie la școală. Este de-a dreptul uimitor ce lucruri abstracte pot obține acești tineri artiști din astfel de nimicuri ca andreelele.

— Da, desigur, spuse vînzătoarea cu o voce mult mai delicată, sînt sigură că aceste andreele sînt exact ceea ce vă trebuie dumneavoastră.

Următoarele trei seri mi le-am petrecut cu confecționarea scării.

Irlanda

Cînd scara a fost gata și după ce am mai făcut încă o verificare la fața locului în legătură cu timpul care ne-ar fi trebuit să ne îndepărtăm destul de închisoare pentru a nu fi ajunși din urmă de către polițiștii din Sheapherds Bush, m-am dus din nou la Michael Reynolds.

Aci l-am găsit și pe Pat Porter, un vechi amic al lui Michael Reynolds, care ni se alăturase din considerente umanitare. După ce am discutat în amănunțime modul cum avea

să decurgă evadarea pe care am fixat-o pentru ziua de 22 octombrie 1966, Michael a propus să analizăm și care va fi situația mea în cazul că operația reușea.

Era cât se poate de evident că cel puțin din spirit de rutină polițiștii aveau să facă unele investigații și în privința mea. În cazuri ca acestea, ei obișnuiau să facă un fel de inventar cu persoanele suspecte și, pe măsură ce un individ sau altul se dovedea nevinovat, era tăiat de pe listă.

— De ce ești atât de sigur că tu ai să fii trecut pe listă? mă întrebă deodată Pat.

— Din mai multe motive, i-am răspuns eu. În primul rând, pentru că sint cunoscut că aveam legături de prietenie cu Blake. În ultimele luni am fost văzut mereu în compania sa. Atunci discutăm aproape în fiecare zi planul evadării. Și apoi, ca redactor de revistă am scris un articol în apărarea spionilor, care a fost publicat într-un ziar. Am fost aspru criticat, ziarul sugerând chiar ideea că am conspirat cu Blake în vederea atenuării gravității infracțiunilor săvârșite de acesta. Ministerul de Interne a făcut multă zarvă în jurul acestei chestiuni și cred că directorul a regretat că mi-a permis să public articolul. În al treilea rând, dintre cunoscuții lui Blake din Wormwood Scrubs, eu sint cel mai recent eliberat.

— Să zicem că te vor suspecta, interveni Anne Reynolds, dar cum vor dovedi?

— Nu le va fi prea greu, am răspuns eu. Trăim vremuri în care poliția aplică din plin cuceririle științei în activitatea sa. Un capăt de sfoară rămas între scîndurile podelei de la locuința din Perryn Road, alte fire în portbagajul mașinii, fibre din uniformă lui Blake rămase pe bancheta din mașină, urme de cauciucuri în Artillery Road etc. sint tot atitea probe elocvente în fața justiției pentru ca să fiu condamnat.

— În acest caz e riscant să mai rămii în Perryn Road, continuă Anne. Cred că ar trebui să te muți.

— Am putea găsi repede o locuință unde să te ascunzi, sugeră Michael.

— Nu este așa de ușor să găsești o locuință, interveni Pat. Apoi fața i se însenină. De ce să nu te muți la mine? Am trei camere, în care stau singur, singurel. În felul acesta am economisi și ceva bani.

Am continuat să discutăm acest lucru, iar în final am convenit să previn conducerea fabricii, cu două săptămîni înainte, că-mi dau demisia, după care, pe la sfîrșitul lunii septembrie, urma să mă mut în apartamentul lui Pat. Trebuia să fac cunoscut colegilor de muncă și vecinilor din Perryn Road că aveam să mă întorc pentru totdeauna în Irlanda. Într-adevăr, hotărîsem să plec în Irlanda pentru o săptămîină, să revin iar în Anglia sub un nume fals și să fac rost de o ascunzătoare. Acest lucru ar fi dat mai mult de furcă poliției.

La 23 septembrie, mi-am luat actele și banii și am părăsit fabrica definitiv. Imi făcusem bagajele cu o seară înainte, așa că, în cîteva minute de la sosirea mea în Perryn Road, le-am pus în portbagajul mașinii. Evident, printre lucruri se afla și scara lucrată de mine. Am pornit motorul și m-am îndreptat spre apartamentul lui Pat Porter, situat în cartierul Hampstead.

În ziua următoare l-am contactat din nou pe Blake, din mașină.

— Cred că este timpul să-ți trimit cricul și foarfecele de tăiat sîrmă pe care mi le-ai cerut. Te rog să-mi spui dacă ai vreo sugestie de făcut în legătură cu modul în care va trebui să procedez pentru ca să-ți parvină instrumentele respective. Terminat.

— Da, aș avea una, care mi se pare destul de interesantă, a răspuns Blake. În fața închisorii se află o casă veche, în renovare. Poți ascunde cricul și foarfecele acolo. Vezi că la intrarea în casă, pe stînga, se află un W.C. În fața lui, în podea, se află o scîndură prinsă mai slab. Dacă ridici scîndura o să observi o adîncitură de vreo 12 inci. Pune instrumentele acolo și o să mi le aducă un muncitor care lucrează la renovarea casei. În încheiere, aș dori să mai știu cam pe cînd le pot avea. Terminat.

— Cred că cel mai târziu miercuri, am răspuns eu. Terminat.

Luni am cumpărat foarfecele și cricul pe care le-am împachetat împreună cu cronometrul într-o bucată de pânză, iar miercuri, așa cum îi promisesem lui Blake, m-am dus la casa cu pricina. Am ajuns la ora 22. Înăuntru era întuneric beznă, dar aveam la mine o lanternă, așa că am găsit imediat scindura de care-mi vorbise Blake. Sub ea se afla într-adevăr o adâncitură de vreo 12 inci. Am lăsat pachetul acolo, sub scindură, am stat puțin să ascult dacă nu eram cumva urmărit, apoi m-am întors grăbit spre apartamentul lui Pat Porter.

La întâi octombrie — sîmbăta următoare —, cînd am luat din nou legătura prin radio cu Blake, acesta mi-a confirmat primirea instrumentelor.

Toată săptămîna următoare am umblat să găsesc o nouă locuință, căci a lui Pat nu era prea sigură. Dar n-am reușit să găsesc vreuna nicăieri, întrucît peste tot mi se cereau referințe, ori eu, cu trecutul meu... În cele din urmă m-am hotărît să merg pentru un timp acasă, în Irlanda.

Mi-am luat, așadar, bilet de avion și am zburat spre Irlanda.

Mă bucuram că merg acasă. Nu-mi văzusem mama de cinci ani și nu se știa cînd voi avea ocazia s-o mai văd. În avion mă gîndeam cît de ușor se putea trece din Anglia în Irlanda. Nici o formalitate de emigrare. Era ca și cum ai fi zburat în Scoția, cu excepția controlului vamal.

Mama nu aflase nimic despre condamnarea mea; toți vecinii, prietenii și cunoscuții se feriseră să-i vorbească despre aceasta, iar mama nu citea ziarele. M-am străduit să nu mă dau de gol, rugîndu-le totodată pe prietenele ei că orice s-ar întîmpla să încerce să o ferească de consecințele faptelor mele.

Am stat cîteva zile acasă, apoi am plecat, tot cu avionul, la Londra.

Ultimele pregătiri

La 16 octombrie, prima zi a săptămîinii în care urma să aibă loc evadarea, mă afluam din nou la Londra. După o scurtă discuție cu Pat Porter am plecat iar în căutarea unei locuințe. De data aceasta am avut mai mult noroc, căci am găsit una în Highlever Road, numărul 28, destul de aproape de închisoare și în direcția stației de metro Notting Hill Gate. Agenția care mi-a închiriat-o nu mi-a cerut nici un fel de referință, iar în formularul pe care l-am completat am trecut un nume fals. Mă numeam M. Sigsworth și locuisem pînă atunci în Craydon.

După calculele mele, tot drumul de la închisoare pînă la noua locuință îl făceam în trei minute.

Am fost foarte încîntat cînd am constatat că proprietarul locuia în altă parte. M-a acceptat fără să-mi pună întrebări și am plătit chiria pe o lună înainte, plus onorariul agenției. Mi s-au dat trei chei: una de la intrarea principală și cîte una de la cele două camere ce le aveam la dispoziție. Eram singurul locatar care aveam baie și bucătărie separate. Cei-lalți le aveau în comun. Era un mare avantaj, pentru că Blake urma să aibă posibilitatea să nu fie deranjat.

Dormitorul avea o fereastră în stil franțuzesc, care dădea în curtea din spate. Cu simțămîntul că am făcut o afacere bună, am încuiat ușile noii mele locuințe și m-am îndreptat spre intersecția lui Du Cane Road cu Wood Lane. Am stat acolo cam o jumătate de oră, ca să studiez terenul. Cu această ocazie am observat că la intersecția respectivă timpul de așteptare, pînă să se schimbe luminile semafoarelor electrice, al unui conducător auto care dorea să facă la stînga pe Wood Lane (cum urma să fac și eu după evadarea lui Blake), era redus la jumătate față de cel al unui alt conducător auto care ar fi vrut să facă la dreapta.

În dimineața următoare mi-am luat toate lucrurile din apartamentul lui Pat Porter și le-am dus în Highlever Road,

iar seara, pe la ora 18, stăteam din nou cu buchetul de crizanteme în mină, în Artillery Road, și vorbeam cu Blake.

— Aici Fox Michael către Baker Charlie; Fox Michael către Baker Charlie. Recepție.

Blake mă aștepta.

— Baker Charlie către Fox Michael; Baker Charlie către Fox Michael. Te aud bine. Recepție.

— Baker Charlie, vreau să-ți comunic câteva instrucțiuni. Operația va avea loc sîmbătă 22 octombrie, seara, așa cum a fost stabilită inițial. Totul este pregătit. La ora 18 fix voi lua legătura cu tine prin radio. Voi parca mașina pe Artillery Road, în dreptul locului unde se termină corpul „D”. Dacă totul va merge bine, vei primi imediat semnalul să te îndrepti spre fereastra gotică și să forțezi rama. Cînd vei termina, îmi vei comunica imediat ce vei reuși să faci și acest lucru. În sfîrșit, la al treilea semnal îți voi arunca scara peste zid și te vei urca pe ea. Va trebui să faci acest lucru cît poți de repede, pentru că este de presupus că omul din gheretă va vedea o dată cu tine cînd voi arunca scara peste zid. În tot acest timp vom ține aparatele deschise. Dacă se va întîmpla ca unul sau altul dintre noi să fie în pericol, ne vom înștiința reciproc.

În legătură cu cea de-a doua parte a operației am stabilit ca tu să iei loc pe bancheta din spate a mașinii. Aci vei găsi un trenchi și o pălărie. Le vei pune imediat pe tine. În buzunarul din dreapta al trenchiului vei găsi un plic maro cu o sumă de bani și câteva fise de telefon. Tot în plic vei mai găsi o bucată de hîrtie pe care vor fi scrise șapte cifre, ce reprezintă un număr de telefon codificat. Nu-ți dau cheia acestui cod acum; ți-o voi spune în mașină. La fel, adresa de la locuință. Dacă va apărea ceva neprevăzut și vom fi obligați să ne despărțim, numărul de telefon te va pune în legătură cu prietenii mei, care îmi vor ține locul în cazul cînd eu aș fi arestat. Repet, nu-ți dau acum adresa locuinței, ci cînd vom fi în mașină. Imediat ce vom ajunge la colțul străzii unde se află locuința mea, tu vei coborî, iar cu

cheile pe care le vei găsi în buzunarul stîng al trenchiului, vei deschide ușa de la intrarea în apartament și respectiv pe cele de la dormitor și baie. Locuința se află la parter și are numărul 5. Pe masă, în dormitor, ai să găsești un ghid al străzilor și unul al metroului. În caz de urgență, vei avea nevoie de ele ca să poți ajunge la prietenii mei. Cam pe la ora 21, la televiziune se va transmite buletinul de știri. Dacă vei da drumul la televizor ai să asculți relatarea propriei tale evadări. În acest timp, eu am să caut să scap de mașină. Am să încerc s-o duc cît mai departe. Dacă voi fi urmărit, voi face tot posibilul să-i trag după mine cît mai mult timp. În cazul în care nu mă voi înapoia în interval de două ore, consideră că am fost prins și dă telefon urgent prietenilor mei. Iar dacă auzi cumva că „cineva ajută poliția să facă cercetări”, în nici un caz nu voi fi eu acela. Cam asta este, Baker Charlie. Ai de pus vreo întrebare? Ai înțeles totul? Terminat.

M-am lăsat puțin pe spate ca să mă relaxez și am început să miros crizantemele. Discursul acesta mic ceruse din partea mea mult efort, întrucît trebuia să fiu mereu atent la mașinile și pietonii care treceau pe lîngă mine și să am privirea atîntită în oglinda retrovizoare. Geamurile mașinii erau închise, iar sudoarea îmi curgea șuvoi de pe frunte.

— Da, prietene, a răspuns Blake, totul este foarte clar. Atît de clar, încît n-am de pus nici o întrebare. Și aici se pare că totul este în favoarea noastră. Dar ceea ce este și mai interesant, este faptul că nici pînă acum nu s-au pus zăbrele la ferestrele corpului „D”. Astăzi fiind marți, avem o șansă mare ca să nu le pună nici pînă sîmbătă. Terminat.

Mi-am aruncat privirea spre corpul „D”. Fereastra gotică se vedea clar; nu avea grilaj.

— Doamne, Dumnezeu, am exclamat eu, parcă nici nu-mi vine să cred. De ce oare n-au pus zăbrele și la corpul „D”? Că doar la celelalte corpuri le-au terminat de pus de mult. Cred că „cineva acolo sus ne iubește”. Terminat.

L-am auzit pe Blake rîzînd.

— Da, spuse el, grilajul ar fi o adevărată pacoste pe capul nostru. Dar poate că nu se va întâmpla nimic până sîmbătă. Apropo, te mai aud pînă sîmbătă? Terminat.

— Da, i-am răspuns eu. Voi lua legătura cu tine pentru ultima dată, înainte de operație, joi la aceeași oră. Terminat.

— Foarte bine, Fox Michael, dar ești sigur că poți pregăti totul pînă sîmbătă? Terminat.

— Dragă prietene, nu-ți fie teamă. Totul este pregătit. Încă patru zile și vei fi liber. Mai ai ceva de adăugat? Terminat.

— Nu, răspunse Blake, nu am nimic. Terminat.

— Foarte bine. Aici Fox Michael către Baker Charlie. Terminat emisiă. Noapte bună!

— Aici Baker Charlie către Fox Michael. Receptionat. Noapte bună!

Am deconectat antena și am pus aparatul sub scaun. Apoi m-am dus la o întîlnire în Hampstead, unde mă așteptau Michael, Anne și Pat. Trebuia să mai lămurim unele aspecte, rămase în suspensie, ale evadării lui Blake.

A doua zi m-am dus să mai fac ceva cumpărături. De la magazinul de confecții Jackson am cumpărat o haină sport de culoare verde-închis și o pereche de pantaloni. Am spus vânzătorului că nu le cumpăr pentru mine, ci pentru un prieten care este cam de talia sa și l-am rugat, dacă este amabil, să le încerce. Hainele veneau bine. Dintr-un alt magazin am cumpărat cîteva maiouri și cămăși.

Joi, așa cum stabilisem, am luat din nou legătura cu Blake, care nu a avut nimic deosebit să-mi comunice.

Ultima mea întîlnire cu Michael, Anne și Pat a avut loc vineri, cu o zi înainte de evadare, și a durat trei ore — de la ora 20 pînă la 23. Anne ne făcea cafea după cafea. Am revăzut fiecare amănunt, pînă ce ne-am asigurat că făcuserăm tot ce era posibil pentru ca operația să reușească.

— Ce vom face cu gardianul? a întrebă Michael, uitîndu-se pe lista sa de întrebări. (La întîlnirea anterioară

conveniserăm ca atunci cînd vom discuta din nou problema evadării lui Blake, fiecare să aibă notate pe o bucată de hîrtie problemele care nu erau suficient de clare, pentru ca să nu rămînă ceva nelămurit.) Am admis că el va vedea cînd voi arunca scara. Crezi într-adevăr că nu va avea nici o șansă să-l ajungă din urmă pe Blake și să-l împiedice s-o urce?

— Nu, nu va avea nici o șansă. Gardianul va avea de parcurs pînă la locul unde voi arunca scara 100 de iarzi, în timp ce Blake numai 15. Dar, chiar admitînd că îl va ajunge din urmă, nu se va putea urca după el, pentru că imediat ce Blake se va fi cățărat pe zid, eu voi și trage scara.

— Dar cu patrula ce vom face? m-a întrebat Pat.

— De acest lucru numai Blake se poate ocupa. Am convenit cu el ca de îndată ce va sări pe fereastră să stea un timp ascuns pînă va trece patrula și numai atunci cînd totul va fi în ordine să-mi dea semnalul că pot să arunc scara.

— Să presupunem, interveni Anne, că gardianul va da alarma la ofițerul de serviciu. Vei avea timp să dispari din Artillery Road înainte de a le sosi ajutoare?

— Nu numai că va trebui să dispărem din Artillery Road, dar va fi necesar să ne depărtăm și de Du Cane Road. La trei minute după ce voi fi aruncat scara, vom fi în Wood Lane. Și cum ascunzătoarea se află în direcția aceea, înseamnă că imediat ce vom ieși de pe Artillery Road vom face la stînga și vom intra pe o arteră cu o singură bandă de circulație. La Wood Lane ne va mai veni în ajutor și semaforul electric de la intersecția despre care v-am vorbit.

Cel care puse următoarea întrebare fu Michael:

— Cum te-ai gîndit să rezolvi problema cu oamenii de la spital? Aci iese și intră continuu multă lume. Te-ar putea vedea cineva.

— Am studiat și acest lucru cu atenție. Există un loc de parcare pe terenul din spatele clădirii principale a spitalului, aflat în folosința exclusivă a personalului medical. În timpul zilei, accesul la acest loc de parcare se face printr-o poartă ce dă în Artillery Road, vizavi de zidul închisorii,

cam în dreptul locului pe unde va escalada Blake. De luni până vineri personalul spitalului termină programul la ora 17, și cei care au mașini ies pe această poartă. Dar, chiar și în aceste zile de lucru, ei părăsesc spitalul cam în douăzeci de minute. La ora 17,30, poarta se încuie. Cine pleacă după această oră va trebui să folosească poarta din Du Cane Road. Asta se întâmplă numai în zilele de lucru, respectiv de luni până vineri. Sâmbătă, ziua de lucru se termină la ora 12, iar la 12,30, poarta dinspre Artillery Road se încuie până luni dimineața. Deci, mașinile pe care le-ai văzut acolo nu mai sînt după orele de program.

— Dar vizitatorii? Întrebă din nou Pat.

— Aceștia parchează mașinile, în principal, pe Du Cane Road. Unii le mai lasă și pe Artillery Road, dar asta nu mă deranjează. Vizita începe la ora 19, iar vizitatorii nu vin mai devreme de 18,45. Cei care vin totuși mai devreme sosesc pe la 18,30. Cum operația este planificată să înceapă în jurul orei 18, vom avea suficient timp la dispoziție să dispărem fără să fim văzuți de cineva din afara închisorii, excepțind doar cazul cînd se va întâmpla ceva cu totul neprevăzut.

După ce au fost epuizate toate întrebările cu caracter general referitoare la evadare, s-a trecut la studierea concretă a operației pe hartă. Ruta pe care urma s-o parcurgem de la închisoare pînă la ascunzătoarea din Highlever Road era însemnată cu culoare roșie. Parcurgerea ei avea să dureze cel mult patru minute.

— Ce înseamnă linia asta punctată prin mijlocul lui Latimer Road? Întrebă Michael.

— Ea trasează hotarul între districtele Hammersmith și Kensington. Ascunzătoarea se află dincolo de hotar și deci dincolo de raza de activitate a postului de poliție din Shepherds Bush.

Următorul care vorbi fu Pat:

— Ce crezi, vor fi suspectate casele din împrejur?

— Nici nu mă gîndesc. Aceste străzi sînt foarte moho-rite. Un șir de case dispuse una după alta, într-o uniformitate monotonă. Cine s-ar putea gîndi ca un spion să se as-

cundă tocmai aici? Și-apoi este mult prea aproape de închisoare. Nici un polițist nu va îndrăzni să sugereze această idee, de teamă că s-ar face de rîs. Nu, Pat, poliția se va grăbi să ajungă la aeroport, la docuri sau în preajma ambasadelor țărilor răsăritene. Mai tirziu, cînd mă vor suspecta, gîndul lor se va îndrepta, firește, spre Irlanda și spre posibilitatea ascunderii lui Blake acolo.

— Dacă nu cumva rămîn convinși că Blake a părăsit imediat Insulele Britanice, remarcă Anne.

Se făcu tăcere pentru o clipă. Apoi Michael, după ce bău din cafea, se uită fix la mine cu o mimică foarte serioasă.

— Seân, spuse el, ce se va întâmpla dacă, în ciuda tuturor planurilor noastre, ești imobilizat de cineva de pe stradă sau ești prins de vreun gardian, înainte de a reuși să dispari din Artillery Road? Ce vei face?

Mă așteptam la această întrebare. Michael, Anne și Pat nu se îndoiau o clipă de justetea acțiunii noastre de a-l scuți pe Blake de executarea celor 42 de ani de închisoare; dar ei nu erau infractori și nu se puteau împăca cu gîndul folosirii violenței asupra unui nevinovat, oricare ar fi fost motivul. Ei erau convinși că în seara operației, în ciuda asigurărilor mele că nu voi apela la arme de foc, voi fi înarmat. Asasinatul din Braybrook Street nu dispăruse definitiv din mintea lor.

— Michael, Anne și Pat, am spus eu, fixîndu-i rînd pe rînd cu privirea. Dacă va apărea o situație ca aceasta, atunci cel mai bun să cîștige. N-am să mă dau bătut decît dacă voi fi doborît în luptă. Dar n-am să port asupra mea nici o armă. Sînt atît de hotărît să nu fiu înarmat, încît nici manivela de la mașină nu o voi lua cu mine. Nu voi lua nici măcar stiloul.

Toți păreau ușor destinși.

Către ora 23 am strîns toate hîrțile ce purtau urmele acțiunilor noastre, planurile, notițele făcute cu ocazia întîlnirilor, hîrțile și le-am aruncat în foc.

Apoi ne-am urat cu toții succes și am plecat.

Simbătă dimineața, după ce am făcut câteva cumpărături, m-am întors acasă și mi-am schimbat lenjeria de corp, ciorapii și cămașa. În ziua aceea puteam fi arestat și oricine a trecut prin acest proces dezonorant, de a fi ținut în captivitate luni în șir, a simțit nevoia ca măcar la început să aibă cămașa și lenjeria de corp curate.

Am îmbrăcat costumul cel mai bun, punând și o batistă albă în buzunarul de sus al hainei. Arătam destul de prezentabil. În sfârșit, m-am căutat prin buzunare, pentru a fi convins că nu aveam nimic la mine care, într-un caz extrem, să ducă la implicarea prietenilor mei. Am luat tren-ciul și pălăria, am băgat aparatul în buzunar și am plecat.

La ora 12 făceam obișnuitul apel către Blake.

— Aici Fox Michael către Baker Charlie; Fox Michael către Baker Charlie. Recepție.

— Baker Charlie către Fox Michael; Baker Charlie către Fox Michael. Te aud bine. Recepție.

Am trecut repede prin cod.

— Ei bine, am spus eu, asta e. A sosit și ziua mult așteptată. Totul este pregătit. Tu cum te simți? Terminat.

— Bine, destul de bine. Și aici totul este gata pentru deseară. Imprejurările ne sînt favorabile. Cei mai mulți se vor duce la cinema și nu vor rămîne decît doi gardieni de pază, iar zăbrelele n-au fost încă puse la ferestrele noastre. Terminat.

Mi-am îndreptat privirea către fereastra gotică. Blake avea dreptate.

— Dumnezeu mare, am exclamat eu, neputînd să-mi ascund bucuria. Nu credeam că are să vină o zi cînd am să fiu recunoscător incompetenței unor gură-cască. Terminat.

L-am auzit pe Blake rizînd.

— Da, Fox Michael, sînt de acord cu tine. Este cu totul de necrezut cum acest obstacol încă nu a fost pus în calea noastră. Asta ne-ar fi dat mare bătaie de cap. Terminat.

— Baker Charlie, cred că este cazul să plec acum. Voi lua legătura cu tine la ora 18 fix. Terminat.

— O.K., spuse Blake. Deci, pentru deseară totul este pregătit? N-a mai rămas nimic de făcut? Terminat.

— Prietene, am răspuns eu, peste șase ore vom merge braț la braț, liberi în lume. A, era să uit. La masă avem cotelete, căpșuni și frișcă. Îți place meniul? Terminat.

— Deja îmi lasă gura apă, rise Blake. Terminat.

— All right! Atunci, pe deseară. Aici Fox Michael către Baker Charlie. Incheiat emisiunea.

— Baker Charlie către Fox Michael. Recepționat.

Era prima dată cînd terminam convorbirea fără să ne spunem noapte bună.

Am parcat mașina în Old Oak Common Lane și am plecat pe jos pînă acasă, trecînd pe lîngă închisoare. Pe drum am întîlnit un gardian care mă cunoștea.

— Noroc, zise el rînjind. Ce mai faci?

— Binișor, dar dumneavoastră?

— Nu mă plîng, Seán. Lucrezi pe undeva?

— Da, desigur. Am un serviciu bunicel în Acton. Tot acolo am și locuința.

Pe la ora 13 mă aflam acasă. Mi-am făcut o cană de ceai și m-am întins puțin să mă relaxez. La ora 14 am început să fac exerciții de aruncare a scării. Ea trebuia aruncată bine și de la prima încercare. Dacă n-o aruncam bine de la început și mă vedea gardianul din gheretă, operația putea să eșueze. M-am postat într-un colț al camerei și am început să arunc scara spre tavan, în colțul opus. Nu era înțelegător și se putea manevra ușor. Mai greu era să găsești o modalitate simplă de împachetare ca să nu se încurce. De asemenea, trebuia așezată în portbagaj, la îndemînă, ca să o pot lua imediat.

Pe la ora 15 găsisem deja metoda cea mai bună. Am încercat scara să văd dacă ține greutatea mea. Rezista. Dacă

¹ E-n regulă! (N.T.)

mă ținea pe mine, care eram ceva mai greu decît Blake, nu se putea rupe nici cu el.

Am întins hainele lui Blake pe pat, inclusiv ciorapii, lenjeria de corp și pantofii. Pe masă am pus un exemplar nou al ghidului străzilor și un alt ghid cu traseul metroului. Am deschis aparatul de radio, l-am potrivit la postul B.B.C., apoi l-am închis. La fel am procedat și cu televizorul: l-am aranjat antena de cameră pînă ce am obținut o imagine bună și l-am oprit.

Mi-am luat apoi treniul, pălăria și scara pe care o băgasem într-o pungă de nailon și am mers să-i telefonez lui Michael.

— Alo! Ce faci? am întrebat eu.

— A! Noroc. Bine, mulțumesc, a răspuns el, dar tu?

— Bine și eu, dar au fost zile cînd m-am simțit și mai bine. Ți-am dat telefon să-ți spun doar că am plecat.

— Mult noroc, îmi ură Michael.

— Mulțumesc. Am nevoie de așa ceva. La revedere.

Am mers încet pe Du Cane Road. Cerul era acoperit și începuse să burnițeze puțin. Ceasul arăta 16,45. Dacă ploaia s-ar fi întetit, mi-ar fi convenit de minune. O ploaie mai zdravănă ar fi împiedicat lumea să mai iasă pe stradă. În același timp, ar fi estompat vizibilitatea asupra zidului închisorii, care și așa era slab luminat. Am traversat pe trotuarul opus zidului, trecînd pe lîngă cîțiva gardieni, care păreau că nu mă văd. Am intrat la florăria din Old Oak Common Lane. Nu am găsit decît crizanteme în ghiveci. M-am dus la mașină, am așezat ghiveciul pe bancheta din față, iar punga cu scara în portbagaj. Am dat drumul la radio, încercînd să-mi stăpînesc nervii. Se făcuse ora 17,15. Mai era destul timp pînă la operație.

Am pornit cu mașina în jos, pe East Acton Lane. Ploaia se întetea. Asta era excelent. Am ridicat geamurile, și în momentul acela simțeam cum nervii mei începeau să mă lase. Oamenii spun că în asemenea situații este bună o țigară, dar eu nu eram fumător. M-am uitat la ceas. Era 17,45. Din cauza aglomerației de pe străzi semafoarele fuseseră aban-

donate, iar circulația era îndrumată de doi polițiști. Se făcuse ora 18 și nu ajunsesem încă la închisoare. Probabil că Blake încerca să intre în legătură cu mine, iar eu mă aflam la intersecție, la discreția unui polițist. Acesta se întoarse și-mi făcu semn că pot trece. Cînd am ajuns în dreptul lui, am deschis puțin gemulețul și i-am mulțumit. Ajuns pe Artillery Road, am parcat mașina la locul cunoscut. Mi-am scos repede treniul și pălăria și le-am pus pe bancheta din spate. Am fixat antena. Nu era nevoie să ascund aparatul, căci Artillery Road era cufundată în întuneric și pustie. La nevoie, mă puteam folosi de flori. M-am uitat la ceas: 18,06. Am apăsă pe buton.

— Aici Fox Michael către Baker Charlie; Fox Michael către Baker Charlie. Recepție.

Blake mă aștepta deja.

— Baker Charlie către Fox Michael. Te aud bine. Recepție.

— Din ziduri de piatră nu se face o închisoare, nici din gratii de fier o colivie. Terminat.

— Minți inocente, visătoare le-asemuiesc cu o sihăstrie. Terminat.

— Richard Lovelace trebuie să fi fost nebun. Terminat.

— Sau poate un simplu visător. Terminat.

— Scuză-mă pentru întîrziere, dar am pierdut timp la intersecție. Totul este în regulă la mine. Ești gata să începem? Terminat.

— Da, răspunse Blake, sînt gata. Prietenul nostru a fost foarte drăguț și a acceptat să forțeze fereastra în locul meu. Este aici lîngă mine, cu cricul în brațe. Pot să-i spun să înceapă? Terminat.

M-am uitat la ceas: 18,10.

— Da, Baker Charlie. Spune-i să înceapă acum. Terminat.

— A plecat. Terminat.

— Cred că ar fi bine să ieși pe palier să stai de veghe. În felul acesta vei putea să-l supraveghezi și dacă dă de bucluc să vedem ce ne rămîne de făcut. Terminat.

— Foarte bine, Fox Michael. Te voi chema eu. Terminat.

M-am răsucit pe scaun și m-am uitat prin geamul din spate pînă spre capătul lui Artillery Road. Era întuneric beznă. M-am întors iar cu fața spre Du Cane Road. Mașinile treceau cu luminile pîlpiînde, cam cîte una la zece secunde. În momentul acela mi-am dat seama ce poziție vulnerabilă aveam. Dacă ar fi apărut brusc o mașină în Artillery Road, aș fi fost prins în farurile ei. De fugă nici nu putea fi vorba. Ploaia se întetea mereu, răpăind pe tabla mașinii, stropind geamurile și îngreuiind vizibilitatea.

Mi-am lipit urechea de aparat și am auzit vocea lui Blake.

— Baker Charlie către Fox Michael. Recepție.

— Fox Michael către Baker Charlie. Te aud bine. Recepție.

— Am ieșit pe fereastră. Sint gata să plec. Terminat.

Treaba fusese făcută repede. Exact trei minute. Acesta era momentul cheie. Din clipa în care Blake sărea pe fereastră nu mai avea nici o posibilitate de întoarcere. Dacă nu reușeam să-l trec peste zid, a doua zi se afla la ocnă. De acum înainte totul depindea de rapiditatea cu care acționam eu.

El mă aștepta să-i vorbesc. Am apăsât pe butonul de emisie, dar în aceeași clipă apărură două faruri puternice ale unei dube care venea pe Artillery Road, luminînd toată zona și orbindu-mă. Ca măsură de precauție, la început am coborît aparatul mai jos de parbriz, apoi l-am lăsat pe genunchi și am luat ghiveciul cu flori în mînă.

Vehiculul a trecut încet pe lîngă mine și eu l-am urmărit prin oglinda retrovizoare pînă ce a trecut de capătul străzii.

Am apăsât iar pe butonul de emisie.

— Mai ești acolo? am întrebat eu. Terminat.

— Da. Ce s-a întîmplat? Terminat.

— Am fost obligat să intrerup emisia din cauza unei dube care a trecut pe lîngă mine, după ce a inspectat mai

întîi parcul. Cred că este vorba de o patrulă de noapte care probabil că se va înapoia, așa că mai stai puțin în ascunzătoare. De îndată ce totul va fi în regulă, te anunț. Terminat.

— Bine, Fox Michael, aștept. Terminat.

După cinci minute, farurile dubei străluciră din nou la capătul lui Artillery Road. Am luat din nou ghiveciul cu flori în mînă. Duba trecu pe lîngă mine și se opri cîteva iarzi mai încolo, lîngă zidul spitalului. Timp de aproape un minut nu se întîmplă nimic. Apoi portiera se deschise și din mașină ieși un individ cu o șapcă pe cap și îmbrăcat cu o jachetă de culoare închisă. În picioare avea niște cizme de cauciuc cu carîmbul întors. Se rezemă de mașină și începu să se holbeze la mine. Era clar că mă suspecta. Am ridicat ghiveciul cu flori ceva mai sus, ca să-l vadă mai bine și m-am făcut că mă uit la ceas. În felul acesta speram să-l conving că aștept să începă vizita la spital. Dar zadarnic, omul continua să stea lipit de mașină. Trebuia să plec!

Am pornit motorul și am plecat, convins fiind că evadarea eșuase nu numai în seara aceea, ci pentru totdeauna. Și nici măcar nu avusesem posibilitatea să-i dau lui Blake vreo explicație. Probabil că în momentul acela el făcea ape-luri desperate într-un aparat lipsit de viață și încerca să găsească vreo explicație abandonării sale tocmai în momentul cînd simțea libertatea mai aproape ca oricînd. Imi imaginam ce gîndea Blake. Dar ce era de făcut? În mod precis, paznicul acela ori anunțase poliția ori, în cel mai bun caz, aștepta să vadă dacă nu cumva mă întorc. Ce aveam să le spun lui Michael, Anne și Pat? M-ar fi crezut oare?

Cu aceste gînduri amare m-am îndreptat spre Wood Lane. Semaforul era pe verde. Am ezitat o clipă. Dacă o luam la stînga pe Highlever Road, ajungeam acasă, unde mă așteptau amărăciunea insuccesului și remușcările. Am făcut la dreapta pe Westway. M-am uitat la ceas. Era aproape 18,30. Cei din corpul „D” se întorceau de la cinema pe la ora 19, și uneori chiar mai devreme. Asta însemna coridoare aglomerate și încă o jumătate de duzină de gardieni

deschind uşile închisorii. Dacă Blake nu ieşea pînă atunci, nu ar mai fi putut după aceea. Am luat-o iar la dreapta pe Old Oak Common Lane şi din nou la dreapta pe Du Cane Road. Am trecut prin faţa porţii închisorii şi m-am oprit în dreptul uşii pe unde intră directorul. Am coborît din maşină şi m-am îndreptat spre Artillery Road.

Duba plecase, dar locul ei îl luase altă maşină. Era oare o maşină a poliţiei? M-am uitat la ceas: 18,35. Acţiunea trebuia să înceapă acum sau niciodată. M-am întors la maşină. Am pornit motorul şi am urnit-o din loc. Am făcut la stînga pe Artillery Road, mergînd pînă aproape de capăt şi am parcat în locul de unde plecasem. Am cercetat cealaltă maşină. Doamne! O pereche de îndrăgostiţi.

La fel ca şi duba, maşina îndrăgostiţilor se afla cu faţa spre parc şi puteam să-i observ la fel de bine cum mă vedeau ei pe mine. Ne despărteau doar cîţiva iarzi. Trebuia să scap de ei. Indiferent cum, dar era absolut necesar să mă debarasez de ei. Am coborît din maşina mea şi m-am îndreptat spre cealaltă maşină. M-am uitat ostentativ la îndrăgostiţii dinăuntru. Crezînd că sînt probabil de la poliţie, fata şi-a ridicat capul de pe umărul tînărului şi i-a şoptit ceva la ureche. Apoi şi-au zîmbit unul altuia, tînărul a pornit motorul şi au plecat.

Fără să mai pierd măcar o clipă, am sărit repede în maşină şi am apăsat pe butonul de emisie.

— Fox Michael către Baker Charlie. Recepţie. Am chemat eu cu înfrigurare.

Blake mă aştepta.

— Baker Charlie către Fox Michael. Recepţie. Te aud bine. Nu mai pot sta aici mult timp. Se întorc de la cinema. Trebuie să ies acum. Nu este timp pentru explicaţii. Terminat.

— O.K., Baker Charlie. Dă-i drumul. Terminat.

— Gata, ies. Te anunţ cînd sînt afară. Terminat.

În acel moment, o altă pereche de faruri a apărut dinspre Du Cane Road. Maşina opri la vreo 30 de iarzi lîngă

zid, cu faţa spre mine. Farurile au rămas aprinse, luminîndu-mă complet. Vocea lui Blake se auzi în aparat.

— Baker Charlie către Fox Michael. Sînt afară. Poţi arunca scara acum. Terminat.

Eram orbit de lumină, iar vocea lui Blake mă asurzea. M-am făcut că miros florile şi am ridicat aparatul pînă aproape de parbriz, apoi am spus:

— Fox Michael către Baker Charlie. Aşteaptă puţin. Este cineva lîngă mine. Nu pot întreprinde nimic pînă nu pleacă. Terminat.

— Bine, Fox Michael, dar sper să plece curînd. Am ieşit deja din clădire şi aştept scara. Ceilalţi s-au întors de la cinema. Patrula poate apărea din clipă-n clipă. Te rog, încearcă şi grăbeşte-te. Terminat.

Vocea lui Blake reflecta neliniştea prin care trecea, stînd acolo în ploaie, la cîţiva iarzi de zid şi aşteptînd puntea care să-l ducă spre libertate. Işi dădea şi el seama că ajunsese într-un punct de unde nu se mai putea întoarce. Farurile celeilalte maşini se stinseră şi din ea coborîră doi bărbaţi şi două femei, care se îndreptară spre spital. De acum înainte aveau să sosească mereu alţi vizitatori. Ceasul arăta ora 18,45.

Tocmai mă pregăteam să-l chem pe Blake, cînd o altă maşină apăru în Artillery Road. Se opri în faţa primei maşini, chiar lîngă zidul spitalului. Farurile puternice m-au obligat să iau din nou florile în mînă. Aparatul se afla deschis lîngă mine.

„Fox Michael! Fox Michael! Răspunde! Nu mai pot aştepta. Răspunde.“

Farurile continuau să rămînă aprinse. Cei din maşină nu se grăbeau. Am coborît cu florile în mînă din maşina mea şi m-am îndreptat spre maşina lor. Au coborît şi ei din maşină, au stins farurile şi au plecat spre spital. I-am urmărit pînă au intrat înăuntru, apoi am fugit repede spre maşină. Am deschis aparatul şi am auzit vocea lui Blake:

„Fox Michael! Fox Michael! Răspunde! Nu mai este timp! Răspunde! Aruncă scara. Nu mai pot aștepta. Răspunde!”

L-am lăsat să termine, apoi am spus:

— Fox Michael către Baker Charlie. Arunc scara acum. Consecințele nu mai au importanță. Terminat.

Am vorbit încet, conștient de împrejurări.

— Foarte bine, Fox Michael, foarte bine. Dar grăbește-te. Nu mai este timp. Mă aștept să fiu prins din moment în moment. Arunc-o acum. Este ultima șansă. Terminat.

— O arunc în clipa asta, am repetat. Fii atent la zid. Terminat.

Am coborât din mașină, m-am dus la portbagaj. Am scos scara cu grijă din pungă, ținând-o așa cum făcusem exercițiile. Am închis încet portbagajul. Scara avea 20 de trepte; ele trebuiau să atârne de partea cealaltă a zidului. Partea dinspre mine consta din cele două margini ale scării împletite într-o funie groasă, care se termina cu un laț. La cea de-a douăzecea treaptă, pe margini, făcusem câte un nod măricel, pentru a ține scara depărtată la câțiva inci de zid. Blake putea astfel s-o urce cu ușurință.

Am băgat mîna stîngă în laț, ținînd de frînghia groasă, iar cu dreapta am prins treptele. M-am uitat spre zid și am început să fac un balans. Trebuia să arunc scara de la prima încercare. Mă îndoiam că voi reuși. M-am uitat la mașină, se afla la câțiva inci depărtare de zid. Deasupra becuțului care lumina numărul se afla o bară de protecție. M-am suit pe ea și am făcut un nou balans.

La al treilea balans am aruncat-o. Am ținut de frînghie bine, pînă ce am simțit că cele două noduri s-au fixat pe zid. Asta însemna că prima treaptă se afla pe pămînt, de partea cealaltă a zidului. Cu ambele mîini, țineam strîns de frînghie. Fruntea o lipisem de zid. Așteptam să simt greutate pe scară. La început n-am simțit nimic și mă întrebam dacă Blake găsisese scara. Mi s-a părut o veșnicie de cînd o

aruncasem. „Haide, haide, haide!” spuneam printre dinți, bătînd dureros de tare cu fruntea de zid. Cîteva minute n-a mai apărut nici o mașină, dar norocul acesta nu putea dura mult. Mașina mea mă acoperea, întrucît se afla între mine și partea carosabilă a străzii, dar nu acoperea frînghia la partea ei superioară de pe zid. Și apoi, cînd Blake apărea pe zid, se afla la vedere, încît nu mai exista nici un mijloc de avertizare.

Am dat cu piciorul în zid: „Pentru Dumnezeu, omule, grăbește-te!” am spus eu, aproape țipînd. Ploaia mă făcuse ciuciuțete. Eram ud pînă la os. S-a auzit o lovitură în zid, la bază; apoi încă una mai sus, și mai sus. Cineva urca pe scară, dar eu nu simțeam prea mare greutate. Zidul mă ajuta mai mult decît mă gîndeam. Dar oare cine urca scara, Blake? Sau un supraveghetor? Omul ajunsese la jumătatea zidului. Cine era? Era Blake acela pe care-l ajutam? Sau în clipa asta contribuiam la propria-mi distrugere? M-am uitat în sus. Dacă nu era Blake cel care urma să apară pe zid, aș fi fugit. O pereche de mîini apucară cu putere marginea zidului. Imediat apăru și o față. Era Blake.

Se uită la mine năucit. Trecuse aproape un an de cînd nu ne văzuserăm și i-au trebuit cîteva secunde ca să mă recunoască în strada întunecoasă. De multe ori, după aceea, m-am gîndit că Blake ar fi putut să aibă îndoieli de ultim moment în legătură cu cine sau ce îl aștepta de partea cealaltă a zidului.

— Haide, omule, haide! am strigat eu.

Trecu peste zid de partea unde mă aflam eu și se lăsă în jos, ținîndu-se cu mîinile de marginea acestuia. Se uită la mine peste umăr, cu o mimică întrebătoare.

— Sări, am strigat eu iar, sări odată, ce aștepti!

Își făcu puțin vînt, sprijinîndu-se cu picioarele de zid, și sări.

M-am dat mai aproape de zid, pentru a preveni o eventuală cădere greșită, dar Blake își pierdu echilibrul și se

prăbuși la picioarele mele. Se lovi cu capul de pavaj cu o bufnitură surdă și rămase nemișcat.

În acel moment, dinspre Artillery Road apărură o mașină care venea spre noi cu farurile aprinse. Aceasta opri cam la zece iarzi de noi, dădu înapoi și parcă chiar lângă zidul închisorii. Am așteptat să stingă farurile și să coboare pasagerii din ea, apoi m-am aplecat asupra lui Blake, l-am prins în brațe și l-am aruncat pe bancheta din spate a mașinii. Blake continua să geamă și nu scotea nici un cuvânt.

Am trântit portiera, m-am urcat la volan și am pornit. Circulația nu era prea intensă, așa că am putut intra pe Du Cane Road fără întârziere.

Blake se ridică; își revenise puțin.

— Cum te simți, George? l-am întrebat eu, fără să întorc capul.

— Nu prea rău, prietene, nu prea rău, răspunse el cu voce tremurândă.

— Lângă tine ai un tren și o pălărie. Imbracă-le.

Ploaia se întetise și mai mult, biciuind cu putere în parbriz. Am avut noroc, întrucât am prins la toate semafoarele culoarea verde. Urmam ruta prestabilită și mă uitam prin oglinda retrovizoare: nu eram urmăriți. Apoi mi-am amintit de instrucțiunile ce trebuia să le dau lui Blake.

— George, am spus eu, uitându-mă înainte pe șosea, cheile sînt în buzunarul din stînga, așa cum am stabilit, iar plicul în celălalt buzunar. Numărul de telefon este scris pe o bucată de hîrtie ce se găsește în plic. Codul este simplu: scazi o unitate din fiecare cifră, astfel că cinci înseamnă patru, opt înseamnă șapte etc. Primele trei cifre sînt corespundentele numerice ale prefixului alfabetic. Ai înțeles?

— Da, am înțeles, a răspuns el.

— Adresa este Highlever Road, nr. 28. Dar te conduc pînă acolo.

Am luat-o la stînga pe Oxford Gardens și am oprit cam la douăzeci de iarzi de Highlever Road. M-am întors spre

Blake și am rămas pironit cu ochii la el. Fața îi era plină de sînge, care șiroia dintr-o rană de la frunte. Nu putea intra singur în casă în halul ăsta.

— Mai bine merg cu tine, George. De mașină o să încerc să scap mai tîrziu, i-am spus eu.

Apoi l-am tîrit în casă, l-am aruncat în pat și am ieșit repede afară să mă debarasez de mașină. Dar asta nu înainte de a-i comunica și lui Michael vestea bună că operația reușise.

Timp de vreo jumătate de oră am colindat străzile Londrei, după care m-am oprit pe Harvest Road, N.W.6 și, cu toate că purtasem tot timpul mănuși (amprentele mele digitale erau binecunoscute poliției), am șters, pentru orice eventualitate, cu batista, toate locurile care ar fi putut purta asemenea urme. Apoi am încuiat mașina și am luat un taxi care m-a dus pînă aproape de casă. N-am vrut să mă ducă chiar pînă la locuință, gîndindu-mă că era mai prudent așa. Am bătut de trei ori în ușă, am intrat repede înăuntru și l-am găsit pe Blake îmbrăcat cu hainele pe care i le pregătisem.

Își revenise de-a binelea și se spălase pe față, dar rana de la frunte continua să-i sîngereze. M-am uitat atent la el. Nu era ceva prea grav, dar ochiul drept începuse deja să i se închidă, iar mîna stîngă îi spînzura fără vlagă.

— Astă-seară, i-am spus eu, n-avem ce mai face, dar mîine am să încerc să-ți aduc un doctor.

I-am pus o compresă rece și i-am bandajat mîna cu o bucată de pînză ruptă din cămașa pe care o purtase la închisoare.

— Te doare? l-am întrebat eu.

— Nu prea tare, mi-a răspuns el, ridicînd cu cealaltă mîna paharul de whisky ca să cînstim reușita operației noastre.

Ne-am mai umplut încă vreo cîteva pahare de whisky, apoi am dat drumul la televizor. Blake stătea pe pat, iar eu în fotoliu. M-am uitat la ceas: 20,45.

— Buletinul de știri este la ora 21, am spus eu.

Apoi, întorcându-mă către Blake cu un aer de nonșalanță calculată, am adăugat :

— Mă întreb dacă vom vedea ceva interesant.

— Și eu la fel, rise el.

Programul se termină. Ecranul rămase câteva clipe alb, apoi se auzi semnalul de începere a buletinului de știri. În același timp, pe ecran apăru fotografia lui Blake și crainicul anunță :

„George Blake, condamnat la patruzeci și doi de ani închisoare pentru că a furnizat informații cu caracter secret Uniunii Sovietice, a evadat astă-seară de la Wormwood Scrubs. El a fost judecat de Curtea Criminală Centrală în mai 1961. Un purtător de cuvânt al Ministerului de Interne a declarat că la apelul de la ora 19, când toți deținuții erau încuiați în celulele lor, Blake nu se mai afla în celulă. N-a fost găsit nici în jurul închisorii. Se presupune că a evadat. O urmărire de mari proporții a fost organizată de Secția specială a Scotland Yard-ului. Aeroporturile, porturile și ambasaderele est-europene sînt ținute sub observare. Pe măsură ce vom primi și alte știri în legătură cu această dramatică evadare, vă vom ține la curent.“

M-am întors spre Blake. Acesta rise și se uită recunoscător la mine. Ridicărăm în același timp amîndoi paharele și le băurăm pînă la fund.

În postură de fugari

În dimineata următoare evadării m-am dus la locuința lui Michael și a Annei, cărora le-am povestit pe larg peripețiile prin care trecusem. Apoi le-am spus că trebuie să găsească neapărat un doctor pentru George, căci nu poate fi lăsat în starea în care se află. Michael promise că se va ocu-

pa el de treaba asta. Am plecat acasă, unde am reluat cu Blake discuțiile pe marginea greutăților întîmpinate. Dar timpul trecea și Michael cu doctorul încă nu apăruseră. În sfîrșit, pe la ora 20 au venit. Sînt convinși că doctorul l-a recunoscut pe Blake, dar nu a lăsat să se înțeleagă.

George avea o fractură la braț, așa că doctorul, înțelegînd situația, a hotărît să i-l fixeze pe loc în ghips. Ceea ce a și făcut, cu toate condițiile improprii.

Între timp, veniseră Pat și Anne, astfel că, împreună, după plecarea doctorului, am sărbătorit reușita acțiunii, povestind din nou și din nou întîmplările serii precedente.

Apoi am discutat despre viitor. Locuința din Highlever Road nu fusese achiziționată decît ca o reședință temporară, ca un loc unde să ne ascundem cît mai repede posibil. Acum trebuia să căutăm un alt loc, unde să fim în siguranță deplină. Le-am spus că o dată pe săptămînă, miercurea, proprietarii fac curățenie în casă. Asta însemna că mai aveam două zile la dispoziție. Michael și Pat se gîndiră să vorbească cu niște prieteni de-ai lor. Unii dintre ei aveau posibilitatea să ofere o cameră.

— Desigur că un lucru este important, reaminti Blake : să nu știe prea mulți oameni ; cu cît știu mai puțini, cu atît riscul este mai mic.

Michael și Pat spuseră că vor discuta cu acei prieteni în care se poate avea încredere sută la sută. Aceasta a fost destul ca să ne liniștească, pe mine și pe Blake.

Era aproape miezul nopții cînd mi-am condus oaspeții la ieșire.

— Sîntem oameni norocoși, i-am spus lui Blake după ce plecară ceilalți, că avem asemenea prieteni.

A doua zi de dimineată am făcut piața, cumpărînd și câteva ziare. Evadarea era comentată pe prima pagină, în coloane largi, amintindu-se totodată că s-au luat măsuri drastice pentru prevenirea evadării altor spioni aflați în închisorile engleze.

La vremea prinzului, în emisiunea B.B.C.-ului intitulată „The World at One”¹, un ziarist canadian, care fusese internat într-un lagăr în Coreea împreună cu Blake, a debutat cu prima dintre teoriile fantastice care urmau să mai apară. Prin cablu transatlantic a spus unui reporter al B.B.C.-ului că Blake n-a evadat, pentru simplul motiv că nu fusese niciodată la închisoare. Totul era, pretindea el, o parte a unui mare complot al Serviciului secret, pentru a duce de nas K.G.B.-ul². Procesul lui Blake fusese contrafăcut ca să-i convingă pe ruși că el a fost realmente slujitorul lor credincios, în timp ce, de fapt, acesta îndeplinea instrucțiunile lui M.I.6³. După simulacrul de proces, Blake a plecat undeva să trăiască în liniște sub un nume fals, iar la Wormwood Scrubs, în locul său, a mers o dublură. Acum, M.I.6 aranjase o evadare la fel de simulată. Inlocuitorului lui Blake i s-ar plăti pentru treaba asta, iar adevăratul George Blake ar reapărea și și-ar găsi o cale spre Rusia, unde K.G.B.-ul l-ar întâmpina ca pe un erou. Blake, desigur, ar lucra apoi, chipurile, pentru K.G.B. și ar trimite regulat rapoarte patronilor săi din Londra. Astfel, M.I.6 ar reuși să-și planteze unul dintre cei mai buni oameni ai săi în centrala K.G.B.-ului din Moscova.

La terminarea transmisiei m-am întors spre Blake.

— Așadar, asta-i micul tău joc, nu-i așa? l-am întrebat. Tot timpul am lucrat pentru M.I.6? Atunci, ar fi fost de dorit să-mi facă misiunea de simbătă ceva mai ușoară. Ori au instalat acel paznic, perechea de îndrăgostiți și toți ceilalți care mi-au oprit bătăile inimii tocmai ca s-o facă cât mai convingătoare? Foarte inteligent. După toate astea, pot să-ți mai spun pe nume?

Blake rise.

— Poți să-ți imaginezi, răspunse el tot printr-o întrebare, Serviciul secret britanic îndrăznind să-și facă niște

pioni din ministrul de interne, procurorul general și ministrul justiției?

Nu, într-adevăr nu puteam.

La ora 20, soneria a răsunat de trei ori. Erau Michael și Anne. Afară, pe șosea, era o mașină pe care o împrumutaseră pentru acea seară. Michael s-a uitat la cele două geamantane care stăteau în mijlocul casei.

— Mă tem că am vești proaste pentru tine, Seán, spuse el. Prietenul pe care l-am găsit are liberă numai o singură cămaruță și nu poate primi decît pe unul dintre voi.

— Asta-i vestea proastă? l-am întrebat. Aici mai sînt încă în siguranță pentru citva timp. La urma urmei, proprietarii și cițiva dintre chiriași m-au văzut. Pot sta liniștit pînă cînd încep să-mi publice și mie fotografia și să o prezinte la televiziune. Dar George trebuie să plece de aici, pentru că mîine acest mic apartament va fi plin de lume, cînd vor veni să facă curățenie și să schimbe așternuturile.

Michael și Anne arătau increzători, dar Blake părea să fie neliniștit de ceva.

— Ce păcat, Seán, că nu poți veni și tu, spuse el.

— Vom încerca, desigur, să găsim și pentru Seán un alt loc, adăugă Anne.

Michael mă privi cu o anume curiozitate.

— Cum poți fi așa de sigur că poliția te va suspecta? întrebă el.

— Asta-i, am răspuns eu, o concluzie inevitabilă, pentru motivele pe care deja le-am discutat. A mai intervenit și chestia cu paznicul acela cu duba lui. Nu, e doar o chestiune de timp. Firește, n-aș fi surprins dacă ei deja m-ar căuta.

— Dar dacă așa stau lucrurile, de ce nu-ți publică numele și fotografia? întrebă Anne.

— Asta ar fi o proastă strategie, i-am explicat eu. Nu vor să mă prevină. Vor publica fotografia mea numai atunci cînd vor fi convinși că eu știu că ei mă caută.

¹ „Actualitatea internațională la ora unu”. (N.T.)

² Organele de securitate sovietice. (N.T.)

³ Organul de contraspionaj englez. (N.T.)

— Oricum, Seán, vom face tot ce depinde de noi să găsim o locuință unde să te muți, zise Michael. Apoi, cu o expresie obosită pe fața sa palidă, se întoarse spre Blake.

— Acești oameni unde vei merge, spuse el încet, cunosc, desigur, cine ești.

— Să mergem deci, am spus eu.

După ce i-am condus, m-am întors și m-am lungit pe pat, cu ochii țintă în tavan. Trebuia să mă gândesc. Asta era o evoluție neașteptată. Deși Blake nu mai putea sta, în mod evident, în Highlever Road, mă simțeam încă stingher fără prezența sa. Dar, pe de altă parte, era numai o chestiune de timp — poate de zile — înainte ca Scotland Yard-ul să publice numele și fotografia mea. Indată ce s-ar convinge că sînt răspunzător, și-ar concentra, desigur, eforturile să mă descopere. Asta ar face ca noua ascunzătoare a lui Blake să fie și mai sigură. Deci, situația fiind asta, cu cît s-ar fi convins că sînt vinovat, cu atît era mai bine. Oricum, era numai o chestiune de zile, așa că de ce să nu grăbim puțin mersul evenimentelor?

Primul lucru pe care îl puteam face era să supraveghez atent străzile dimprejurul locuinței mele și cele ale închisorii, apoi să dau un telefon la Scotland Yard.

Mi-am îmbrăcat așadar un costum adecvat pentru asemenea treburi și am ieșit în stradă. Am luat-o apoi pe Latimer Road și de aci am mers mai departe, cu metroul, pînă în Paddington. Pe peronul din Paddington am zărit un polițist și un individ îmbrăcat în haine civile, care s-au uitat într-un mod foarte curios la mine. Fără îndoială că și civilul era tot polițist și că împreună căutau pe cineva. Pe mine? Tot ce era posibil. Aveau doar fotografia mea de la închisoare. S-au mai uitat un timp în direcția mea, după care au început să scruteze alți călători, iar eu m-am îndreptat spre o cabină telefonică din partea opusă stației de metro. După ce mi-am pus mânușile, am format numărul Whitehall 1212. La capătul firului mi s-a răspuns:

— Aici Scotland Yard.

— Am un mesaj pentru dumneavoastră, am spus eu, îngroșîndu-mi vocea.

— Regret, domnule, dar noi nu avem voie să primim mesaje la dispecerat.

— Atunci dați-mi legătura cu altcineva.

Urmă o scurtă pauză, după care se auzi vocea unui alt individ care, după ce își comunică numărul telefonului interior, întrebă:

— Cu ce vă pot fi de folos, domnule?

— Luați un creion și o hîrtie și notați.

— Da, am luat.

— Foarte bine, acum scrieți următoarele: Mașina folosită în seara evadării se află parcată în Harvest Road, N.W.6.

— Vreo dată de identificare aveți?

— Da, 117 G.M.X. Noapte bună.

Am pus receptorul în furcă și am părăsit cabina.

Asta, mă gîndeam eu, pe lingă faptul că îndepărta Scotland Yard-ul de Blake, avea să producă și o mare confuzie. Astfel, cei de la Scotland Yard puteau crede că operația fusese pusă la cale cu ajutorul lumii interlope și că unul dintre indivizii plătiți care luaseră parte la ea, din diverse motive se hotărise să trădeze.

Cînd m-am întors la locuință, mi-am turnat un whisky mare. Da, reflectam eu, în seara aceasta am realizat un lucru bun. Secția specială a Scotland Yard-ului urma să se angajeze pe o pistă falsă, ceea ce însemna un timp cîștigat pentru noi.

A doua zi, la buletinul de știri de la televiziune s-a anunțat că poliția descoperise mașina care servise la evadarea lui Blake și că ea se afla pe urmele proprietarului, căruia nu i-a comunicat numele. Dar eu știam că printre cei suspectați eram și eu. În aceeași seară, Michael și Anne au venit și m-au dus cu o mașină la o casă de pe Cromwell Road, nu departe de stația Gloucester Road.

— Proprietarul, îmi spuse Michael pe drum, este plecat din oraș pentru week-end. Se va întoarce duminică noaptea, tîrziu. Am vorbit cu el la telefon și a fost de acord.

George va veni la tine mâine noapte. Apropo, este foarte neliniștit și cere să fiți împreună. Nu se simte prea bine unde se află acum.

Cînd am ajuns la noua ascunzătoare, Michael a mai adăugat :

— Amicul meu stă împreună cu mama și soția sa. El este plecat cu soția din oraș, iar mama nu citește ziarele și nici nu se uită la televizor. Ea a fost înștiințată că o să sosească doi prieteni ai fiului său și, ca atare, te așteaptă.

— O.K., am aprobat eu. Pînă aici este bine.

Apoi Michael mi-a înmînat cheia de la intrare și ne-am urat noapte bună.

Ușa de lângă dormitor dădea într-o sufragerie spațioasă, confortabilă. Am intrat, am aprins soba electrică și m-am așezat să urmăresc emisiunea de la televizor. Evadarea figura încă în știrile de actualitate. Erau prezentate fotografii ale mașinii și se anunța că Scotland Yard-ul cunoștea identitatea proprietarului, dar încă nu era pregătit să-i divulge numele. Se credea că este un irlandez de treizeci și doi de ani.

Am auzit pași pe scări și după cîtva timp își făcu apariția o doamnă în vîrstă de aproximativ șaptezeci de ani. Era înaltă, uscățivă și îmbrăcată toată în negru. M-am ridicat.

— Bună seara, doamnă.

— O, bună seara, răspunse ea cu o voce slabă, dar cultivată. A sosit și cealaltă persoană ?

— Nu, doamnă. Sosește mâine.

— Bine. Cred că ați reușit să vă familiarizați oarecum cu apartamentul.

— În mare parte, da.

— Atunci vă las și vă spun noapte bună.

— Noapte bună, doamnă.

A doua zi dimineața m-a invitat să servesc micul dejun cu ea. Cafea, piine cu unt și două ouă fierte. Mai tîrziu am ieșit în oraș, să cumpăr ziare. Știam că toți polițiștii din Anglia aveau cite o fotografie de-a mea. Dar ea nu le putea

folosi prea mult, căci era făcută cu cinci ani în urmă, la începutul șederii mele la Wormwood Scrubs. Pe prima pagină a tuturor ziarelor se afla fotografia mașinii și se dădeau amănunte despre irlandezul urmărit. Citindu-mi portretul, m-am mirat cît de sărac era în elemente particulare. El se putea tot atît de bine potrivi și altor persoane.

Seara au venit Blake, Michael și Anne, și împreună am privit la televizor. De data aceasta, la buletinul de știri se arăta, printre altele, că doi ofițeri superiori de la Secția specială a Scotland Yard-ului plecaseră cu avionul în Irlanda s-o viziteze pe mama irlandezului urmărit, originar din Limerick. Se presupunea că evadatul se ascundea aci.

După buletinul de știri, Michael și Anne au plecat, iar Blake a rămas să se ascundă sub același acoperiș cu mine.

A doua zi dimineața, cu toate protestele lui Blake, care îmi spunea că este prea periculos, am fost nevoit — la rugămintea bătrînei doamne — să ies în oraș să-i fac cîteva cumpărături. Pe drum am trecut pe lângă doi polițiști care stăteau la un colț de stradă, discutînd. Eram hotărît ce să fac dacă m-ar fi recunoscut : i-aș fi dus cît mai departe posibil de ascunzătoare. Dar n-a fost nevoie.

Intorcîndu-mă, l-am găsit pe Blake la fereastră, care scruta Cromwell Road, printr-o crăpătură de la jaluzele.

— Știi, e cam interesant, a spus el.

— Ce anume ?

— Cînd eram la M.I.6, biroul meu se afla pe strada asta, nu prea departe de unde sîntem acum.

— Intr-adevăr, foarte interesant, am aprobat eu. Probabil că toți sînt acum acolo, scărpinîndu-se în cap și întrebîndu-se unde ai putea fi, iar tu ești chiar pe aceeași afurisită de stradă cu ei.

În acest timp, la televizor se lansa un apel pentru martorii care ar putea să ajute poliția în investigațiile sale. Prezentatorul de pe ecran ținea în mîini un ghiveci de flori și o andrea de croșetat nr. 13, rugînd pe cei care le-ar fi vîndut exact înainte de evadare să se prezinte pentru relații. „Andrelele vor fi ușor de reamintit, stărui el. Au fost folo-

site vreo treizeci de astfel de andrele la confecționarea scărilor de frînghie și orice vînzător care a vîndut o cantitate așa de mare deodată n-ar putea să nu-și reamintească ceva despre persoana ce le-a cumpărat.

Era ora 23 cînd a sosit gazda noastră, un bărbat de vreo patruzeci de ani, înalt, slab și îmbrăcat foarte pestriț. Părul îi ajungea aproape pe umeri. În mîna ținea un tranzistor mare.

Blake și cu mine ne-am ridicat și l-am salutat.

— Unde este Michael, întrebă, ignorînd salutul nostru. Am înțeles imediat că sediul în care ne aflam urma să fie, desigur, foarte trecător pentru noi.

— Păi, nu-i aici, i-am răspuns, este acasă.

— Mai bine îi telefonez. Puse radioul pe măsuta de servit cafea și se îndreptă către telefon. Apoi se opri și se întoarse către mine.

— E greșit dacă dau telefon de aici?

— Cred că ar fi mai înțelept să nu-l folosești, i-am spus.

— Foarte bine, voi folosi o cabină telefonică. Părăsi casa.

— Ei bine, m-am adresat lui Blake, am impresia clară că nu sintem prea bine veniți aici.

— S-ar putea să ai dreptate, zise Blake, dar să așteptăm să vedem ce va urma.

A doua zi ne-am trezit iar cu Michael și Anne, însoțiți de cel care acceptase să ne găzduiască. Ne-am strîns cu toții în sufragerie și mare mi-a fost mirarea cînd am aflat că gazda noastră nu-și dăduse seama pînă atunci că adăpostea pe cei mai căutați oameni din Anglia. Desigur, ar fi vrut să dea o mîină de ajutor, dar era prea periculos. Casa lui nu prezenta destulă siguranță. El era scriitor și avea mulți vizitatori. În plus, avea o secretară ce lucra șapte ore pe zi și care ar fi remarcat repede că doi oameni în toată firea nu părăseau niciodată camera.

— Cred, am intervenit eu în cele din urmă, că ar fi mai bine să plec înapoi la celălalt loc. Am deja plătită chi-

ria pentru o lună și atîta timp cît fotografia mea nu este publicată, voi fi în siguranță acolo.

— Da, asta ar fi pentru moment o soluție, iar Blake ar putea merge la Ambasada sovietică, zise Michael.

Blake rămase cu gura căscată.

— Ambasada sovietică?

— Da, repetă Michael. Am făcut o mică recunoaștere și mi se pare că nu e prea greu de pătruns acolo. Aș putea să te bag în portbagajul mașinii și să spun că merg acolo, chipurile, pentru o cerere de viză. În spatele clădirii se află o ușă secundară pe unde te-ai putea strecura înăuntru fără să fii observat de oamenii Secției speciale.

— Dar asta ar fi o nebunie curată, răspunse Blake, din ce în ce mai uimit. Chiar dacă aș reuși să mă strecur în ambasadă pe sub nasul Secției speciale — ceea ce nu-mi vine să cred —, n-aș rezolva nimic. Asta ar însemna să mă auto-condamn la închisoare. Or eu de-abia am scăpat de ea. De ce să merg să mă ascund într-o clădire care, după cum știm, este supravegheată încontinuu de către poliție și pe care n-aș spera s-o părăsesc din nou fără a fi prins? Mai degrabă m-aș întoarce la Wormwood Scrubs decît să fac asta. Acolo aș duce o viață mult mai confortabilă decît într-o ambasadă. Aș avea mai mult spațiu și mai multe avantaje. În plus, cred că nici sovieticilor nu le-ar face plăcere să-și complice situația.

— Dar n-ar ști nimeni că te afli acolo, protestă Michael, și mai tîrziu ei ar putea să te scoată pe ascuns din țară.

— Să nu crezi asta, spuse categoric Blake. Dacă m-aș ascunde la Ambasada sovietică, Serviciul secret britanic ar afla în cîteva ore.

— Cred totuși că trebuie să încerci, persistă Michael. S-ar putea să nu fie așa de rău cum spui tu.

— Michael, spuse Blake cu hotărîre, sfatul ce mi-l dai este un sfat al disperării.

O clipă tăcură toți. Apoi Michael avu altă idee.

— Să presupunem, începu el, că m-aș duce la ambasadă și aș cere ajutor. Aș putea să le spun unde ești și i-am lăsa pe ei să te treacă granița.

— Ar fi extrem de periculos, replică Blake. Secția specială te-ar pune imediat sub urmărire, chiar dacă te-ai prezenta la ambasadă sub motivul că ai solicita să ți se aprobe o viză de intrare în Uniunea Sovietică.

La acest punct m-am simțit obligat să intervin.

— Michael, din momentul când ai pune piciorul la Ambasadă sovietică, întreaga afacere ar lua un aspect complet diferit. Am fi considerați automat suspecti, cu toate celelalte implicații.

Michael se uită la mine gânditor.

— Da, cred că ai dreptate.

— Deocamdată, interveni pentru a pune capăt disputei gazda noastră, mai puteți fi încă în siguranță aici trei sau patru zile. Pe urmă vom vedea ce se mai poate face.

Acestea fiind zise, ne-am luat la revedere și am căzut de acord să ne întrunim din nou noaptea următoare. Apoi Michael și Anne plecară. Era deja ora două noaptea.

A doua zi, luni 31 octombrie, Camera Comunelor a debătut moțiunea de cenzură împotriva ministrului de interne. Dar domnul Jenkins avea o asemenea poziție, încât nu numai că nu s-a luat nici o măsură împotriva lui, dar s-au făcut chiar aluzii că ar putea deveni cândva prim-ministru. La sfârșitul dezbaterilor, primul ministru în funcțiune a asigurat Camera Comunelor că evadarea lui George Blake nu va constitui o amenințare pentru securitatea Angliei.

— La drept vorbind, m-am adresat eu lui Blake, noi nu i-am făcut nici un rău, nu-i așa?

Din zărele de dimineață, cit și din unele investigații făcute de mine, am aflat că poliția fusese la vechea mea locuință din Perryn Road. Faptul acesta nu m-a surprins deloc, întrucât adresa respectivă nu fusese niciodată secretă. După eliberarea mea din închisoare, autoritățile de aci îmi expediau corespondența primită ulterior la această adresă. Ziarele consemnau, de asemenea, faptul că poliția luase un

interviu doamnei Smith, administratoarea care îmi repartizase locuința din Perryn Road și că de aci fusese ridicată o antenă lungă de zece picioare.

Seara, pe la ora 18, au venit Michael și Anne și pînă să începă consfătuirea proiectată am urmărit la televizor stadiul în care ajunseseră cercetările cu privire la evadare. De altfel, de acest lucru depindea și modul cum aveau să fie rezolvate unele probleme pe care ne propuseserăm să le discutăm în seara respectivă.

La buletinul de știri s-a prezentat mai întâi finalul dezbaterilor din Camera Comunelor, apoi s-a trecut la interviul luat doamnei Smith. El a decurs cam în felul următor:

Intrebare:

— Ce fel de om era?

Răspuns:

— Era un bărbat drăguț, îmbrăcat elegant și un foarte bun orator. Intr-adevăr, un foarte bun orator. Nu mi s-a părut a fi omul care să se amestece într-o afacere ca cea pe care o cercetați dumneavoastră. Când a fost în Irlanda mi-a trimis și o ilustrată. Repet, deci, nu mi s-a părut a fi unul dintre aceia...

— Are o părere bună despre tine, rinji Michael.

— Cred că i-a plăcut de el, adăugă Anne cu un zîmbet.

Atmosfera nu mai era atît de încărcată cum fusese cu o noapte mai înainte. Panica părea să fi scăzut, iar eu speram ca de data aceasta consfătuirea noastră să fie mai fructuoasă decît precedentă.

Discuțiile n-au mai avut loc în sufragerie, ci în dormitor. Toți au vorbit cu calm și se părea că optimismul constituia nota dominantă. Dar, deodată, binefăcătorul nostru care ne pusese casa la dispoziție spuse:

— Soția mea urmează în prezent un tratament psihiatric. Pentru ca tratamentul să fie eficace, ea trebuie să răspundă cît mai sincer posibil la toate întrebările psihiatru-lui.

Se lăsă o tăcere penibilă. Toți ochii erau îndreptați asupra lui. Apoi Blake continuă:

— Vreți să spuneți, se bilbii el, că s-ar simți obligată să vorbească... psihanalistului despre noi?

— I-a și vorbit deja, răspunse el cu același calm de mai înainte.

Am simțit cu toții că ne îngheață sîngele în vine. Gura lui Blake se deschise larg, dar nu putu scoate nici un sunet. Stăpîna casei, care era și ea de față, palidă și sfîrșită, stătea aproape de soțul ei și da din cap în semn de confirmare. Blake se întoarse spre ea cu un amestec de confuzie și lipsă de încredere pe față.

— Așadar, psihanalistul... dumneavoastră... ă... știe că sîntem în casa asta, se bilbii el iar.

— Nu tocmai exact, replică femeia. Numele dumneavoastră nu i l-am spus. I-am mărturisit doar că sînt nervoasă, pentru că în casă la noi se ascund doi fugari, căutați de poliție. Asta-i tot.

În cameră se lăsă o liniște apăsătoare. Nimeni nu mișcă, nimeni nu respira. Blake se holbă la ea cu ochii larg deschiși.

— Și... ce... ce-a zis... ă... psihanalistul dumneavoastră? Întrebă el cutremurat.

— Oh, mi-a replicat că exagerez, răspunse ea parcă jignită. Mi-a spus că m-a impresionat prea tare publicitatea din ultima vreme despre acest spion, George Blake, care a evadat din închisoare. Apoi a conchis că mă voi debarsa curînd de acest gînd.

Tăcerea era semnificativă. Nimeni nu știa ce să spună. Pe toți cei din cameră ne păștea același pericol — închisoarea. Blake era vizibil zdruncinat, dar ochii săi nu exprimau nici o hotărîre.

— Ei bine, bilbii el în cele din urmă, străduindu-se cu disperare să rămînă calm, după cele ce ne-ați spus acum nu vă mai rămîne decît să ne sfătuiți să plecăm cît mai repede.

O jumătate de oră mai tîrziu, eu mă aflu în Highlever Road, Blake la Pat Porter, iar Michael și Anne la locuința lor.

Treceri frauduloase de frontieră

La data de 7 noiembrie, după-amiază, m-am mutat și eu la Pat Porter. Ziua mutării coincidea cu aniversarea nașterii lui Blake, așa că seara, pe la ora 19, a avut loc o mică petrecere, la care au participat Pat, Michael, Anne, Blake și, respectiv, eu.

S-a băut și s-a mîncat pe săturate, iar pe la ora 23 Michael și Anne au plecat.

În prima săptămînă petrecută la locuința lui Pat Porter n-am ieșit deloc din casă. Dar în cea de-a doua mi-am dus rufele la spălătorie din Hampstead High Street și m-am plimbat puțin și pe străzi. Peste tot se aflau afișe cu numele noastre, pe care scria cu caractere mari: URMĂRIȚI DE POLIȚIE.

Am aflat, de asemenea, că luase ființă o comisie de anchetă ce avea sarcina să studieze cauzele care au făcut posibile evadările din diverse închisori ale Angliei și să facă propuneri de prevenire a lor în viitor.

O sursă de amuzament era șuvoiul, cu fiecare zi ce trecea mereu mai mare, de „experti” care luau cuvîntul la televiziune și-și expuneau teoriile asupra evadării superspionului George Blake. Oamenii preferă totdeauna un răspuns complicat unuia simplu, iar teoreticienii televiziunii nu constituiau o excepție. Unul dintre ei a spus că realizaserăm acțiunea cu ajutorul organizației I.R.A.¹ și că atît Blake cît și eu ne ascundeam pe undeva prin Irlanda cu sprijinul acesteia. Membrii I.R.A. ar fi făcut acest lucru pentru că erau antibritanici.

Către sfîrșitul celei de-a doua săptămîni a șederii noastre la Pat Porter, mi-am făcut rost de un pașaport fals, pentru cazul cînd ar fi fost nevoie de un astfel de act. N-a fost greu de obținut. Fotografiile le-am făcut într-un atelier foto din Hampstead, unde mi-am dat numele de Kennedy, iar

¹ I.R.A. — Organizație naționalist-teroristă în Irlanda. (N.T.)

pașaportul mi-a fost înmănat într-o cârciumă din Tottenham Court Road de către o persoană pe care o cunoscusem printr-un căminist, înainte de eliberarea mea din închisoare. În pașaport mă numeam James Richardson și eram cetățean britanic, arhitect, din Oxford Gardens, London, W.10.

După ce a examinat cu atenție pașaportul, Blake a spus :

— În calitatea mea de fost viceconsul britanic care elibera astfel de documente, pot să te asigur că este o treabă excelentă.

Cînd Pat era plecat la serviciu, aveam din timp în timp un număr de vizitatori — sîmbăta trebuia să fie plătit lăptarul, iar uneori cîte un vecin suna ca să ceară ceva — și n-am ezitat niciodată să le deschidem ușa. Dar, totdeauna am luat măsuri de precauție. Blake intra în camera sa și încuia ușa. Avea geamul gata deschis, ca să sară în grădina din spatele casei, de unde putea da în strada alăturată. Desigur că dacă Secția specială ar fi suspectat apartamentul nostru, întreaga zonă ar fi fost înconjurată, dar noi simțeam totuși că trebuia să luăm un minimum de măsuri de precauție.

Intr-o zi am avut însă un vizitator care nu era chiar așa de nepericulos ca ceilalți : un funcționar de la compania care închiria apartamente. Am fost nevoit să-l invit înăuntru. Venea să facă o mică verificare asupra camerelor închiriate. În timp ce el era în bucătărie, am ciocănit ușor în ușa lui Blake. O ușă de dormitor încuiată pe dinăuntru putea părea suspectă. I-am șoptit lui Blake cine era individul.

— Stai cu spatele și fă-te că-ți aranjezi patul, i-am sugerat eu.

Tipul a ieșit din bucătărie și a aruncat o privire prin sufragerie. S-a uitat apoi la Blake, care se aplecase să strîngă păturile de pe pat, după care, întorcîndu-se spre mine, a spus :

— Totul pare în regulă. Dacă aveți vreo plîngere, vă rog să luați legătura cu mine.

— Da, o să iau legătura.

L-am condus pînă la ușă și l-am urmărit cu privirea cum cobora pe o potecă ce ducea în stradă.

Blake se neliniștise puțin.

— Mă întreb dacă într-adevăr este ceea ce a zis el, reflectă Blake gînditor.

— Mi-a arătat legitimația, i-am reamintit eu.

— Asta nu înseamnă nimic, replică Blake cu autoritate. Secția specială are o colecție întreagă de asemenea legitimații la Scotland Yard. Ei pot să pozeze în orice : de la arhitectul orașului pînă la omul de la gaze. Nu uita că a trebuit să cunosc toate astea.

— Da, desigur că a trebuit să știi, am aprobat eu.

Dar n-a fost nevoie să ne îngrijorăm.

Altă dată, un polițist a urcat pe cărare și a dispărut prin ușa din față a blocului nostru. Dar, cu toate că Blake și cu mine l-am văzut venind, nici unul n-a fost prea îngrijorat.

— N-avem de ce ne teme, am spus eu. E un simplu polițist în uniformă, care trece întîmplător pe aici. Dacă Scotland Yard-ul ar avea o cit de neînsemnată suspiciune că am fi aici, acest loc ar fi invadat din toate părțile de sute de oameni îmbrăcați civil și cu pistoale.

Blake dădu din cap în semn de aprobare. Am stat de veghe la geam și l-am văzut pe polițist reapărînd și coborînd poteca.

M-am întors spre Blake.

— Tipul ăsta nu va ști niciodată cît de aproape a fost astăzi de gradul de sergent.

Blake rise.

În timpul șederii noastre în Hampstead, Michael și Anne treceau la fiecare trei sau patru zile să cîneze cu noi. Discutam despre fuga lui Blake în Uniunea Sovietică. El dorea mai degrabă să plece într-o țară neutră, Egiptul fiind alternativa lui favorită. Dar, cum fondurile noastre erau extrem de limitate, lui Blake nu-i rămînea altă posibilitate decît să treacă în Europa de est, și asta prin punctul cel mai apropiat posibil.

Existau două căi prin care Blake putea părăsi Anglia. Putea călători deschis, cu un pașaport fals, sau putea părăsi țara ascuns într-un vehicul. Am chibzuit îndelung asupra avantajelor și dezavantajelor ambelor metode.

— După părerea mea, am spus eu, dacă George călătorește în mod deschis nu realizăm nimic; oricât de bine ar fi deghizat, trebuie să dea ochii cu oficialii pentru emigrări de la fiecare frontieră. Dacă călătorește ascuns într-un vehicul, nu va avea de-a face cu nimeni, afară de cazul când vehiculul însuși ar deveni suspect.

Până la urmă ne-am hotărît că cea mai bună cale o oferea totuși fuga ascuns într-o mașină. Dar cine avea să conducă mașina? M-am oferit eu, dar Michael s-a împotrivit cu hotărîre.

— Nu, Seán, nu sînt de acord, spuse el, întrucît, dacă ești cumva recunoscut, mașina va fi automat controlată în amănunțime.

— Eu zic că ideea ca Seán să conducă mașina nu este rea, interveni Pat, pentru că așa, plecînd împreună, împușcăm doi iepuri deodată.

— E adevărat, dar riscul ar fi prea mare, spuse Michael. I-am da Scotland Yard-ului șansa arestării celor mai căutați oameni din Anglia dintr-o singură lovitură.

— Atunci care ar fi soluția cea mai bună? întrebă Blake.

Michael tăcu o clipă, apoi spuse.

— Vehiculul trebuie condus de cineva care nu este căutat de poliție. Și acel cineva voi fi eu.

— Vin și eu cu tine, stăruie Anne. Așa o să pară mai puțin suspect.

— Imi vine greu să accept oferta voastră, interveni Blake, sincer impresionat. Vă asumați un mare risc.

Michael ridică din umeri.

— N-avem ce face, conchise el, asta este cea mai bună alternativă.

În două săptămîni, Michael cumpără de ocazie o mașină cu rulotă, care era dotată cu o mică bucătărie și un pat. Patul consta dintr-o tăblie de lemn prinsă în balamale peste un sertar de lemn înalt de aproximativ două picioare, lung de circa cinci picioare și jumătate și lat de vreo treizeci de inci, în care se păstrau păturile și cearșafurile. Am tăiat din sertar tot ce depășea în lățime spațiul necesar intrării lui Blake în el, am refăcut totul la loc și pe podea am așternut un covoraș din spumă de cauciuc, ca să-i facem călătoria cît de cît confortabilă.

Am ales ca dată de plecare ziua de 17 decembrie 1966 și am convenit ca mașina cu rulotă să meargă de la Dover la Ostend, iar de aici, prin Belgia, spre granița Germaniei federale cu Germania de est. Blake urma să fie lăsat la marginea Berlinului, pe teritoriul Germaniei democratice. După o ședere de o zi la Berlin, Michael și Anne trebuiau să se înapoieze pe aceeași rută în Anglia.

Și plecarea mea a fost discutată. Pledasem în favoarea plecării în Irlanda, unde speram să obțin într-un fel sau altul cîștig de cauză împotriva cererii de extrădare a englezilor, care n-ar fi întîrziat s-o facă. Mă gîndisem să susțin că infracțiunea comisă de mine se aseamăna cu ajutorul dat unui membru al organizației I.R.A. să evadeze dintr-o închisoare.

Pe prietenii mei, această sugestie i-a alarmat. Ei au argumentat că întrucît Blake furnizase informații secrete unei țări comuniste, eu nu mă puteam aștepta la simpatie din partea unei Irlande catolice și dependente din punct de vedere economic de Marea Britanie. Astfel, am fost obligat să accept ideea plecării mele tot în Europa de est, dar numai pentru scurt timp.

— Deci, mă vei urma în Germania de est? întrebă Blake bucuros.

— Da, te voi urma în mod sigur, am răspuns eu, și asta cît de curînd.

— Putem stabili o dată precisă, ca să le spun cînd vei veni să te aștepte?

— Da. Voi pleca de aici exact la două săptămîni după tine, mai precis, în ajunul Anului nou. Voi lua trenul care pleacă spre Paris la ora 20,30. Apoi voi zbura cu avionul de la aeroportul Orly spre Berlinul occidental, unde voi petrece o noapte, iar de aci, la 2 ianuarie 1967, mai departe, prin punctul de control Charlie.

— Pare destul de ușor de realizat, spuse Blake zîmbind. Înarmat cu un pașaport ca al tău, nu vei avea nici o greutate. Știu din experiență că trecerea din Berlinul occidental în cel democrat nu-i o problemă. De altfel, conform Acordului de la Potsdam, orice persoană care are pașaportul uneia dintre națiunile ocupante poate circula nestingherită între cele două sectoare ale Berlinului.

În ziua stabilită am coborît în stradă și ne-am îndreptat spre mașina cu rulotă, care era parcată la douăzeci de iarzi depărtare de locuință. Am scrutat atenți împrejurimile. Nimeni. Michael s-a urcat la volan, Anne a luat loc lângă el, iar Blake a intrat în ascunzătoarea pe care i-o pregătiserăm, nu însă înainte de a ne lua călduros la revedere, muți de durerea despărțirii.

Apoi mașina porni încet în josul străzii, dispărînd după un colț, în drumul ei spre Dover.

Pentru dimineața următoare, asta era într-o duminică, am pus ceasul să sune la ora 7.

— La ora 8 se transmite buletinul de știri, i-am spus eu lui Pat. Dacă sînt prinși la Dover, știrea va fi anunțată la această oră.

Ne-am trezit la ora 7, iar la ora 8 ne-am aplecat nerăbdători asupra aparatului de radio cu tranzistori. Nu s-a spus nimic despre Blake.

— Ptiu! scoase Pat un oftat de ușurare. Pînă aici e bine.

— Da, am aprobat eu. S-ar părea că Blake continuă să aibă noroc.

Toată ziua am ascultat fiecare buletin de știri, dar numele lui Blake n-a fost amintit. După știrile de la ora 18,

Pat a schițat un zîmbet fugar. Apoi am zîmbit și eu. Era prima oară cînd zîmbeam în acea zi.

— Dacă nici la ora 21 nu se comunică nimic suspect, înseamnă că au intrat deja cu bine în Germania federală și se îndreaptă spre granița cu Germania democratică, a spus Pat, radiînd de bucurie.

Nici seara nu s-a pomenit numele lui Blake.

— Cînd trebuie să treacă granița? am întrebat eu.

Pat se uită la ceas.

— Peste vreo oră, răspunse el, dar abia mîine dimineață o să știm dacă au ajuns la destinație.

Din nou am pus ceasul să ne trezească la ora 7, iar la 8 eram în jurul radioului. Numele lui Blake n-a fost citat.

— Se pare că au reușit, Seán, zise Pat, închizînd aparatul.

O clipă am căzut pe gînduri.

— Poate.

— Ce vrei să spui cu „poate”? Dacă s-ar fi întîmplat ceva, B.B.C.-ul ar fi aflat pînă acum.

— Afară doar de cazul în care Scotland Yard-ul în mod deliberat reține știrile cîteva ore, pentru a avea o șansă mai bună de verificare a prietenilor lui Michael.

La ora 8,30 Pat a plecat la serviciu, iar eu am rămas să ascult în continuare buletinele de știri. Pe la ora 18, Pat a năvălit pur și simplu în casă strigînd:

— Ura! Au reușit! A telefonat Michael din Berlin. Spune că mai stă acolo pînă miercuri, împreună cu Anne, pentru a nu trezi vreo suspiciune dacă se înapoiază prea repede, iar joi sînt la Londra.

— Ura! am strigat și eu ușurat, umplînd două pahare mari cu whisky din sticla adusă chiar atunci de Pat.

— Pentru izbînda noastră! toastă el, radiînd de bucurie.

— Și pentru Michael și Anne! am completat eu toastul. Pentru acest cuplu extraordinar, pentru noi toți și pentru prietenia noastră!

Vineri dimineața, Michael i-a telefonat lui Pat că sosisse deja la Londra și că plecase împreună cu Anne să-și

petreacă sărbătorile la țară. A doua zi după Crăciun au venit și ne-au povestit cum a decurs călătoria.

I-am întrebat:

— N-ați avut nici un necaz cu grănicerii sau cu vameșii?

— Nici unul, mi-a răspuns Michael. A fost uluitor. Și-au aruncat doar o scurtă privire pe pașapoartele noastre și ne-au făcut semn cu mîna că putem pleca mai departe. Nu s-au obosit nici măcar să deschidă portiera mașinii și să se uite înăuntru. Am fi putut transporta nu unul, ci o duzină de evadați.

— Dar cum a fost în Germania de est? se interesă, la rîndul lui, Pat.

— Nici ei nu s-au uitat în mașină, deși ne așteptam ca aci să fim controlați serios. Desigur, nu ne-am fi temut dacă îl descopereau pe George, pentru că eram deja pe teritoriul unei țări socialiste. Dar nu s-au uitat în mașină. Am călătorit mai departe și l-am lăsat pe George pe autostradă, cam la o milă de un post de pază est-german, în afara Berlinului. George ne-a spus că nu se va preda germanilor democrați decît după ce va considera că noi am ajuns în oraș. Am stat cîteva zile în Berlin, apoi ne-am înapoiat.

După asta am început pregătirile și pentru plecarea mea.

Dar, înainte de a pleca, mai aveam de rezolvat o problemă destul de spinoasă.

În timpul cît am stat în Hampstead, expediasem regulat, în fiecare săptămînă, chiria pentru apartamentul meu din Highlever Road, explicîndu-i proprietăresei, în scurte scrisori, că eram plecat permanent prin țară pentru un ziar la care, chipurile, lucram. Scrisorile, firește, nu erau expediate din Hampstead.

Joi, Pat mă anunță că are intenția să se ducă în Highlever Road cîteva zile mai tîrziu după plecarea mea, ca să ridice lucrurile ce le lăsasem acolo. Asta m-a alarmat teribil. Era posibil ca poliția să fi dat din întîmplare peste apartament în cursul ultimelor două luni. Că nu făcuse des-

coperirea publică, era de așteptat. Cu chiria expediată prin poștă în fiecare săptămînă, poliția era indusă în eroare, așteptîndu-mă să mă întorc. Ore întregi am încercat să-l conving pe Pat că este foarte periculos ce vrea să facă, dar fără folos. N-am putut înțelege de ce era așa de hotărît să se ducă acolo. La urma urmei, nu era nimic acolo care să merite a fi salvat. O mașină de scris, un magnetofon, două aparate de radio emisie-recepție — de care nici unul dintre noi nu mai avea nevoie vreodată — și cîteva cărți. Nimic pentru care să-și riște cineva libertatea. Și, desigur, nu s-ar sfîrși numai cu arestarea lui Pat. El ar risca libertatea a cel puțin trei oameni. Dar Pat era hotărît și nu renunța la ideea lui.

Mi-am amintit că odată spusese că nu i-ar păsa dacă ar sta pe banca acuzaților la Old Bailey, întrucît ar putea să arate autorităților exact ceea ce gîndește despre ele atunci cînd trimit la închisoare un om pentru patruzeci și doi de ani. Ceea ce m-a îngrijorat pe mine a fost această indiferență față de arestare și întemnițare. Dacă Pat era neclintit în hotărîrea sa de a se duce în Highlever Road, și eu eram la fel de hotărît să fac totul pentru a-l împiedica să ajungă acolo.

Vineri dimineața am pus una dintre fotografiile ce le aveam disponibile într-un plic și am luat-o în jos pe Hampstead High Street. În Willoughby Road am văzut doi băieți jucînd fotbal. Aveau un accent străin. L-am întrebat pe cel mai mare dacă ar fi atît de drăguț să ajute pe un străin, care nu știe bine englezește. Băiatul a spus că ar fi bucuros să mă ajute. Atunci am scos plicul din buzunar și i-am dictat ce doream să scrie pe spatele fotografiei: „Bourke, 28 Highlever Road, W.10⁴”. Apoi l-am rugat să scrie adresa pe plic. L-am mulțumit, i-am dat pentru el și pentru prietenul său cîte doi șilingi și m-am întors în Hampstead High Street. În timp ce mergeam în susul străzii, mi-am pus mînușile și cu o batistă am șters bine atît plicul cît și fotografia. La poștă am pus din nou fotografia în plic, l-am lipit și l-am timbrat. Apoi l-am aruncat în cutia poștală.

M-am întors în apartament și mi-am făcut o ceașcă de cafea. Acum hotărîrea lui Pat era practic scăpată din mîinile sale. Fără îndoială că, în mai puțin de douăzeci și patru de ore, Secția specială va invada Highlever Road. Natural că exista posibilitatea ca Pat să nu creadă asta sau să nu vrea să creadă, iar poliția să păstreze descoperirea sa strict secretă atîta timp cît spera că mă voi întoarce. După o vreme, necomunicîndu-se nimic despre Highlever Road, Pat ar putea, încă o dată, să înceapă să insiste că trebuie să se ducă acolo. Dar eu avusesem grijă și de asta. În loc să trimit mesajul direct la Scotland Yard, l-am expediat unui ziar din Fleet Street. În acest fel, poliția urma să fie presată permanent de către redacția ziarului, pentru a permite publicarea noilor „descoperiri”. Odată întîmplat acest lucru, Pat n-ar mai avea nici un argument. Toate probele dovedeau numai amestecul meu în întreaga afacere. Insistasem ca toți ceilalți să poarte mănuși cînd vizitau micul meu apartament. Și, ca o precauție finală, înainte de plecare ștersesem cu grijă întreaga cameră, pentru a înlătura eventualele urme.

Simbătă seara am avut altă masă de rămas bun, a doua în decurs de două săptămîni. Din nou vinul a curs în voie, iar noi am fost toți bine dispuși. Sfirșitul aventurii se profila la orizont.

În ciuda stării noastre de bucurie, n-am pierdut ocazia să discutăm și despre consecințele unui eventual eșec. I-am asigurat că dacă aș fi arestat, n-ar avea de ce să se teamă. Nici unul dintre ei n-a pus la îndoială hotărîrea mea de a păstra tăcerea, dar Michael și Pat și-au exprimat teama că s-ar putea să n-am nici o posibilitate de alegere în această chestiune.

— Cu siguranță că vei fi bătut, Seán, spuse Michael. Ei sînt foarte furioși cu toată povestea asta. În acest caz, sînt în joc probabil multe reputații.

— Să nu mai vorbim de presiunea politică, adăugă Pat.

— Ei bine, domnilor, am răspuns, orice s-ar întîmpla la noapte, noi tot am cîștigat. Blake este liber, dincolo de

raza lor de acțiune, pentru totdeauna. Ei nu mai pot să ne ia acest cîștig înapoi.

A doua zi, era plecarea. Prieteni credincioși ca întotdeauna, Anne, Michael și Pat mă conduceau la gară. Pe drum, nu știu de ce, mă gîndeam la oamenii Secției speciale, care în acea clipă stăteau în întineric pe Highlever Road, așteptîndu-mă în liniște să deschid ușa, cît și la ceilalți, care scooteau străzile învecinate în mașini înzestrate cu puternice aparate gonio. Și totul datorită unei „informații confidențiale” ce le-am dat-o eu. Ei puteau, desigur, să considere informația, ca și telefonul anonim cu numărul mașinii, ca fiind acte de răzbunare ale unui complice. Scrisul de mină mîzgălit de tînarul acela dădea greutate acestei supoziții: mulți infractori adulți scriu dezordonat, mîzgălit; asta am descoperit-o în timpul celor doi ani în care am funcționat ca redactor al revistei închisorii. Și poliția ar fi convinsă că nu sînt eu autorul, întrucît ar putea găsi o mulțime de probe ale scrisului meu la Wormwood Scrubs. „Sărmanii oameni, s-ar putea să stea acolo să mă aștepte săptămîni în șir”, am cugetat eu.

Am ajuns la gara Victoria, de unde urma să iau trenul spre Paris.

Am considerat că nu era prudent ca prietenii să vină cu mine pînă pe peron. De aceea, ne-am oprit la o oarecare depărtare, ca să ne luăm rămas bun.

— Mîine aștept telefonul tău de la Paris, Seán, a spus Michael, ținîndu-mi mîna între ale sale.

— Fii fără grijă, am să-ți telefonez, Michael, și-ți mulțumesc pentru tot ce ai făcut pentru mine.

Apoi, întorcîndu-mă către Pat și Anne, pe care i-am sărutat pe amîndoi obrazii, am adăugat:

— Și vouă vă mulțumesc, dragi prieteni. Dacă vreți să fiți siguri că am plecat, așteptați aici pînă mă veți vedea că urc în tren.

— Vom aștepta, au răspuns ei în cor.

M-am îndreptat spre intrarea pe peron. La câțiva iarzi, spre stînga, stătea un om deșirat și subțire, în spatele unui birou înalt și îngust.

— Scuzați-mă, domnule. Pot să văd, vă rog, pașaportul dumneavoastră?

— O, da, desigur, am bolborosit eu distrat.

Am băgat mîna în buzunarul din interior al hainei și am scos pașaportul pe care l-am înmînat zîmbind. L-a răsfoit încet, examinînd fiecare pagină. Fotografia părea că-l interesează cel mai puțin.

— Vă mulțumesc, spuse el închizînd pașaportul și restituindu-mi-l.

Puțin mai încolo era o tejghea joasă, cu trei vameși. Mi-am pus sacul de voiaj jos.

— Aveți ceva de declarat, domnule? mă întrebă primul dintre ei.

— Nimic, am răspuns eu zîmbind. Două cămăși, o pereche de șosete și o periută de dinți.

Am început să deschii fermoarul sacului de voiaj.

— Oh, e-n regulă, domnule, zise omul.

— Cîți bani aveți la dv.?

— Doar cincizeci de lire.

Am băgat mîna după portofel, dar, din nou, mi-a spus să nu mă deranjez.

M-am mirat că nu se controlau bagajele, dar mi-am zis că poate vameșii erau psihologi cu experiență și puteau citi pe fața omului dacă era vinovat cu ceva sau nu. Totuși, cel de la biroul imigrației m-a surprins. Ca o chestiune de rutină trebuia să aibă o fotografie de-a mea pe biroul lui. Și asta cu atît mai mult cu cît în ultima vreme, conform celor relatate de ziare, Secția specială declarase război deschis falsificatorilor de pașapoarte.

A doua zi, pe la ora 9, mă aflam la Paris. Timp de cîteva ore am admirat unele monumente pariziene, după care am luat un taxi pînă la aeroportul Orly.

M-am dus la poștă și i-am telefonat lui Michael că pînă la acea oră totul decursese în bune condițiuni, apoi la ora 14 am decolat spre Berlin, unde am ajuns în jurul orei 17.

Atît la Orly, cît și la Frankfurt, oficialitățile abia au aruncat o privire asupra pașaportului meu. De la aeroportul din Berlin am luat un taxi pînă la Zoo Hotel, de pe Kurfürstendamm. Portarul vorbea englezește. Am început să-l întreb, chipurile, întimplător, despre procedura trecerii în sectorul răsăritean. M-am dat drept un turist avid să văd cît mai multe în timpul șederii mele în Germania. Mi-a dat indicații prețioase asupra modului cum să ajung la punctul de control Charlie.

Am servit cina pe veranda acoperită cu sticlă a hotelului, urmărind cetățenii care treceau prin fața mea.

Mai tîrziu mi-am făcut drum spre punctul de control Charlie. Era foarte frig, iar eu eram îmbrăcat destul de subțire. Oamenii purtau paltoane și căciuli de blană. La vreo cincizeci de iarzi de punctul de control m-am oprit să văd în ce fel s-ar putea trece cel mai bine. Zona era puternic luminată. Doi soldați americani stăteau destul de departe de linia de demarcație. Cînd a venit o mașină cu doi pasageri să treacă în zona de est, am observat că americanii n-au făcut nici o încercare să le controleze documentele. De cealaltă parte însă, se afla o baracă lungă, unde fiecare trebuia să se oprească.

Deci, asta era. Trebuia să iau una dintre cele mai mari hotărîri din viața mea. Se isprăvisse cu gluma și cu jocul.

Ce mă aștepta dincolo de linia ce despărțea cele două lumi? Ce se întîmplase oare cu Blake? Aveam încă timp să mă răzgîndesc, dar parcă ceva mă îndemna să risc.

M-am înapoiat încet la hotel. Dar, în timp ce mergeam agale înapoi, știam deja că a doua zi aveam să trec acea frontieră.

ÎN LOC DE EPILOG

La Moscova, Seán Bourke este primit cu prietenie. În cinstea sosirii lui aci se organizează un turneu, cu care ocazie vizitează aproape întreaga Uniune Sovietică. I s-a oferit posibilitatea de a rămâne definitiv în această țară, indiferent de ideile sale politice și de modul cum privea regimul sovietic. Dar el a refuzat, spunând că dorește să se întoarcă în Irlanda, chiar dacă va trebui să suporte o nouă condamnare. Această hotărâre o luase încă înainte de a părăsi ilegal Anglia cu ajutorul pașaportului fals, când a acceptat să treacă într-un stat socialist doar pentru câteva luni de zile, oferind astfel prietenilor rămași la Londra posibilitatea ștergerii urmelor activității lor infracționale legate de evadare. Așadar, după o perioadă de aproape doi ani petrecuți în Uniunea Sovietică, la 22 octombrie 1968, Seán Bourke se întoarce definitiv în Irlanda.

În ce privește cartea, aceasta a fost scrisă la Moscova, în perioada martie-octombrie 1968, și a fost publicată după înapoierea lui în Irlanda.

O dată cu aceasta lua sfârșit una dintre cele mai senzaționale operații de evadare cunoscute în istoria închisorilor engleze, operație încununată de un succes deplin.

C U P R I N S U L

	<u>Pag.</u>
Prolog	5
Mă ajută să evaderez?	9
Ultimele zile petrecute în corpul „D”	13
Din nou în lume	16
Contact cu familia lui Blake	20
Legătura prin radio	28
Prietenul la nevoie se cunoaște	43
Libertate	58
Asasinii din Braybrook Street	67
Irlanda	75
Ultimele pregătiri	79
Evadarea	86
În postură de fugari	98
Treceri frauduloase de frontieră	111
În loc de epilog	125

Încă din perioada de detenție, dar mai ales după aceea, Sean Bourke, împreună cu George Blake, punctează diverse persoane din rândul deținuților cîț și din afară pe care să le folosească la momentul oportun, observă atent sistemul de pază al închisorii și verigile sale slabe, studiază locurile și momentele cele mai propice realizării acțiunii, procură materialele necesare ținerii legăturii dintre ei, se preocupă de găsirea unei ascunzătorii și a unor posibilități de fugă din țară în cazul în care evadarea reușea, pentru a nu fi prinși de organele polițienești etc.

Toate aceste măsuri, concepute și aplicate cu atenție și ingeniozitate, au făcut ca evadarea să reușească, iar ulterior atît George Blake cît și Sean Bourke să fugă peste graniță.

Responsabil de carte: *cpt. CONSTANTIN GADEA*
Redactor literar: *cpt. VASILE GHEORGHE*
Corector: *a. c. RADU STOIAN*

Data la care: 06.05.71; Bun de tipar: 29.06.71.
Tiraj 1300 ex., din care 1400 ex. hîrtie semivelină
și 100 ex. hîrtie velină, format 16 61x86. Lucrarea
conține 128 pagini.